

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC/SIERPIEŃ 2017

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

W czerwcu 2017 r. koniunktura w rolnictwie pogorszyła się głównie pod wpływem spadku wskaźnika potencjalnego popytu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał o 0,2 pkt. proc. do 100,4 punktu pod wpływem spadku wyrównanego indeksu potencjalnego popytu o 0,3 pkt. proc. do 99,7 punktu oraz zmniejszenia wyrównanego wskaźnika nożyc cen o 0,1 pkt. proc. do 101,2 punktu. Wskaźnik ten był jednak o 0,4 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał przede wszystkim z powodu relatywnego spadku cen detalicznych żywności w stosunku do wynagrodzeń, a także spadku obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi. W przeciwnym kierunku działałożywienie sprzedaży przemysłu spożywczego. Wskaźnik ten wzrósł w czerwcu o 0,5 pkt. proc. do 100,9 punktu.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen zmalał w analizowanym miesiącu o 0,1 pkt. proc. do 101,2 punktu. Jednocześnie był on o 1,3 pkt. proc. wyższy niż w czerwcu 2016 r. Wpłynęła na to kontynuacja podwyżek cen skupu większości produktów sprzedawanych przez rolników. W maju wzrosły ceny skupu zdecydowanej większości produktów rolnych monitorowanych przez GUS, w tym pszenicy o 3,3%, kukurydzy o 4,3%, a ziemniaków o 9,6%. Wyższe niż przed miesiącem były również ceny produktów rolnych pochodzenia zwierzęcego. Żywiec wieprzowy podrożał o 2,5%, drób o 1,0%, a bydło oraz mleko krowie o 0,5%. W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu wyniósł w maju 1,5%, a wyrównany indeks cen skupu zmalał w czerwcu o 0,1 pkt. proc. do 101,4 punktu. Jednocześnie w maju zaczęły maleć ceny środków produkcji, a średni ich spadek wyniósł 0,2%. Pomimo tego wyrównany wskaźnik zmian cen środków produkcji wyniósł w czerwcu br. 100,2 punktu, a więc tyle samo co w poprzednim miesiącu, ale o 0,3 pkt. proc. przekroczył jego poziom sprzed roku.

Zmiany cen jakie dokonały się w ciągu pierwszych pięciu miesięcy 2017 r. w porównaniu z grudniem 2016 r. były korzystne dla rolnictwa. Ceny koszyka skupu wzrosły bowiem o 4,4 pkt. proc., podczas gdy środki produkcji zdrożały o 0,6 pkt. proc. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 103,8 punktu, podczas gdy przed rokiem wynosił nieco ponad 99 punktów.

W najbliższych miesiącach można spodziewać się niewielkiej poprawy rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej. Sprzyjać temu powinny rosnące wraz z poprawą sytuacji dochodowej konsumentów ceny detaliczne żywności, poprawa koniunktury na światowych rynkach rolnych, a także możliwe dalsze wzrosty cen skupu m.in. trzody chlewnej i mleka

Według ostatnich prognoz światowe zbiory zbóż mogą być o 3,5% niższe niż przed rokiem. Nie zmieni to jednak zasadniczo relacji podaży i popytu, ze względu na duże ich zapasy. Zapasy na koniec sezonu 2017/18 będą prawdopodobnie o 7% mniejsze, ale i tak ich poziom będzie bardzo wysoki, co stabilizować będzie ceny światowe. Dla krajowego rynku zbóż może to oznaczać kolejny rok relatywnie niskich cen, zwłaszcza, że w Polsce zbiory mogą być nieznacznie większe niż przed rokiem. W maju 2017 r. na krajowym rynku kontynuowany był sezonowy wzrost cen zbóż. W porównaniu z kwietniem podrożały one od 3 do 6%.

Od połowy 2016 r. rosną ceny trzody chlewnej w Unii Europejskiej. Przyczyną ich wzrostu jest spadek pogłowia i produkcji wieprzowiny w wielu krajach unijnych, w tym w Niemczech. Wyniki badania pogłowia z kwietnia/maja wskazują jednak na malejące stopy spadku pogłowia,

a więc na jego odbudowę. Sugeruje to, że w drugiej połowie roku spadek produkcji może być mniejszy niż w pierwszej połowie, a związku z tym mniejsza może być także skala wzrostu cen. Dodatkowym czynnikiem na to wpływającym jest postępujący spadek eksportu produktów wieprzowych do krajów trzecich. Ocenia się, że we wrześniu cena skupu żywca w Polsce może wynieść 5,50-5,80 zł/kg, natomiast pod koniec roku może zmaleć do około 5 zł/kg, a więc do poziomu jaki obserwowano rok wcześniej.

Nadal utrzymuje się stosunkowo wysoka dynamika produkcji mięsa drobiowego, przy czym jest ona wyraźnie niższa niż w 2016 r. Spadek dynamiki produkcji wynika ze stopniowo malejącego eksportu od grudnia 2016 r., co jest następstwem występowania w Polsce ognisk wirusa ptasiej grypy i restrykcji importowych wprowadzonych przez wiele państw spoza UE będących odbiorcami polskiego drobiu.

Utrzymuje się dobra koniunktura na światowym rynku artykułów mlecznych. Geny masła w Unii Europejskiej, pod wpływem rosnącego popytu wewnętrznego, osiągnęły rekordowe poziomy. Wzrost cen przetworów mlecznych na światowym rynku sprzyja rosnącemu zapotrzebowaniu krajowego przemysłu na surowiec. To powoduje, że ceny skupu mleka utrzymują się na stosunkowo wysokim poziomie, pomimo sezonowego wzrostu dostaw. Poprawa opłacalności produkcji mleka skutkuje stopniowym wzrostem targowiskowych cen krów dojnych i jałówek.

Słabnący popyt na nawozy mineralne oraz malejące ceny paliw ropopochodnych sprzyjały spadkom cen środków do produkcji rolniczej. Nieznacznie wzrosły ceny na rynku środków ochrony roślin oraz materiałów budowlanych. Na ceny materiałów budowlanych ożywiająco zadziałało zwiększenie inwestycji, po ubiegłorocznej zapaści. Na rynku maszyn rolniczych w dalszym ciągu odczuwalny był brak środków na działania modernizacyjne w ramach PROW 2014-2020, co skutkowało niewielkim popytem i stabilnymi cenami. W najbliższych miesiącach, pod wpływem słabnącego popytu oraz stosunkowo niskich cen surowców energetycznych w handlu światowym, ceny środków produkcji na krajowym rynku powinny jeszcze zmaleć.

W maju ceny detaliczne żywności wzrosły, głównie pod wpływem wzrostu cen owoców, ale także tłuszczów jadalnych i artykułów mięsnych. W pierwszych miesiącach 2017 r. żywność była jedną z najsilniej drożejących grup towarów i usług konsumpcyjnych. Wzrostowi cen żywności sprzyjały niekorzystne uwarunkowania podażowe na krajowym rynku, wzrost cen artykułów rolno-spożywczych na rynkach światowych orazżywienie krajowego popytu. Poprawa sytuacji na rynku pracy i wzrost płac znalazły odzwierciedlenie w zwiększeniu sprzedaży detalicznej żywności. W najbliższych miesiącach ceny żywności prawdopodobnie nadal będą pozostawały na poziomie wyższym niż przed rokiem, głównie z powodu spodziewanego wzrostu dynamiki cen owoców w następstwie strat związanych z przymrozkami w Polsce oraz u pozostałych znaczących europejskich producentów owoców. Wzrost cen może również dotyczyć artykułów mięsnych i mlecznych.

**Arkadiusz
Zalewski**

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

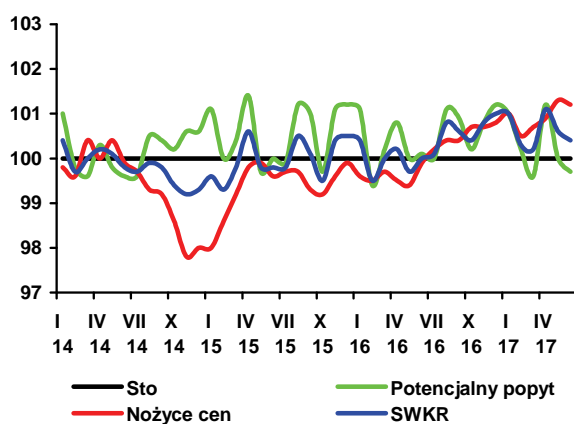
Wyszczególnienie	VI 17	V 17	IV 17	III 17	II 17	I 17	VI 16
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,4	100,6	101,1	100,2	100,3	101,0	100,0
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,7	100,0	101,2	99,6	100,2	101,0	100,1
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	101,2	101,3	100,9	100,7	100,5	101,0	99,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,4	101,5	101,2	100,9	100,6	101,1	99,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,5	99,6	99,6	99,6	99,7	100,1	99,7
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	99,6	100,3	100,7	99,7	99,5	101,4	99,9
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,9	100,4	102,0	99,1	100,3	100,9	100,4

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

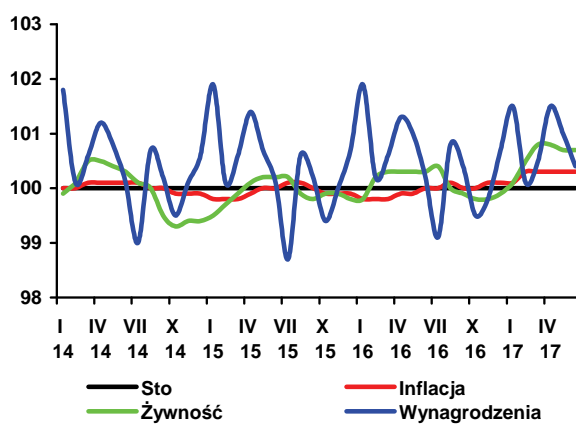
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

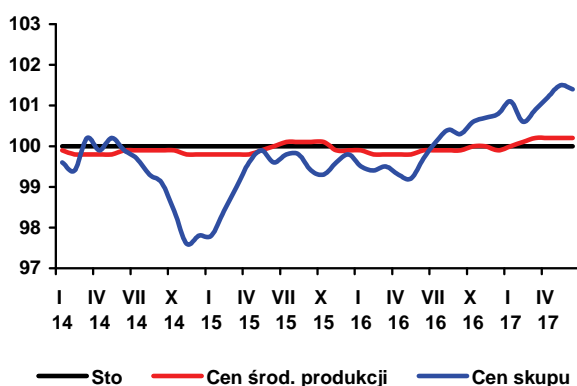
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

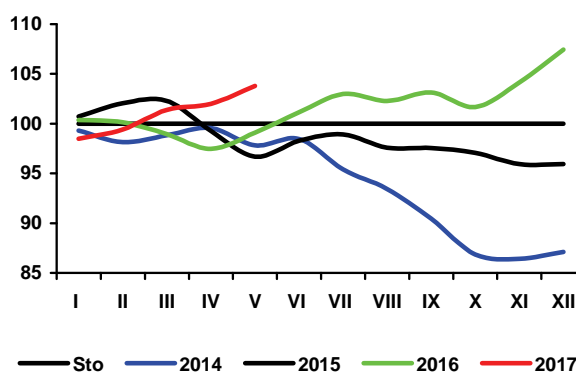
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Według najnowszych szacunków Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC)¹ zbiory zbóż w 2016 r. osiągnęły rekordowe 2,12 mld ton, wobec 2,01 mld ton w poprzednim sezonie. Dzięki największym w historii zapasom początkowym, podaż całkowita w sezonie 2016/17, w porównaniu z poprzednim sezonem, zwiększyła się o 5,5% do 2,60 mld ton. Zużycie szacowane jest na poziomie o 5,2% wyższym niż w poprzednim sezonie, a stan zapasów końcowych osiągnie nienotowany wcześniej poziom 516 mln ton (482 mln ton w poprzednim sezonie).

W 2017 r. światowe zbiory zbóż mogą być o ponad 3,5% niższe (2,05 mld ton). Spadek bieżącej podaży ze zbiorów częściowo skompensują duże zapasy początkowe i dlatego podaż całkowita w sezonie 2017/18 może się zmniejszyć tylko o 1,6%. Zużycie prognozowane jest na 2,08 mld ton, tj. o 0,3% mniej niż w poprzednim sezonie. Zapasy końcowe mogą się zmniejszyć o 7,0% do 480 mln ton, ale nadal będzie to bardzo wysoki poziom.

W czerwcu 2017 r., ceny zbóż na świecie charakteryzowały różne tendencje. Drożały pszenica i jęczmień, a kukurydza taniała. Index cen GOI², w porównaniu z majem 2017 r. zwiększył się o 1,3%, na co złożył się głównie wzrost cen pszenicy (o 11,3%), jęczmienia (o 3,1%) i ryżu (o 5,8%). Ceny kukurydzy zmalały o 4,3%. Wzrost cen odzwierciedlał rosnący popyt, niekorzystne warunki pogodowe na północnej półkuli, a spadek cen kukurydzy powodowała duża dostępność tego ziarna na rynkach. W porównaniu z czerwcem 2016 r. indeks cen był mniejszy o 10,9%.

W Polsce zboża ozime przezimowały dobrze, ale nadmierne opady i niskie temperatury wczesną wiosną spowolniły ich rozwój. Z tych samych przyczyn siewy zbóż jarych były opóźnione. Jednak w kolejnych tygodniach korzystne warunki pogodowe spowodowały niemal całkowite odrobienie tych opóźnień. Ocenia się, że krajowe zbiory zbóż w 2017 r. mogą wynieść 29,9-30,6 mln ton, wobec 29,8 mln ton w poprzednim roku.

W maju 2017 r. na krajowym rynku kontynuowany był sezonowy wzrost cen zbóż. W porównaniu z kwietniem podrożały one od 3 do 6%. W okresie pierwszych 11 miesięcy sezonu 2016/17 (lipiec 2016 r. – maj 2017 r.) do skupu trafiło 8,0 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 1,1% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 5,9 mln ton pszenicy (5,6 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 534 tys. ton żyta (612 tys. ton), a także 2,0 mln ton kukurydzy (1,4 mln ton).

W kwietniu 2017 r. z Polski wyeksportowano 306 tys. ton ziarna zbóż, wobec 752 tys. ton w poprzednim miesiącu, w tym 205 tys. ton pszenicy, 11 tys. ton żyta, 76 tys. ton kukurydzy oraz mniejsze ilości pozostałych zbóż. W porównaniu z poprzednim miesiącem eksport zbóż zmalał o 59,3%. Import ziarna wyniósł 124 tys. ton, wobec 142 tys. ton w marcu 2017 r. Znacznie zmniejszył się eksport produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż, w tym szczególnie słodu. Duży był także spadek eksportu produktów przetworzonych. W imporcie zanotowano dynamiczny wzrost przywozu kasz i ziaren obrobionych inaczej oraz ograniczenie przywozu mąk oraz produktów przetworzonych.

Przemysłowe przemiaty zbóż zmniejszyły się w kwietniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, o 17,1%, skutkiem czego zmniejszyła się produkcja mąk oraz pozostałych produktów zbożowych. Mniej wyprodukowano również pasz dla zwierząt.

W maju 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem nieznacznie wzrosły ceny producenta i ceny detaliczne mąki poznańskiej oraz ceny producenta kaszy jęczmiennej. Ceny pozostałych produktów zmieniały się w minimalnym stopniu. Podrożały mieszanki przemysłowe dla bydła, drobiu oraz dla loch. Natomiast ceny pozostałych mieszanek przemysłowych dla trzody oraz ceny koncentratów białkowych nieznacznie wzrosły.

W czerwcu 2017 r. ceny zbóż na większości europejskich rynków cechowała tendencja wzrostowa. Potaniał jedynie jęczmień paszowy w Niemczech.

Wiesław
Łopaciuk

1. Grain: World Markets and Trade nr 478, 29.06.2017 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	x
2015	I-XII	668,3	514,2	565,8	610,4	755,9	586,7	707,4	599,2	x
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2016	IV	623,7	543,5	655,6	590,0	757,6	584,5	713,3	617,2	436,3
	V	625,4	538,0	667,6	594,3	753,0	593,8	699,2	608,6	446,5
	VI	633,6	545,1	689,3	590,9	750,7	599,8	702,3	613,9	446,0
	VII	618,8	518,9	699,8	570,1	753,4	600,4	699,5	619,5	445,4
	VIII	595,4	491,3	673,1	558,8	736,0	569,1	662,8	600,1	435,7
	IX	611,9	501,6	532,3	631,7	742,6	603,8	678,7	599,4	438,2
	X	610,1	512,7	452,8	593,2	736,1	586,2	673,0	595,2	436,5
	XI	615,0	530,5	479,4	585,1	738,6	594,4	679,4	600,2	444,1
	XII	638,8	543,1	558,0	595,0	745,2	585,1	685,9	612,0	449,5
2017	I	656,4	557,5	581,2	600,2	748,5	589,6	688	637,4	436,6
	II	661,6	562,2	618,6	602,5	753,7	601,0	699,4	618,5	434,8
	III	687,7	579,9	630,7	619,5	766,8	609,0	718,7	639,9	429,4
	IV	686,8	584,2	652,5	622,0	773,3	615,0	721,7	648,0	429,4
	V	709,8	600,8	680,6	638,3	795,2	635,1	735,0	687,3	426,3
Zmiana w %										
	$\frac{V\ 2017}{IV\ 2017}$	3,3	2,8	4,3	2,6	2,8	3,3	1,8	6,1	-0,7
	$\frac{V\ 2017}{V\ 2016}$	13,5	11,7	1,9	7,4	5,6	7,0	5,1	12,9	-4,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
VII 2013-VI 2014	5049,1	1701,4	1055,3	643,4	319,8	648,2	7473,4	3426,4	2052,0	
VII 2014-VI 2015	6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1	
VII 2015-VI 2016	5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4	
2016	IV	428,1	176,7	30,7	26,1	18,8	52,1	543,9	266,8	60,2
	V	435,5	164,7	25,0	27,9	21,3	42,4	533,9	241,3	67,5
	VI	425,4	182,7	35,7	20,5	16,0	40,8	524,8	262,7	81,8
	VII	518,0	168,2	64,0	154,7	64,8	64,8	804,1	332,1	64,2
	VIII	1186,8	478,9	130,0	164,7	91,5	187,3	1695,7	832,0	43,0
	IX	723,4	227,0	65,7	109,2	31,8	77,3	986,8	376,8	153,2
	X	440,0	129,5	50,6	55,5	28,9	51,6	604,6	240,5	592,3
	XI	395,4	122,9	41,0	32,5	19,2	51,8	524,0	218,5	449,7
	XII	576,7	135,2	42,1	32,6	18,2	41,0	696,1	221,6	192,0
2017	I	428,6	128,8	34,9	26,4	17,1	43,0	536,4	210,4	108,7
	II	444,4	131,0	30,2	24,8	18,2	36,6	539,1	202,7	106,3
	III	520,1	177,0	32,4	35,0	24,8	29,6	619,4	246,0	111,5
	IV	310,8	122,7	23,8	25,8	19,6	20,6	383,0	175,2	73,3
	V	333,3	136,0	19,3	30,7	26,1	24,3	409,9	193,2	78,8
Zmiana w %										
	$\frac{V\ 2017}{IV\ 2017}$	7,2	10,8	-18,6	18,7	33,5	18,0	7,0	10,2	7,5
	$\frac{V\ 2017}{V\ 2016}$	-23,5	-17,4	-22,6	9,9	22,5	-42,7	-23,2	-20,0	16,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt	
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0	
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1	
2016 ^a	IV	165,4	129,1	12,8	83,8	12,3	674,6	
	V	146,0	111,5	12,6	84,4	11,6	681,6	
	VI	179,3	140,3	14,3	84,3	13,3	695,6	
	VII	151,8	119,8	11,7	84,5	11,1	649,7	
	VIII	173,7	137,1	12,1	85,6	12,2	675,1	
	IX	184,8	145,6	12,7	85,2	13,7	725,7	
	X	191,6	153,1	12,1	88,0	13,2	703,5	
	XI	187,4	148,1	12,4	84,4	14,1	702,2	
	XII	183,0	143,6	12,6	86,3	12,6	700,2	
	2017 ^a	I	179,8	142,7	12,4	80,0	12,5	705,0
		II	173,0	135,7	13,1	75,1	12,4	662,6
		III	202,0	163,0	14,5	84,4	15,1	800,6
IV		167,5	131,6	12,7	80,6	11,9	772,4	
Zmiana w %								
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>		-17,1	-17,1	-11,4	-4,4	-19,4	-3,5	
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>		1,3	1,9	-0,8	-3,8	-3,2	14,5	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import						
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b		
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5	
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6145,1	492,6	4,2	121,8	379,4	1210,3	
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7	
2016	IV	380,4	30,0	0,9	20,8	469,4	79,1	0,0	12,7	38,0	136,3	
	V	348,6	21,3	1,0	33,5	430,8	65,4	0,1	19,1	33,7	124,0	
	VI	260,2	39,5	0,8	56,7	385,7	81,6	0,1	11,7	8,8	106,8	
	VII	458,7	27,7	34,5	41,4	588,9	46,9	2,1	21,3	3,2	77,5	
	VIII	294,2	56,8	8,9	54,5	508,6	73,8	3,0	8,0	2,5	96,2	
	IX	403,4	42,4	6,4	77,6	595,6	105,8	3,1	11,0	14,5	138,9	
	X	414,9	45,6	5,4	151,2	671,7	89,6	0,9	16,3	16,3	127,8	
	XI	290,8	46,7	1,0	199,4	591,3	83,2	0,0	24,4	10,2	121,5	
	XII	452,2	41,6	6,3	155,3	697,3	57,3	0,3	9,4	7,5	78,5	
	2017	I	398,0	32,6	9,9	210,7	685,8	70,4	0,8	10,9	24,6	109,6
		II	326,5	27,3	1,6	151,5	541,3	57,2	0,6	15,6	15,6	94,2
		III	521,7	19,9	2,0	173,9	752,1	82,5	0,7	21,5	31,7	142,2
IV		205,4	10,7	0,2	75,5	306,4	66,6	0,6	12,8	40,6	123,8	
Zmiana w %												
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>		-60,6	-46,2	-90,0	-56,6	-59,3	-19,3	-14,3	-40,5	28,1	-12,9	
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>		-46,0	-64,4	-78,7	263,5	-34,7	-15,8	x	1,0	6,8	-9,2	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import					
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód	
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9	
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8	
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0	
2016	IV	10,7	1,6	4,5	2,7	5,8	4,4	1,8	3,7	3,1	20,4	
	V	10,3	1,3	3,4	2,5	6,1	3,9	1,6	2,9	2,9	22,8	
	VI	10,8	1,6	4,5	2,2	9,7	4,9	1,5	3,0	2,5	22,8	
	VII	10,0	1,8	3,9	2,4	6,8	4,3	1,3	2,8	3,1	22,7	
	VIII	11,3	1,9	3,9	2,4	7,1	4,2	1,2	3,1	2,5	16,8	
	IX	11,7	1,6	4,2	2,2	6,7	3,9	1,6	3,0	2,5	17,1	
	X	12,8	1,4	4,6	1,9	6,6	5,0	1,5	3,1	2,6	16,3	
	XI	13,1	1,6	4,4	1,9	4,4	4,7	1,8	3,2	2,3	16,3	
	XII	10,3	1,4	3,4	2,2	6,0	4,5	0,9	4,0	2,8	13,7	
	2017	I	12,8	1,5	4,7	3,0	6,5	4,3	1,9	2,9	3,3	7,9
		II	8,8	1,5	3,5	2,3	5,5	3,7	1,5	3,5	2,5	8,5
		III	10,7	2,1	4,2	2,3	6,6	5,9	2,1	3,5	2,8	20,4
IV		9,0	1,8	3,6	2,0	4,9	4,6	1,3	4,6	4,7	18,7	
Zmiana w %												
	<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	-15,9	-14,3	-14,3	-13,0	-25,8	-22,0	-38,1	31,4	67,9	-8,3	
	<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	-15,7	12,0	-19,2	-27,2	-15,6	5,7	-25,9	22,7	52,2	-8,3	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import					
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6	
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7	
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.	
2016	IV	2,6	10,0	53,5	14,4	22,3	5,8	2,2	11,8	14,4	22,3	
	V	2,2	10,3	42,0	14,3	18,5	6,6	2,0	12,3	14,3	18,5	
	VI	2,9	10,6	45,9	9,8	15,6	6,6	2,4	14,2	9,8	15,6	
	VII	2,5	9,4	39,6	.	.	7,0	2,5	12,1	.	.	
	VIII	3,2	10,1	44,2	.	.	6,1	1,9	12,0	.	.	
	IX	3,0	10,8	45,8	.	.	6,9	2,3	14,6	.	.	
	X	3,2	10,6	45,5	.	.	6,1	2,4	12,7	.	.	
	XI	3,4	9,6	44,6	.	.	6,6	2,1	12,6	.	.	
	XII	3,3	7,7	37,2	.	.	6,6	1,9	9,8	.	.	
	2017	I	2,7	10,2	40,4	.	.	6,1	2,0	11,0	.	.
		II	3,1	7,2	40,9	.	.	6,7	3,1	11,7	.	.
		III	3,7	11,5	46,7	.	.	8,3	2,4	15,2	.	.
IV		2,8	9,7	37,9	.	.	5,2	2,1	8,7	.	.	
Zmiana w %												
	<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	-24,3	-15,7	-18,8	x	x	-37,3	-12,5	-42,8	x	x	
	<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	7,2	-2,7	-29,1	x	x	-10,3	-3,8	-26,0	x	x	

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2016	V	0,97	2,48	2,31	4,42	3,96	4,42	4,89	5,90
	VI	0,96	2,47	2,24	4,44	3,97	4,40	4,90	5,92
	VII	0,96	2,47	2,28	4,42	3,97	4,40	4,93	5,94
	VIII	0,99	2,49	2,30	4,40	3,97	4,40	4,94	5,97
	IX	0,96	2,50	2,31	4,38	3,97	4,40	4,95	5,97
	X	0,96	2,50	2,28	4,42	3,98	4,42	4,95	5,93
	XI	0,95	2,47	2,24	4,44	3,98	4,44	4,95	5,97
	XII	0,96	2,42	2,22	4,44	3,98	4,42	4,95	5,93
2017	I	0,98	2,50	2,12	4,44	3,98	4,44	5,01	5,94
	II	0,99	2,52	2,12	4,44	3,99	4,44	5,03	5,98
	III	0,99	2,53	2,11	4,44	3,99	4,46	5,08	6,00
	IV	1,00	2,46	2,06	4,46	3,99	4,46	5,09	6,04
	V	1,04	2,51	2,09	4,46	3,99	4,46	5,10	6,05
Zmiana w %									
<u>V 2017</u> IV 2017		4,0	2,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
<u>V 2017</u> V 2016		7,2	1,2	-9,5	0,9	0,8	0,9	4,3	2,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2016	V	1633,6	1734,0	2280,5	1365,9	1799,0	1594,0	2529,6
	VI	1638,1	1719,8	2288,6	1373,0	1805,4	1594,8	2530,6
	VII	1639,0	1722,8	2292,3	1373,1	1810,0	1601,4	2534,6
	VIII	1639,8	1716,5	2287,2	1373,6	1810,4	1607,7	2539,8
	IX	1635,1	1714,2	2277,2	1363,1	1809,4	1603,3	2541,7
	X	1633,5	1722,6	2285,4	1372,1	1807,8	1600,5	2528,9
	XI	1617,3	1700,9	2282,7	1358,2	1803,0	1600,2	2522,5
	XII	1618,5	1725,9	2287,7	1388,7	1792,5	1595,4	2515,4
2017	I	1612,5	1727,0	2300,1	1388,5	1791,4	1594,0	2516,4
	II	1614,2	1734,7	2313,5	1396,5	1798,9	1603,9	2526,9
	III	1617,3	1738,2	2322,4	1398,3	1795,5	1608,6	2528,4
	IV	1618,1	1720,5	2320,6	1378,5	1797,1	1608,3	2526,9
	V	1622,8	1728,1	2307,2	1370,4	1806,9	1610,7	2522,9
Zmiana w %								
<u>V 2017</u> IV 2017		0,3	0,4	-0,6	-0,6	0,5	0,1	-0,2
<u>V 2017</u> V 2016		-0,7	-0,3	1,2	0,3	0,4	1,0	-0,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2015	XI	2,300	2,447	4,402	0,683	1,481	2,835	2,074
2016	I	2,216	2,391	4,227	0,676	1,522	2,904	1,967
	II	2,324	2,432	4,346	0,667	1,589	2,972	1,998
	III	2,308	2,351	4,307	0,648	1,644	3,068	2,053
	IV	2,341	2,371	4,354	0,630	1,611	2,997	2,015
	V	2,300	2,389	4,260	0,613	1,779	3,295	2,068
	VI	2,289	2,405	4,219	0,610	1,936	3,569	2,077
	VII	2,287	2,402	4,222	0,618	2,091	3,860	2,160
	VIII	2,414	2,460	4,463	0,640	2,091	3,866	2,160
	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	3,881	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	3,659	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	3,615	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	3,622	1,969
2017	I	2,355	2,393	4,316	0,818	1,951	3,536	1,876
	II	2,324	2,387	4,236	0,821	1,911	3,459	1,951
	III	2,296	2,342	4,182	0,815	1,974	3,569	2,038
	IV	2,241	2,324	4,109	0,809	2,133	3,910	1,975
	V	2,158	2,272	3,980	0,923	2,192	4,035	1,981

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

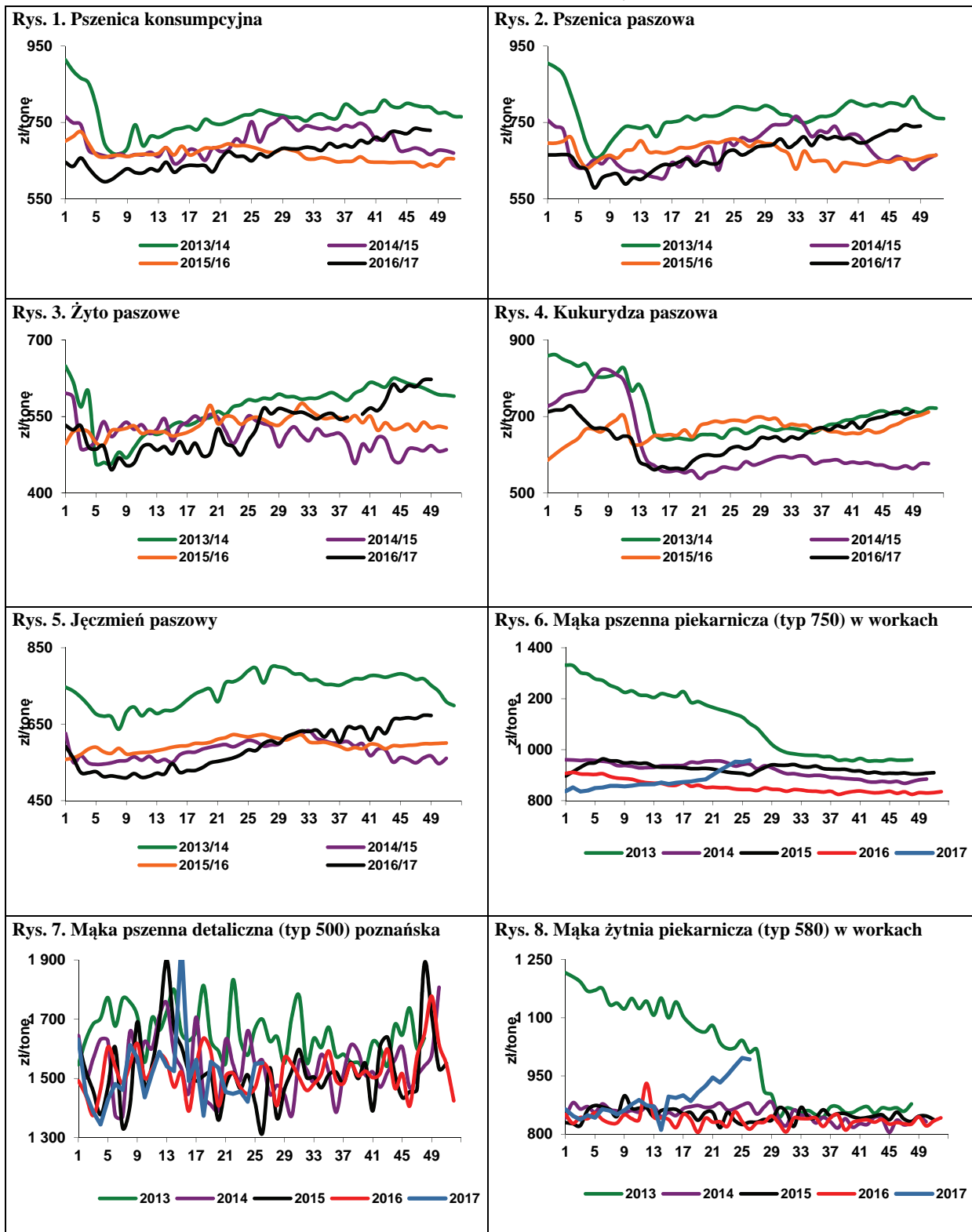
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Niemcy	
2016	II	153	155	145	144	144	127	151	138	180
	III	157	147	137	144	142	123	154	140	180
	IV	153	139	139	143	140	122	137	144	184
	V	160	146	138	144	137	125	144	159	188
	VI	161	146	133	139	137	119	144	147	189
	VII	163	147	128	135	137	112	145	136	189
	VIII	168	136	.	135	142	110	.	133	182
	IX	161	141	133	129	137	107	.	128	154
	X	163	139	134	133	140	118	110	124	163
	XI	167	139	133	134	146	.	112	131	.
	XII	168	141	133	139	149	.	116	137	.
2017	I	174	140	133	148	149	.	118	138	.
	II	176	145	133	149	150	.	121	138	.
	III	173	149	150	152	153	.	137	142	.
	IV	171	154	150	152	153	.	137	142	.
	V	175	155	.	149	151	.	138	142	.
	VI	174	163	.	.	148	.	139	143	.
Zmiana w %										
	VI 2017 V 2017	0,5	2,6	x	x	-2,0	x	1,5	0,7	x
	VI 2017 VI 2016	8,3	11,4	x	x	8,0	x	-3,5	-2,7	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W sezonie cukrowniczym 2017/2018 powierzchnia zasiewów buraków cukrowych wynosi ok. 220 tys. ha, wobec 205,6 tys. ha w sezonie poprzednim. Powodem wzrostu arealu uprawy są zmiany systemu regulacji rynku w UE, w tym głównie likwidacja kwot produkcji cukru. Istotny wpływ na wzrost zainteresowania uprawą ma także relatywnie dobra koniunktura na światowym i krajowym rynku. Rozwój roślin po wschodach przebiegał w korzystnych warunkach pogodowych,

w tym w szczególności pod względem opadów i zawartości wody w glebie. Przewiduje się, że średni plon buraków cukrowych może wynieść ok. 630 ton/ha, a zbiory ok. 13,9 mln ton. W konsekwencji produkcja cukru może wzrosnąć do 2,2 mln ton. Produkcja będzie większa od zapotrzebowania rynku wewnętrznego, które jest szacowane na ok. 1,75 mln ton. W rezultacie konieczny będzie duży eksport cukru.

W maju br. na krajowym rynku ceny cukru były stabilne. Ceny zbytu cukru w workach wzrosły o 0,4% do 2,61 zł/kg. Ceny te były jednak o 13% wyższe niż przed rokiem. Ceny zbytu cukru paczkowanego nie zmieniły w porównaniu do kwietnia br. (2,64 zł/kg) i nadal były o 6,9% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena detaliczna w maju br. wyniosła 3,17 zł/kg i była taka sama jak w kwietniu, ale nadal o 14,4% wyższa niż w maju 2016 r. Dalszy spadek cen na krajowym rynku będzie miał negatywny wpływ na sytuację finansową przemysłu cukrowniczego i dochodowość uprawy buraków cukrowych, gdyż ceny skupu w umowach kontraktacyjnych są uzależnione od cen cukru.

W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. eksport cukru wyniósł 151,6 tys. ton, w tym 105,96 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (46 tys. ton), Włochy (13 tys. ton), Belgia i Litwa (po 8 tys. ton) i Łotwa (6 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnią cenę ok. 524 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (17 tys. ton) oraz Rosja i Gruzja (po 4 tys. ton). Ceny eksportowe na rynkach państw trzecich były niższe (ok. 470 EUR/tonę). Import wyniósł 39 tys. ton cukru, w tym 32 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Litwa (17 tys. ton), Niemcy (7 tys. ton) i Holandia (2 tys. ton). Średnia cena importowa z UE wyniosła 520 EUR/tonę. Cukier importowano także z Ukrainy (4 tys. ton) po 530 EUR/tonę. W analizowanym okresie 2017 r. nie importowano cukru do rafinacji, a zdecydowała o tym długa kampania cukrownicza 2016/2017.

Od lutego br. światowe ceny cukru wykazują tendencję spadkową i w maju 2017 r. były już niższe niż w maju 2016 r. Według danych USDA ERS światowe ceny cukru białego spadły w maju br. do 444 USD/tonę, a ceny cukru surowego do 345 USD/tonę. Spadek cen cukru jest wynikiem dużej podaży przy niewielkich zmianach popytu oraz relatywnie niskich cen paliw (ropy naftowej). Jeżeli spadkowa tendencja cen utrwali się w kolejnych miesiącach, to krajowi eksporterzy będą uzyskiwali niskie ceny, które negatywnie wpłyną na sytuację finansową przemysłu cukrowniczego.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie		
2015	IV	418,65	444,97	357,70	406,73	463,59	398,55	
	V	431,56	463,48	371,98	561,55	535,78	873,82	
	VI	456,64	470,23	388,10	539,17	495,59	796,38	
	VII	467,22	463,79	403,69	397,58	450,15	378,78	
	VIII	489,97	476,80	373,61	494,96	475,37	801,02	
	IX	507,03	500,13	360,53	519,57	488,06	789,55	
	X	436,04	485,68	350,48	636,66	584,01	838,81	
	XI	403,76	454,69	368,28	499,93	468,62	829,73	
	XII	423,34	473,35	384,49	569,34	523,79	794,60	
	2016	I	474,95	515,83	370,79	536,67	504,33	764,04
		II	463,15	491,06	373,59	409,95	465,55	387,62
		III	466,08	501,12	368,66	494,44	464,10	722,21
IV		478,85	510,90	417,39	416,41	484,28	407,62	
V		486,79	547,04	399,09	653,33	617,95	702,06	
VI		485,13	521,99	417,31	457,43	576,30	455,68	
VII		479,40	527,39	422,79	528,41	503,14	671,24	
VIII		478,95	546,75	432,30	405,11	504,26	387,69	
IX		478,23	537,91	412,76	611,45	603,90	624,77	
X		524,27	551,51	425,05	642,26	625,65	688,98	
XI		525,95	557,03	464,47	579,33	562,11	817,17	
XII		510,03	547,47	460,35	599,40	652,74	594,80	
2017	I	418,84	402,29	494,82	560,57	549,14	590,73	
	II	532,99	537,92	518,88	569,51	564,35	589,75	
	III	543,38	569,60	466,04	562,19	538,26	848,89	
	IV	499,91	543,95	447,11	521,80	485,69	690,58	

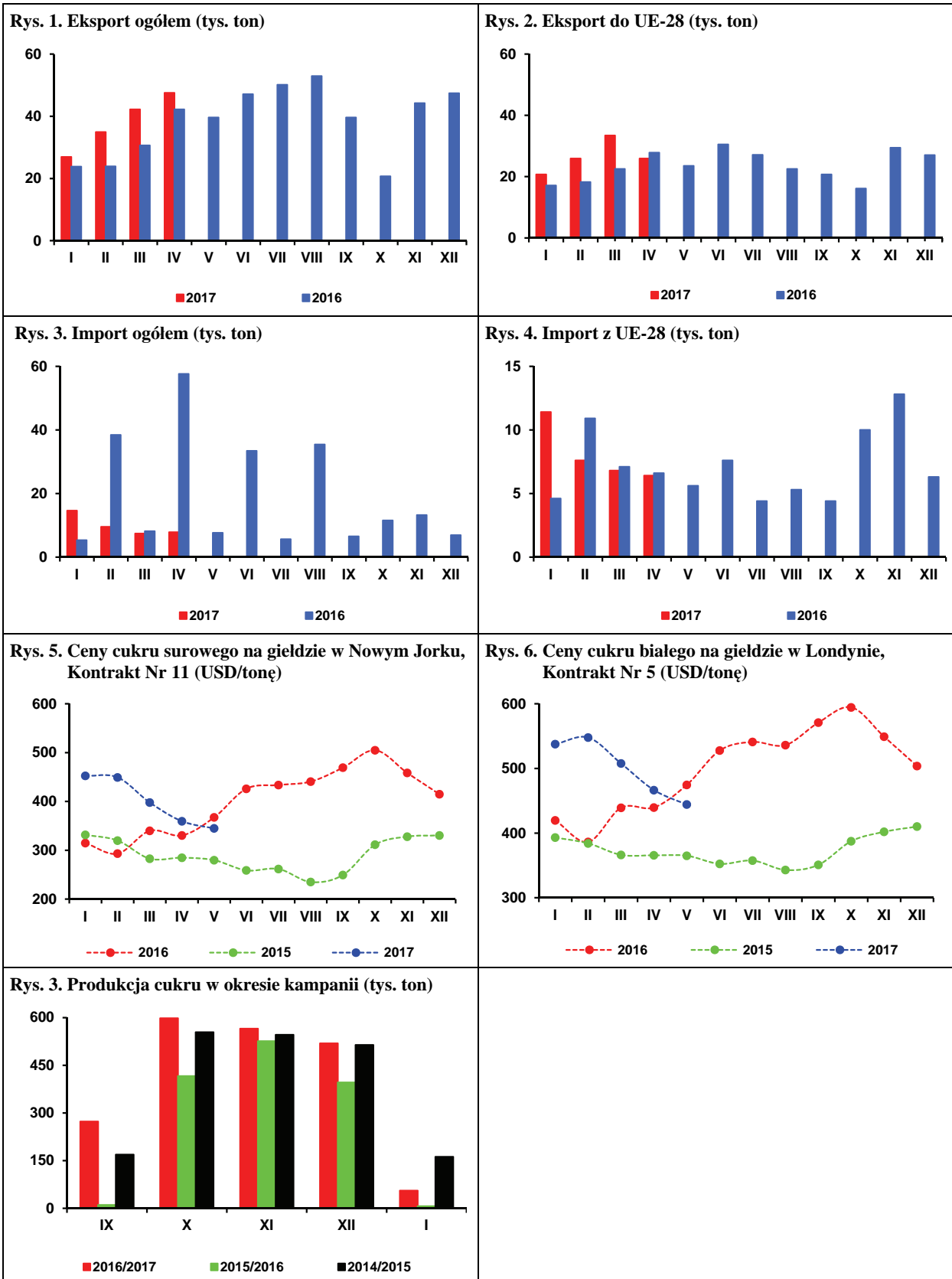
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowy				
2015	IV	1,81	1,84	1,63	2,12	
	V	1,80	1,81	1,70	2,13	
	VI	1,85	1,88	1,68	2,10	
	VII	1,91	2,04	1,71	2,19	
	VIII	1,97	2,14	1,71	2,29	
	IX	1,99	2,16	1,72	2,39	
	X	2,03	2,11	1,73	2,43	
	XI	2,06	2,12	1,72	2,44	
	XII	2,10	2,16	1,73	2,50	
	2016	I	2,25	2,32	1,78	2,46
		II	2,25	2,48	1,78	2,58
		III	2,21	2,51	1,74	2,70
IV		2,26	2,49	1,78	2,74	
V		2,31	2,47	1,78	2,77	
VI		2,31	2,46	1,78	2,78	
VII		2,33	2,50	1,74	2,80	
VIII		2,40	2,88	1,74	2,97	
IX		2,42	2,86	1,73	3,12	
X		2,54	2,71	1,75	3,17	
XI		2,55	2,74	1,75	3,16	
XII		2,55	2,75	1,76	3,17	
2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17	
	II	2,61	2,74	1,76	3,18	
	III	2,61	2,68	1,75	3,19	
	IV	2,60	2,64	1,73	3,17	
	V	2,61	2,64	1,07	3,17	

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

Według prognozy Oil World z czerwca 2017 r. zbiory rzepaku w UE-28 wyniosą 21,3 mln ton (o 0,3 mln ton więcej niż przed miesiącem) i będą o 0,9 mln ton (o 4,4%) większe niż przed rokiem. Wpłyne na to wzrost plonów (o 6% do 3,28 t/ha), przy niewielkim spadku areálu uprawy (o ok. 1% do 6,50 tys. ha). Spośród największych producentów, wzrost zbiorów rzepaku spodziewany jest w Niemczech (o ok. 7% do 4,93 mln ton), Polsce (o ok. 28% do 2,75 mln ton) i w Wielkiej Brytanii (o ok. 10% do 1,94 mln ton), przy spadku zbiorów we Francji (o ok. 2% do 4,64 mln ton).

Według oceny IERiGŻ-PIB tegoroczne zbiory rzepaku w Polsce zwiększą się do 2,7 mln ton (o ok. 21% w porównaniu z poprzednim rokiem), w wyniku wzrostu areálu uprawy (o ok. 6% do 880 tys. ha) i plonów (o ok. 14% do ponad 3 t/ha). Przy wyższych zbiorach i spodziewanym wzroście popytu na olej rzepakowy sektora spożywczego i biopaliwowego, produkcja głównych wyrobów przemysłu tłuszczowego w 2017 r. będzie prawdopodobnie większa niż w roku poprzednim. W pierwszych czterech miesiącach br. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 354 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o ok. 3% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, z tego rafinowały 271 tys. ton, tj. o ok. 4% więcej niż przed rokiem. Wzrosła produkcja oleju rzepakowego rafinowanego na cele techniczne (o ok. 21% do 121 tys. ton), przy spadku na cele jadalne (o ok. 7% do 150 tys. ton). Produkcja margaryn wyniosła 103 tys. ton i była o ok. 3% mniejsza.

Według notowań MRiRW, w maju 2017 r. przeciętna cena skupu rzepaku wyniosła 1794 zł/tonę i była o 2,4% niższa niż przed miesiącem, ale o 2,1% wyższa w porównaniu z majem poprzedniego roku. Cena rafinowanego oleju rzepakowego zmalała do 3636 zł/tonę (o 3,1% w porównaniu z poprzednim miesiącem), a cena śrutu rzepakowej zwiększyła się do 905 zł/tonę (o 1,3%). W porównaniu z majem 2016 r. za olej rzepakowy i śrutę rzepakową płacono odpowiednio o 9,5 i 3,9% więcej. Przewiduje się, iż w III kwartale 2017 r. przeciętna cena skupu rzepaku z nowych zbiorów wyniesie ok. 1500 zł/tonę i będzie o ok. 5% niższa niż w analogicznym okresie 2016 roku. Przy prognozowanych w tym czasie cenach skupu pszenicy na poziomie ok. 630 zł/tonę, relacja cen rzepak/pszenica będzie nieco niższa niż przed rokiem, ale nadal korzystna dla producentów rzepaku.

Według szacunków Oil World, w sezonie 2017/18 cena rzepaku na rynku europejskim wyniesie średnio 405 USD/tonę (cif Hamburg) i będzie o 5% niższa niż w sezonie poprzednim. Cena oleju rzepakowego zmaleje o 7% do 800 USD/tonę (fob ex-mill Holandia), a śrutu rzepakowej o 3% do 220 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg).

W kwietniu 2017 r. eksport i import surowców i produktów oleistych był mniejszy niż w poprzednim miesiącu. Wyjątkiem był wzrost przywozu rzepaku i śrutu rzepakowej. W pierwszych czterech miesiącach br. łącznie wywieziono: 92 tys. ton nasion oleistych, w tym 68 tys. ton rzepaku

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

(o 1% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 40 tys. ton olejów roślinnych, w tym 35 tys. ton oleju rzepakowego (o 80% mniej), 212 tys. ton śrut oleistych, w tym 182 tys. ton śrutu rzepakowej (o 9% więcej) i 39 tys. ton margaryn (o 20% mniej). Przywieziono: 889 tys. ton śrut oleistych (o 9% mniej niż w tym samym okresie przed rokiem), 217 tys. ton olejów roślinnych (o 8% więcej), w tym 47 tys. ton oleju rzepakowego (o 10% mniej), 252 tys. ton nasion oleistych (ponad dwukrotnie więcej), w tym 159 tys. ton rzepaku (ponad trzykrotnie więcej) oraz 28 tys. ton margaryn (o 6% mniej). Przewiduje się, iż w 2017 r. zmniejszy się deficyt handlu zagranicznego produktami oleistymi. Spodziewanym spadek cen na światowym rynku surowców i produktów oleistych w drugiej połowie roku, wpłynie na niższe o ok. 8% wpływy z eksportu tych produktów (do 750 mln EUR). Dynamika spadku importu będzie nieco wyższa i wyniesie ok. 10% (do 1776 mln EUR), w wyniku czego deficyt handlu zagranicznego produktami oleistymi wyniesie 1026 mln EUR i będzie o ok. 11% mniejszy niż w 2016 roku.

W maju 2017 r. ceny detaliczne wszystkich rodzajów tłuszczów zwiększyły się, w tym najbardziej podrożały margaryny (o 4,3% w relacji do poprzedniego miesiąca) i masło (o 2,6%). Ceny olejów roślinnych wzrosły o 1,5%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych (śłoniny, smalca i innych) o 0,8%. Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych pięciu miesiącach br. był o 2,3% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wzrost cen tłuszczów roślinnych był mniejszy niż cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (3,4%), w tym znacznie mniejszy niż cen tłuszczów zwierzęcych (19,0%). W porównywanych okresach margaryny podrożały średnio o 2,3%, oleje roślinne o 2,2%, a oliwa z oliwek o 2,7%, natomiast ceny masła zwiększyły się o 20,3%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 4,2%. Przewiduje się, że w drugiej połowie roku nastąpi spowolnienie dynamiki wzrostu cen tłuszczów roślinnych, w następstwie spodziewanego spadku cen surowców do ich produkcji.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego ^b surowego	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
2016 IV	87 490	51 814	42 097	97 207	2,52	48,1	90,0
V	91 822	53 758	38 932	106 648	2,77	42,4	86,1
VI	47 919	59 524	71 159	36 284	0,94	148,5	132,1
VII	68 485	46 254	39 553	75 186	1,95	57,8	91,1
VIII	116 927	54 958	36 676	135 209	3,51	31,4	86,5
IX	108 614	57 127	27 976	137 765	3,58	25,8	78,8
X	109 970	51 437	30 131	131 276	3,41	27,4	83,8
XI	100 954	54 942	33 763	122 134	3,17	33,4	82,7
XII	72 424	47 300	20 556	99 168	2,57	28,4	73,0
2017 I	89 862	45 620	7 721	127 761	3,32	8,6	70,3
II	94 231	49 972	11 066	133 137	3,46	11,7	70,8
III	91 806	70 824	11 200	151 430	3,93	12,2	60,6
IV	78 131	50 991	10 425	118 697	3,08	13,3	65,8
Zmiany w %							
<u>IV 2017</u> III 2016	-14,9	-28,0	-6,9	-21,6	-21,6	x	x
<u>IV 2017</u> IV 2016	-10,7	-1,6	-75,2	22,1	22,2	x	x
<u>IV 2017</u> XII 2016	7,9	7,8	-49,3	19,7	19,8	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego ^b surowego	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
2016 IV	87 490	13 341	40 894	59 937	1,56	46,7	146,0
V	91 822	13 759	37 531	68 051	1,77	40,9	134,9
VI	47 919	15 632	69 754	-6 203	-0,16	145,6	-772,5
VII	68 485	9 535	37 971	40 049	1,04	55,4	171,0
VIII	116 927	12 760	35 409	94 279	2,45	30,3	124,0
IX	108 614	16 944	26 604	98 954	2,57	24,5	109,8
X	109 970	10 282	28 616	91 636	2,38	26,0	120,0
XI	100 954	8 066	32 245	76 774	1,99	31,9	131,5
XII	72 424	6 304	19 660	59 068	1,53	27,1	122,6
2017 I	89 862	4 505	6 605	87 762	2,28	7,4	102,4
II	94 231	7 674	9 613	92 292	2,40	10,2	102,1
III	91 806	23 233	9 910	105 129	2,73	10,8	87,3
IV	78 131	11 170	9 072	80 229	2,08	11,6	97,4
Zmiany w %							
<u>IV 2017</u> III 2016	-14,9	-51,9	-8,5	-23,7	-23,8	x	x
<u>IV 2017</u> IV 2016	-10,7	-16,3	-77,8	33,9	33,3	x	x
<u>IV 2017</u> XII 2016	7,9	77,2	-53,9	35,8	35,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	756 921	4 304 259	40,1	43,8
2015 I-XII	1 914 950	3 116 534	812 865	4 218 619	42,4	45,4
2016 IV	131 235	177 108	46 613	261 730	35,5	50,1
V	137 733	328 654	47 128	419 259	34,2	32,9
VI	71 879	253 879	32 900	292 858	45,8	24,5
VII	102 728	204 686	25 663	281 751	25,0	36,5
VIII	175 391	155 608	77 314	253 684	44,1	69,1
IX	162 921	167 466	91 880	238 507	56,4	68,3
X	164 955	186 290	91 366	259 879	55,4	63,5
XI	151 431	286 932	95 444	342 919	63,0	44,2
XII	108 636	190 611	60 691	238 557	55,9	45,5
2017 I	134 793	314 399	48 548	400 644	36,0	33,6
II	141 347	144 339	70 811	214 874	50,1	65,8
III	137 709	225 951	48 588	315 072	35,3	43,7
IV	117 197	204 593	43 667	278 123	37,3	42,1
Zmiany w %						
<u>IV 2017</u> <u>III 2016</u>	-14,9	-9,5	-10,1	-11,7	x	x
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	-10,7	15,5	-6,3	6,3	x	x
<u>IV 2017</u> <u>XII 2016</u>	7,9	7,3	-28,1	16,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	71 267	641 804	1 316 663	34,0	1847,5
2015 I-XII	1 914 950	54 380	762 518	1 206 812	39,8	2219,2
2016 IV	131 235	3 337	40 860	93 712	31,1	140,0
V	137 733	2 192	43 869	96 056	31,9	143,4
VI	71 879	2 607	30 750	43 735	42,8	164,4
VII	102 728	1 448	23 546	80 630	22,9	127,4
VIII	175 391	4 454	75 717	104 127	43,2	168,4
IX	162 921	6 118	88 773	80 266	54,5	203,0
X	164 955	3 336	89 082	79 209	54,0	208,3
XI	151 431	1 173	93 794	58 810	61,9	257,5
XII	108 636	928	58 750	50 814	54,1	213,8
2017 I	134 793	478	43 670	91 601	32,4	147,2
II	141 347	592	61 013	80 925	43,2	174,7
III	137 709	347	40 911	97 145	29,7	141,8
IV	117 197	545	36 626	81 115	31,3	144,5
Zmiany w %						
<u>IV 2017</u> <u>III 2016</u>	-14,9	56,9	-10,5	-16,5	x	x
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	-10,7	-83,7	-10,4	-13,4	x	x
<u>IV 2017</u> <u>XII 2016</u>	7,9	-41,3	-37,7	59,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
2016 IV	23 446	6 717	10 142	20 021	0,52	43,3	117,1
V	24 244	6 582	8 747	22 079	0,57	36,1	109,8
VI	26 097	5 940	8 981	23 057	0,60	34,4	113,2
VII	16 537	4 620	6 746	14 412	0,37	40,8	114,7
VIII	21 242	7 235	9 873	18 604	0,48	46,5	114,2
IX	24 316	6 426	10 272	20 470	0,53	42,2	118,8
X	24 245	7 486	10 949	20 782	0,54	45,2	116,7
XI	24 453	8 224	12 929	19 748	0,51	52,9	123,8
XII	26 648	7 962	10 517	24 093	0,63	39,5	110,6
2017 I	23 954	6 819	9 321	21 453	0,56	38,9	111,7
II	24 520	5 496	9 432	20 584	0,53	38,5	119,1
III	30 861	8 141	11 478	27 524	0,71	37,2	112,1
IV	23 536	7 825	8 935	22 427	0,58	38,0	104,9
Zmiany w %							
<u>IV 2017</u> III 2016	-23,7	-3,9	-22,2	-18,5	-18,3	x	x
<u>IV 2017</u> IV 2016	0,4	16,5	-11,9	12,0	11,5	x	x
<u>IV 2017</u> XII 2016	-11,7	-1,7	-15,0	-6,9	-7,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2014 I-XII	1320	684	1,93
2015 I-XII	1505	668	2,25
2016 V	1757	625	2,81
VI	1769	634	2,79
VII	1566	619	2,53
VIII	1576	595	2,65
IX	1629	612	2,66
X	1698	610	2,78
XI	1771	615	2,88
XII	1835	639	2,87
2017 I	1874	656	2,85
II	1893	662	2,86
III	1882	688	2,74
IV	1839	687	2,68
V	1794	710	2,53
Zmiany w %			
<u>V 2017</u> XII 2016	-2,4	3,3	x
<u>V 2017</u> V 2016	2,1	13,5	x
<u>V 2017</u> XII 2016	-2,2	11,1	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

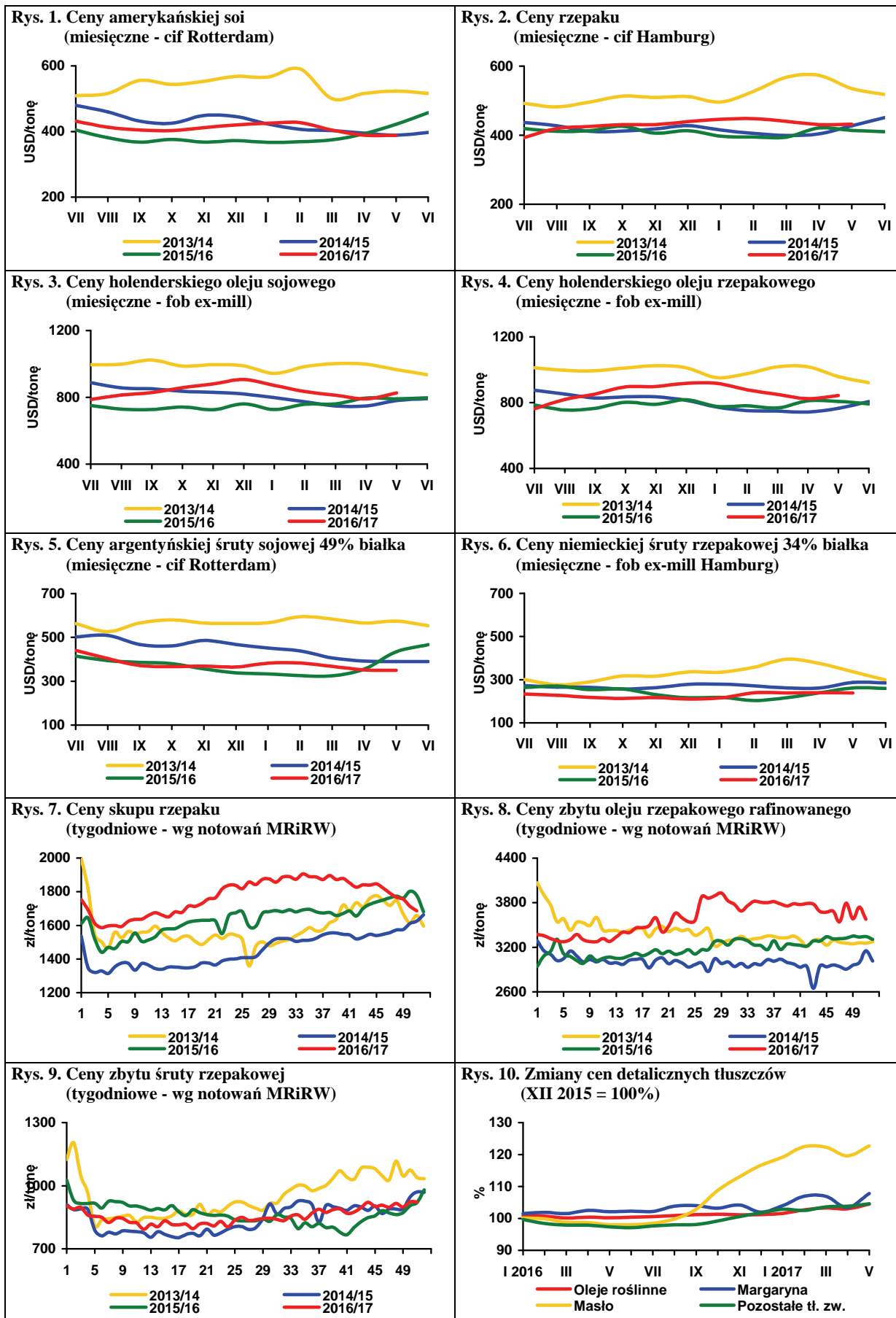
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
2016 V	4,68	6,23	13,71	5,45	5,79	12,95	19,10	6,64
VI	4,97	6,30	14,30	5,50	5,81	12,93	19,15	6,52
VII	4,88	6,27	15,48	5,54	5,82	12,93	19,45	6,48
VIII	4,95	6,17	16,33	5,60	5,83	12,88	20,15	6,48
IX	4,87	6,28	17,81	5,64	5,90	12,95	20,95	6,48
X	4,82	6,48	19,05	5,64	5,91	12,98	22,55	6,56
XI	4,96	6,54	19,71	5,66	5,88	13,03	23,50	6,60
XII	5,10	6,58	20,22	5,74	5,88	12,95	24,50	6,64
2017 I	5,14	6,57	20,06	5,77	5,95	.	25,10	6,64
II	5,20	6,53	19,12	5,8	6,10	.	25,15	6,52
III	5,20	6,52	19,27	5,83	6,18	.	24,95	6,60
IV	5,10	6,52	19,59	5,84	6,07	.	24,90	6,60
V	5,11	6,59	20,01	5,85	6,21	.	25,15	6,64
Zmiany w %								
V 2017 XII 2016	0,2	1,1	2,1	0,2	2,3	.	1,0	0,6
V 2017 V 2016	9,2	5,8	46,0	7,3	7,3	.	31,7	0,0
V 2017 XII 2016	0,2	0,2	-1,0	1,9	5,6	.	2,7	0,0

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Ceny ziemniaków do przetwórstwa na zachodnio-europejskich rynkach do końca sezonu były wysokie i w końcu czerwca wynosiły ok. 250 euro/tonę. Obniżyły się natomiast ceny ziemniaków konsumpcyjnych z ubiegłorocznych zbiorów, notowano też szybki spadek cen ziemniaków młodych pod wpływem zwiększonego arealu upraw oraz plonów w krajach specjalizujących się w uprawie ziemniaków wczesnych (Hiszpanii, Francji, Niemczech czy Belgii).

Według ostatnich szacunków MARS (instytucja Komisji Europejskiej, zajmująca się monitorowaniem i prognozowaniem plonów w UE i w krajach ościennych) średni poziom plonów ziemniaków w UE-28 w 2017 r. może wynieść 33,4 t/ha wobec 32,9 t/ha w 2016 r. i 32,5 t/ha średnio w ostatnich pięciu latach. Największy wzrost plonów, w porównaniu do ubiegłego roku, jest przewidywany w Belgii i Francji (o 18,7 i 15,9% do 45,0 i 45,2 t/ha). W Niemczech szacowane są one na 43,7 t/ha (wzrost o 1,2%), a w Holandii na 43,6 t/ha (wzrost o 1,6%). Wśród wiodących producentów ziemniaków w UE, w porównaniu z ubiegłym rokiem, mają się one obniżyć jedynie w Wlk. Brytanii (o ok. 4% do 43,2 t/ha). Zwiększenie arealu uprawy w połączeniu z wyższymi plonami powinno przynieść wzrost produkcji ziemniaków w krajach Europy Zachodniej, a to z kolei może być zapowiedzią niższych niż w ostatnim sezonie cen ziemniaków.

MARS przewiduje plony w Polsce w 2017 r. na poziomie 22,4 t/ha, wobec ubiegłorocznych szacunków w analogicznym okresie ubiegłego roku na 23,7 t/ha, podczas gdy ostatecznie według GUS wyniosły one 27,8 t/ha. Areal uprawy ziemniaków w Polsce w 2017 r. może nieznacznie obniżyć się w porównaniu z ubiegłym rokiem do ok. 300 tys. ha, co w sytuacji nawet możliwego niewielkiego spadku plonów (o ile nie będzie wydatnego pogorszenia warunków wegetacji w nadchodzących tygodniach), pozwoli zebrać ok. 8 mln ton bulw, tj. ilość wystarczającą na zaspokojenie potrzeb w zakresie konsumpcji i przetwórstwa przemysłowego w sezonie 2017/18.

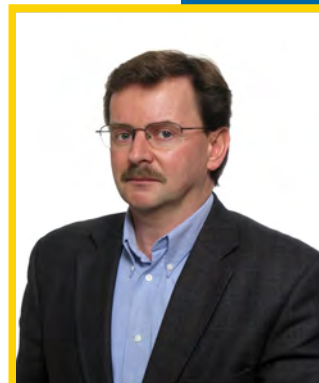
W krajach Europy Wschodniej ceny są bardzo wysokie. Dotyczy to zwłaszcza Rosji, gdzie mimo niedoborów, import ziemniaków w ostatnim sezonie jest relatywnie niewielki. Rosyjski import ziemniaków jadalnych w ciągu 12 miesięcy (od maja 2016 r. do kwietnia 2017 r.) wyniósł 342,7 tys. ton i był o 11% mniejszy niż przed rokiem, a w porównaniu z okresem sprzed dwóch lat spadł prawie o połowę. Już od kilku lat, w czasie obowiązywania embarga na import ziemniaków z UE, największym dostawcą bulw na rynek rosyjski jest Egipt, skąd w ostatnim roku sprowadzono 193,2 tys. ton ziemniaków (57%

ich przywozu ogółem). Drugim co do wielkości kierunkiem importu są Chiny (52,1 tys. ton), a następnie Białoruś (41,2 tys. ton) i Azerbejdżan (37,2 tys. ton). Rosja importuje również sadzenia, średnio 20-26 tys. ton w ostatnich kilka lat, głównie z Białorusi oraz Holandii i Niemiec (Rosja dopuszcza import sadzenia z krajów UE, ale po przeprowadzeniu dodatkowych kontroli przez rosyjskie służby fitosanitarne).

W drugiej połowie czerwca młode ziemniaki na polskim rynku hurtowym mocno taniały. Był to wynik rosnącej podaży, której towarzyszyło niższe tempo wzrostu popytu. W końcu miesiąca ten spadkowy trend wyhamował, gdyż niekorzystne warunki pogodowe (opady deszczu, bardzo intensywne o charakterze burzowym) lokalnie utrudniały zbiór. W handlu hurtowym, w tym okresie dominowały już ziemniakami z tegorocznych zbiorów. W województwie wielkopolskim, w tzw. dużym hurcie, rolnicy oferowali je w cenie 7-10 zł/worek 15 kg, tj. 0,47-0,67 zł/kg, a ziemniaki „stare” były w cenie 5-7 zł/worek 15 kg. Nieco tańsze były ziemniaki w województwie łódzkim (0,47-0,60 zł/kg młode i 0,27-0,40 zł/kg bulwy z ubiegłorocznych zbiorów).

Średni poziom cen na rynkach hurtowych w ostatnim tygodniu czerwca wyniósł 0,70 wobec 0,80 zł/kg w analogicznym okresie ubiegłego roku. Średnie ceny ziemniaków „młodych” były tylko nieznacznie wyższe niż „starych” i wyniosły 0,75 zł/kg. W Broniszach w tym okresie ziemniaki z tegorocznych zbiorów oferowano w cenie 0,80-1,30 zł/kg, w Poznaniu 0,67-1,00 zł/kg, we Wrocławiu 0,60-0,80 zł/kg, w Łodzi 0,47-0,93 zł/kg, a w Kaliszu zaledwie 0,40-0,47 zł/kg. Na giełdach towarowych importowane ziemniaki wczesne kosztowały w Lublinie 0,60-1,00 zł/kg, a w Rzeszowie 2,00-2,50 zł/kg. Na innych giełdach hurtowych w końcu sezonu nie było oferty ziemniaków z importu.

W pierwszych czterech miesiącach 2017 r. eksport ziemniaków wyniósł 13,4 tys. ton i był o 4,1 tys. ton większy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Jednocześnie znacząco zmalał import ziemniaków, gdyż w tym okresie wyniósł 42,4 tys. ton, podczas gdy rok wcześniej było to 71,8 tys. ton. Import ziemniaków wczesnych i sadzenia zmniejszył się o ponad 1/3 do odpowiednio 9,4 i do 12,1 tys. ton, ziemniaków z głównego (jesiennego zbioru) z 38,4 do 20,9 tys. ton, tj. o prawie 46%.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
I	50 300	64 000	62 500	63 700	140	184	221	1 230
II	48 400	59 400	69 800	60 600	141	182	274	185
III	61 000	75 600	69 500	76 600	100	270	248	267
IV	58 900	74 800	71 800	62 100	198	257	143	
V	48 300	62 600	45 500	28 000	268	160	168	
VI	56 700	58 300	58 800		77	187	233	
VII	55 900	54 900	48 700		114	100	52	
VIII	92 500	86 100	138 800		2 369	2 673	10 030	
IX	318 100	289 000	349 800		39 274	36 562	48 727	
X	350 200	328 100	356 000		46 459	52 406	55 531	
XI	260 800	238 400	321 200		38 522	38 997	51 152	
XII	113 100	83 800	178 900		8 527	3 636	23 291	
RAZEM	1 514 200	1 475 000	1 771 300	291 000	135 808	135 614	190 070	1 682

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016 I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2016 I	46	23	1 320	5 465	834	3 768	716	10 497	2 891	2 172
II	77	23	2 471	5 891	781	4 421	788	11 165	3 067	2 094
III	541	277	1 755	6 543	959	4 775	772	13 748	3 644	1 865
IV	672	301	1 789	9 025	1 069	3 880	939	12 230	3 161	1 369
V	475	3	826	7 965	1 416	3 801	735	14 948	3 806	1 495
VI	557	2	473	7 767	1 521	220	571	16 547	3 138	1 193
VII	125	2	319	6 438	1 399	3 369	821	16 191	3 377	1 044
VIII	54	1	627	5 667	2 055	5 177	825	16 927	3 701	1 366
IX	52	6	1 138	9 466	2 115	6 361	1 596	14 354	3 506	1 850
X	36	2	3 464	11 579	2 211	5 434	873	13 678	3 056	1 773
XI	46	1	4 752	16 725	1 958	7 207	864	13 425	3 198	2 154
XII	125	422	3 882	12 323	2 540	5 521	948	14 306	2 293	1 718
2017 I	26	1	2 895	14 352	15 970	7 140	683	12 854	2 816	2 083
II	48	67	2 712	13 319	15 748	6 337	882	13 863	3 367	1 807
III	52	240	3 044	13 039	16 124	5 757	1 094	16 715	3 984	1 954
IV	68	180	4 020	9 887	12 136	5 329	660	14 049	3 033	1 597

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013 I-XII	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	37 330	21 438	90 645	14 391	148 066	196 658	78 484	74 531	8 235	14 990
2016 I	114	743	7 365	1 249	13 023	13 772	5 622	4 889	580	1 265
II	910	911	6 507	1 741	12 997	14 119	6 186	4 097	496	1 357
III	2 429	5 109	8 583	1 447	14 538	17 185	6 936	5 863	523	1 712
IV	11 105	12 045	15 940	1 150	14 420	17 914	6 566	6 377	729	983
V	19 644	1 435	22 667	1 068	14 242	16 325	6 909	6 075	809	1 246
VI	2 859	25	15 457	1 087	8 819	18 377	6 309	6 539	658	581
VII	9	0	6 456	1 294	14 104	19 604	6 143	7 652	953	1 552
VIII	16	0	1 514	1 655	14 154	15 602	6 505	6 794	1 094	1 972
IX	14	0	150	1 151	10 984	14 619	7 284	6 613	607	1 126
X	38	0	221	828	11 100	15 247	6 520	7 256	576	1 586
XI	145	502	2 268	844	9 051	17 121	6 593	5 428	744	1 404
XII	45	667	3 518	876	10 636	16 772	6 912	6 947	467	205
2017 I	115	735	4 993	1 260	12 884	14 750	6 942	6 881	467	1 977
II	442	387	3 055	1 133	13 068	14 543	6 209	6 220	368	1 017
III	2 924	3 971	3 186	1 185	12 620	18 524	8 105	7 742	710	1 903
IV	5 945	7 015	9 650	985	11 038	15 802	5 240	7 297	1 132	318

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

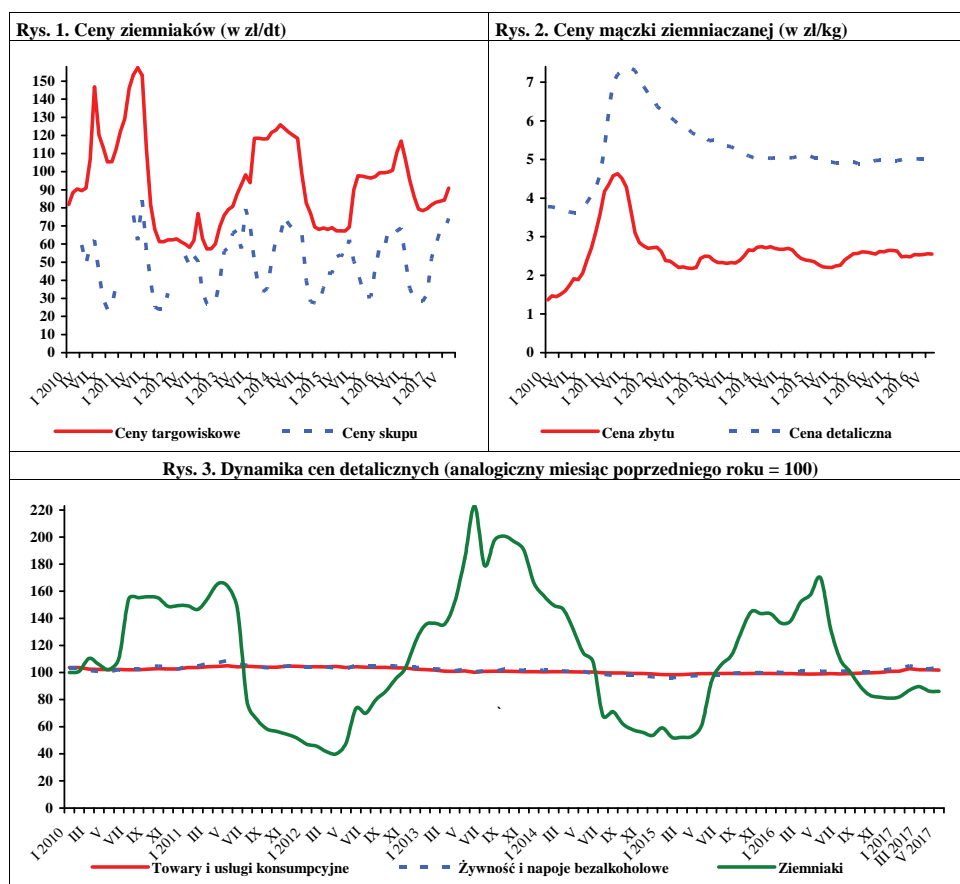
Wyszczególnienie	Rodzaj	IV	II	III	IV	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny zł/dt	2016 zł/dt	2017 zł/dt	2017 zł/dt	2017 zł/dt	roczny %	miesięcz. %
Ziemniaki	skupu	64,9	59,1	66,9	67,6	104,2	101,0
	targowiskowa	100,7	83,0	83,6	84,2	83,6	100,7
	detaliczna (zł/kg)	1,28	1,07	1,11	1,12	87,5	100,9
	importowa	135,7	138,1	166,7	.	134,7	120,7
	eksportowa	137,3	71,9	78,2	.	70,9	108,7
Relacje cen	skup / targowisko	0,64	0,71	0,80	0,80	124,6	100,3
	targowisko / detal	0,79	0,78	0,75	0,75	95,6	99,8
	skup / detal	0,51	0,55	0,60	0,60	119,0	100,1
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,58	2,53	2,54	2,53	98,1	99,6
	detaliczna (zł/kg)	4,93	5,01	5,01	4,98	101,0	99,4
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,36	8,40	8,36	8,38	100,2	100,2
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,10	34,90	35,00	34,70	98,9	99,1
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,80	9,90	9,92	9,96	101,6	100,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2016		2017		wsk. zmian cen	
		maj	marzec	kwiecień	maj	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	123,9	98,7	103,9	107,76	87,0	103,7
2	Kujawsko-pomorskie	99,7	88,1	87,0	85,70	86,0	98,5
3	Lubelskie	90,3	75,2	74,4	74,70	82,7	100,4
4	Lubuskie	114,6	95,2	94,0	110,80	96,7	117,9
5	Łódzkie	111,0	78,7	82,6	88,05	79,4	106,6
6	Małopolskie	98,6	79,0	79,9	92,25	93,6	115,5
7	Mazowieckie	124,4	74,7	73,4	83,17	66,9	113,3
8	Opolskie	131,8	95,0	96,7	104,55	79,3	108,2
9	Podkarpackie	95,3	85,9	89,4	98,13	103,0	109,8
10	Podlaskie	125,0	72,5	74,2	78,79	63,0	106,1
11	Pomorskie	104,8	86,4	89,5	91,04	86,9	101,8
12	Śląskie	123,4	86,9	87,1	99,25	80,4	114,0
13	Świętokrzyskie	88,3	65,2	66,1	72,99	82,7	110,5
14	Warmińsko-mazurskie	121,5	100,0	96,5	99,73	82,1	103,4
15	Wielkopolskie	113,9	89,6	88,9	96,07	84,3	108,0
16	Zachodniopomorskie	113,9	103,4	98,3	103,14	90,5	104,9
maksimum		131,8	103,4	103,9	110,8	X	
minimum		88,3	65,2	66,1	73,0		
różnica w %		49,3	58,6	57,3	51,8		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W czerwcu 2017 roku większość cen warzyw oferowanych rolnikom przez spółdzielnie ogrodnicze była wyższa niż w maju br. Najbardziej podrożała kapusta biała (o 37%) i buraki ćwikłowe (o 29%). W mniejszym zakresie wzrosły ceny cebuli (o 10%) i marchwi (o 6%). Nieznacznie obniżyły się ceny pieczarek (o 3%), a jedynie ceny pomidorów spod osłon spadły znacząco (o 31%). Wyższe były ceny wszystkich warzyw skupowanych przez zakłady przetwórcze. W porównaniu do ubiegłego miesiąca najbardziej wzrosły ceny kapusty białej (o 15%) i buraków ćwikłowych (o 11%), a w mniejszym stopniu marchwi na kostkę (o 8%) i cebuli branej (o 5%). W firmach skupujących warzywa na eksport obniżyły się ceny kapusty pekińskiej (o 1%) i pomidorów spod osłon (o 35%). Wzrosły ceny eksportowe cebuli (o 6%), a nie zmieniły się ceny marchwi. W handlu hurtowym wzrosły ceny buraków ćwikłowych (o 33%), kapusty białej (o 26%), cebuli (o 10%) i marchwi (o 8%). Obniżyły się ceny hurtowe ogórków spod osłon (o 37%) i pomidorów spod osłon (o 26%).

W porównaniu z czerwcem 2016 r. na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) obniżyły się ceny buraków (o 10%), cebuli (o 45-51%) i marchwi (o 46-53%), a wyższe były ceny kapusty białej (o 39-42%). Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny buraków ćwikłowych (o 5%), marchwi (o 34%), cebuli (o 38%), a wyższe były ceny kapusty białej (o 5%), ogórków gruntowych (o 90%), ogórków spod osłon (o 66%), pomidorów spod osłon (o 7%) i pieczarek (o 19%).

W maju 2017 r., w porównaniu z kwietniem 2017 r., obniżyły się ceny detaliczne pomidorów (o 30%), papryki (o 5%) i pieczarek (o 1%). Wzrosły ceny kalafiorów (o 14%), cebuli, ogórków gruntowych (o 1%), buraków ćwikłowych (o 5%), selerów (o 15%), marchwi (o 6%) i kapusty białej (o 21%). W relacji do cen detalicznych z maja 2016 r. wzrosły ceny porów i pieczarek (po 3%), ogórków gruntowych (o 15%) i pomidorów (o 11%), a obniżyły się ceny kapusty białej (o 27%), buraków ćwikłowych (o 10%), cebuli (o 26%), selerów (o 23%), kalafiorów (o 5%), marchwi (o 32%) i papryki (o 6%).

W kwietniu 2017 r., w porównaniu z kwietniem 2016 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wzrosła produkcja soku pomidorowego (o 20%), konserw warzywnych (o 52%) i warzyw mrożonych (o 2%), a obniżyła się produkcja marynat (o 15%).

Eksport warzyw świeżych w kwietniu 2017 r. wyniósł 34,7 tys. t, a jego wartość 15,6 mln EUR. W porównaniu z kwietniem 2016 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych wzrósł o 14%, a jego wartość zmniejszyła się

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

o 12%. Do wzrostu wolumenu eksportu przyczyniło się zwiększenie sprzedaży marchwi (o 69%), kapusty (o 17%), i cebuli (o 59%). W tym samym czasie wyeksportowano 49,2 tys. t przetworów warzywnych o wartości 35,2 mln EUR. W porówniu z kwietniem 2016 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 14%, a jego wartość zmniejszyła się o 15%. Mniejszy był wywóz mrożonek (o 15%), marynat (o 22%) oraz suszy (o 36%), a wzrosła sprzedaż konserw (o 57%), w tym najbardziej kapusty kwaszonej (o ponad 3,5-krotnie).

W kwietniu 2017 r. zaimportowano 62,9 tys. t warzyw świeżych o wartości 60,0 mln EUR, tj. odpowiednio o 24 i 22% mniej niż przed rokiem. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszeniem się przywozu cebuli (o 39%), kapusty (o 43%), marchwi (o 26%), pomidorów (o 33%) i papryki (o 11%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 17,7 tys. t, a jego wartość 18,4 mln EUR (spadek o 25%). Mniej zaimportowano marynat (o 74%), mrożonek (o 21%) i konserw (o 42%), w tym głównie kukurydzy konserwowej (o 23%) i koncentratu pomidorowego (o 19%).

W kwietniu br., saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i wyniosło 27,6 mln EUR. Ujemne saldo zanotowano w obrocie świeżymi warzywami (44,4 mln EUR), a dodatnie w obrocie przetworami warzywnymi (16,8 mln EUR). Wartość eksportu zmniejszyła się o 14% do 50,8 mln EUR, a importu obniżyła się o 23% do 78,4 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2016 VI	1,35	2,21	0,83	1,38	0,90	-	-	-	2,32	-	4,92
VII	1,18	2,37	0,50	1,09	0,78	1,53	0,88	-	2,39	2,13	4,78
VIII	0,74	2,10	0,30	0,64	0,55	1,55	0,92	-	2,45	2,16	5,45
IX	0,59	1,73	0,34	0,57	0,50	-	1,64	-	2,21	1,67	5,08
X	0,41	1,46	0,28	0,53	0,48	-	-	-	3,17	1,74	5,23
XI	0,40	1,36	0,25	0,52	0,45	-	-	-	3,86	2,90	4,93
XII	0,39	1,37	0,28	0,51	0,45	-	-	-	-	-	5,01
2016 I-XII	0,87	1,84	0,61	0,97	0,67	1,54	1,15	-	4,12	2,12	4,87
2017 I	0,51	1,39	0,30	0,55	0,45	-	-	-	-	-	5,40
II	0,55	1,39	0,37	0,63	0,46	-	-	-	-	-	5,14
III	0,53	1,32	0,41	0,62	0,52	-	-	-	-	-	5,04
IV	0,53	1,34	0,40	0,63	0,48	-	-	-	8,06	-	5,18
V	0,60	1,42	0,78	0,70	0,63	-	-	-	4,06	-	5,03
VI	0,66	1,67	1,07	0,74	0,81	-	-	-	2,81	1,99	4,90
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{VI\ 2017}{V\ 2017}$	110	118	137	106	129	x	x	x	69	x	97
$\frac{VI\ 2017}{VI\ 2016}$	49	76	139	54	90	x	x	x	121	x	100

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2016 VI	1,11	-	-	-	1,14	-	1,80	1,35	1,90	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,77	-	-	0,25	-	0,76	1,72	1,23	1,32	0,58	0,37
IX	0,61	0,20	0,27	0,25	-	0,73	1,67	1,18	-	0,58	0,30
X	0,63	0,21	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,62	0,25	0,25	0,25	-	-	1,74	1,15	-	-	-
XII	0,60	0,25	0,26	0,25	-	-	1,80	1,21	-	-	-
2016 I-XII	0,95	0,47	0,27	3,69	1,18	0,75	1,75	1,24	1,70	0,59	0,34
2017 I	0,61	0,25	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,62	0,27	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
III	0,60	0,26	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,60	0,25	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,60	0,26	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,63	0,30	0,28	0,30	1,18	-	1,85	1,40	1,80	-	-
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{VI\ 2017}{V\ 2017}$	105	115	108	111	x	x	x	x	x	x	x
$\frac{VI\ 2017}{VI\ 2016}$	57	x	x	x	104	x	103	104	95	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2016 IV	5,17	-	1,99	0,74	1,60	-	1,10	3,00	2,20	0,88	2,75	0,60	0,58
V	3,08	-	1,08	1,05	-	-	1,16	-	-	0,89	-	0,62	0,63
VI	2,50	1,00	1,01	0,66	0,80	-	1,16	-	-	0,99	-	0,63	-
VII	2,17	0,94	1,45	0,40	0,80	6,50	0,80	-	-	1,18	-	0,59	-
VIII	2,84	1,01	1,41	0,38	0,70	4,31	0,70	-	-	0,80	-	0,52	-
IX	2,41	1,05	0,93	0,34	0,80	2,86	0,51	1,00	0,98	0,39	-	0,40	0,50
X	2,98	-	0,61	0,31	0,80	3,44	0,47	1,07	0,89	0,38	-	0,35	0,42
XI	-	-	0,61	0,31	0,68	-	0,49	1,01	0,90	0,37	1,34	0,35	0,43
XII	-	-	0,69	0,30	0,68	-	0,50	1,00	0,90	0,37	1,65	0,35	0,38
2017 I-XII	3,02	1,00	1,18	0,59	1,08	4,28	0,85	2,01	1,54	0,74	2,25	0,52	0,52
I	-	-	0,80	0,30	0,74	-	0,50	1,00	1,00	0,37	2,00	0,35	0,38
II	-	-	1,12	0,36	0,93	-	0,51	1,05	1,10	0,39	2,01	0,37	0,40
III	-	-	1,33	0,39	1,03	-	0,54	1,10	1,20	0,40	2,10	0,41	0,43
IV	-	-	1,85	0,44	1,13	-	0,55	1,10	1,28	0,45	2,10	0,41	0,43
V	3,03	-	1,97	-	-	-	0,55	-	1,30	0,51	-	0,40	0,40
VI	1,96	-	1,95	0,94	-	5,30	0,55	-	-	0,54	-	-	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>VI 2017</u> <u>V 2017</u>	65	x	99	x	x	x	100	x	x	106	x	x	x
<u>VI 2017</u> <u>VI 2016</u>	78	x	193	142	x	x	47	x	x	55	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2016 IV	2 902	34 163	13 534	2 954
V	3 168	27 167	12 758	1 934
VI	2 444	43 901	15 321	2 816
VII	2 497	56 217	16 625	12 125
VIII	3 100	74 658	26 099	13 101
IX	2 778	89 439	26 297	6 750
X	2 033	83 657	22 107	4 966
XI	2 281	68 937	25 038	3 995
XII	2 316	50 404	20 209	3 192
2016 I-XII	32 626	647 208	224 477	60 494
2017 I	2 334	48 773	14 609	2 170
II	2 603	41 190	14 026	2 281
III	2 945	45 320	17 618	3 260
IV	3 478	34 844	20 555	2 521
Wskaźnik zmian w %				
<u>IV 2017</u> <u>IV 2015</u>	120	102	152	85

* w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016												2017				IV 2017 IV 2016 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Warzywa ogółem	32509	32647	30468	36950	48795	41296	51555	45997	42538	31908	32846	458361	34404	37473	38904	34652	114
Cebula	13741	11903	10120	9472	5863	6290	8965	7892	10675	10366	10062	116699	10004	11403	12882	16120	159
Kapusta	3331	4076	3588	2753	1662	1325	2041	2604	3221	4151	4231	36244	5880	6857	5513	4201	117
Marchew	1038	1560	1752	1718	1192	1744	1433	1824	2468	2661	3573	22813	3907	3750	3669	2954	169
Ogórki	280	639	713	1608	2839	3319	2191	1418	349	183	896	14954	551	421	416	346	48
Pomidory	898	598	4553	11089	22232	13760	13884	11785	10226	3724	1028	94939	513	768	759	2784	61
Kalafiory	509	406	319	709	5293	5683	4213	4360	4099	1242	380	27727	191	439	576	200	63
Przetwory ogółem	60235	58846	57377	47029	49940	46015	50332	55479	61998	65172	50107	654614	58794	56907	65864	49233	86
Susze	3557	2979	2740	2673	2850	2334	3196	2720	5218	4730	3146	39246	2499	2272	2801	1752	64
Marynaty	4113	4529	4288	3806	4046	3589	3942	4025	4685	5212	4189	50045	3445	3775	5156	3332	78
Konserwy	3973	4778	4070	4000	4170	3526	3784	4583	5106	6258	5194	53032	4141	4820	5936	6370	157
-kapusta kwasz.	718	726	614	648	586	379	415	646	827	1144	1099	8484	801	740	910	2812	458
Mrożonki	40293	38460	38045	28717	29906	28861	32794	37799	39708	40709	31302	421024	41862	386660	42867	32280	85
Pieczarki i ich przetwory	26112	30063	29508	26906	25544	22101	23108	24679	25736	27815	27569	314196	28000	26933	30571	25578	87
Warzywa ogółem	15844	16455	17728	26556	30518	26350	30966	27388	23763	14902	15238	261502	13767	14852	17230	15623	88
Cebula	5317	4680	4140	5117	2847	2842	3257	2933	3830	3687	3484	46561	3366	3706	4705	4333	105
Kapusta	1200	1486	1254	1055	590	360	463	622	686	915	970	10768	1234	1524	1458	1103	88
Marchew	386	614	694	640	458	634	427	488	627	629	855	7189	854	922	965	714	103
Ogórki	323	734	830	1388	1765	1924	1370	951	367	232	1379	11735	950	757	665	478	58
Pomidory	868	658	4251	8196	13328	9254	10013	8525	8534	3291	1000	69046	470	573	743	3223	76
Kalafiory	403	341	350	593	3076	4433	2831	2786	2422	922	294	18885	233	381	358	229	65
Przetwory ogółem	42768	42824	41637	37830	39538	34082	37082	40619	44448	45875	38020	484656	41292	40827	47225	35206	85
Susze	5832	5279	4663	4732	4599	4169	5174	5315	6803	6535	5398	63855	5993	5976	6724	4507	97
Marynaty	3474	3975	3839	3313	3368	2925	3327	3723	4449	4768	3891	44344	3038	3269	4528	2996	78
Konserwy	4273	5166	4684	4573	4982	3969	4196	4858	5584	5938	5415	57668	4228	5046	6016	5005	107
-kapusta kwasz.	564	554	472	485	454	285	280	467	559	817	794	6218	513	509	601	917	194
Mrożonki	21050	19896	20441	16881	17361	15491	17878	20330	20238	20159	15881	225353	21093	18672	20598	15946	78
Pieczarki i ich przetwory	34804	40377	39361	37177	34862	29959	31296	34542	36022	39432	39270	433695	39882	37769	42807	38029	97

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016											2017				IV 2017 IV 2016 (%)	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III		IV
Warzywa ogółem	63434	72295	82639	56835	37084	19437	14 005	11477	24140	41677	46616	529921	54020	58163	76327	62885	76
Cebula	5489	7648	6858	8636	10902	5294	2 655	3169	2793	1320	1189	60103	2803	4015	5433	4162	61
Kapusta	798	1868	12130	1796	50	17	20	10	22	75	10	17232	15	278	1863	6920	57
Marchew	4388	7167	8126	7709	7918	511	121	69	188	349	455	41056	1215	1805	4062	6027	74
Ogórki	6897	5332	2978	1701	1732	2340	3 126	1485	4638	7139	7492	52663	7998	6877	7786	3028	102
Pomidory	17715	20327	18901	14494	6816	4440	4 042	3148	3803	11975	17638	142288	18255	18512	21261	12712	67
Papryka	5400	5081	7165	6928	4608	2675	536	383	2879	5122	5862	51666	6845	5324	6414	6392	89
Czosnek	593	710	1311	1034	659	347	479	438	579	578	479	7623	508	532	724	1382	105
Przetwory ogółem	25901	23744	23514	22102	20300	19135	21 024	23161	20083	21357	24674	263240	20411	21381	27313	17738	75
Mrożonki	4872	4943	4684	4057	4610	4319	4 331	4425	3878	4185	3631	52624	4531	4711	4618	3698	79
Susze	1527	1588	2141	2263	1963	2009	1 158	1616	1169	2086	2623	21536	1438	1417	1430	1522	71
Marynaty	1070	1264	1115	1229	1221	1015	1 010	1253	1877	1732	2006	15877	1049	1402	1805	1409	126
Konserwy	3764	3529	4356	3380	3364	3536	3 579	4185	4191	5579	5570	47638	2477	3266	5599	2543	58
-kukurydza konserv.	1761	1397	1287	1113	795	1222	1 608	1890	1816	2733	2051	18613	502	1153	2382	993	77
Koncentrat pomid.	10983	7969	6484	6332	5479	4737	7 059	7247	5160	4462	6834	77973	6614	6394	8412	5264	81
Warzywa ogółem	56362	68680	76768	53786	25369	16030	12 521	9415	23896	44986	57641	497652	78518	80133	85687	59977	78
Cebula	2008	2879	1995	2074	2449	1154	643	490	466	375	418	16159	681	1324	1938	1171	59
Kapusta	243	994	4656	751	19	5	9	3	15	13	9	6878	5	150	789	3351	72
Marchew	1512	2613	2296	2739	2449	247	101	157	188	345	357	14497	576	786	1389	1402	61
Ogórki	6425	4631	2485	1276	798	1144	1 542	666	3562	6881	9583	44695	11240	10050	8948	2421	97
Pomidory	17755	22234	22908	15022	5858	4215	4 431	4015	6095	14553	22088	157369	28396	27469	28629	19339	84
Papryka	9462	10771	13582	13035	7671	5133	950	409	2916	6051	8201	85709	12009	11509	12882	11153	82
Czosnek	1341	1395	2065	1787	873	783	1 490	880	1395	1411	1391	15716	1412	1261	1833	2177	105
Przetwory ogółem	24524	22846	24511	23060	22581	19943	20 446	24094	20902	22467	25754	269095	21700	21991	28642	18437	75
Mrożonki	3238	3445	3501	3149	3406	3187	3 169	3238	2820	3310	3017	38803	3635	3711	3944	2781	79
Susze	3154	3712	5606	4800	4376	3881	2 824	4193	3263	4262	4644	47246	4680	4067	4373	4319	77
Marynaty	1232	1237	1216	1381	1426	1199	1 229	1382	1894	1954	2454	17841	1173	1529	2056	1577	130
Konserwy	4149	3629	4960	4619	5531	5136	4 852	5590	5472	6489	6880	60811	3483	4081	6905	2962	60
-kukurydza konserv.	1590	1257	1320	1092	749	1269	1 516	1801	1949	2660	2014	18155	515	1066	2285	980	74
Koncentrat pomid.	9631	7119	5279	4992	4500	3589	5 217	5691	3932	3256	5018	62843	5041	5269	6523	3925	74

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2016 II	0,39	0,36	0,37	1,16	0,97	0,79	1,33	0,79	0,79	0,37
III	0,39	0,36	0,39	1,15	1,10	0,84	1,34	0,80	0,76	0,34
IV	0,41	0,35	0,40	1,16	0,93	1,10	1,33	0,82	0,77	0,37
V	0,54	0,38	0,37	0,86	0,74	0,84	1,38	0,80	0,75	0,51
VI	0,49	0,35	0,38	0,62	0,60	0,58	1,36	0,73	0,77	0,42
VII	0,45	0,27	0,36	0,58	0,67	0,78	1,36	0,73	0,75	0,35
VIII	0,36	0,23	0,30	0,63	0,72	0,67	1,35	0,77	0,67	0,47
IX	0,37	0,24	0,27	0,67	0,72	0,64	1,40	0,82	0,72	0,41
X	0,36	0,21	0,25	1,05	0,83	0,59	1,40	0,85	0,68	0,45
XI	0,36	0,22	0,24	1,26	0,88	0,74	1,42	0,83	0,71	0,41
XII	0,35	0,23	0,24	1,54	0,97	0,77	1,42	0,81	0,72	0,37
2016 I-XII	0,40	0,30	0,33	0,97	0,84	0,77	1,38	0,80	0,73	0,41
2017 I	0,34	0,21	0,22	1,72	0,92	1,22	1,42	0,84	0,64	0,42
II	0,32	0,22	0,25	1,80	0,75	0,87	1,40	0,81	0,69	0,39
III	0,37	0,26	0,26	1,60	0,98	0,62	1,40	0,83	0,66	0,38
IV	0,27	0,26	0,24	1,38	1,16	1,15	1,49	0,80	0,33	0,42
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	73	100	92	86	118	185	106	96	50	111
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	66	74	60	119	125	105	112	98	43	114

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2016 I	1,28	1,30	1,45	1,08	-	-	12,33	-	-
II	1,29	1,30	1,43	1,00	-	-	12,40	-	-
III	1,27	1,20	1,39	0,97	-	-	6,92	13,18	-
IV	1,32	1,14	1,36	0,97	-	-	4,55	6,90	-
V	1,28	1,06	1,46	0,98	-	-	2,96	3,67	-
VI	1,46	1,12	1,51	1,19	1,65	-	1,65	2,88	2,47
VII	1,40	1,00	1,23	1,03	1,42	-	1,09	2,67	2,97
VIII	1,03	0,83	0,95	0,79	1,56	1,64	1,39	2,50	-
IX	0,80	0,66	0,81	0,76	-	1,22	1,75	2,62	-
X	0,67	0,41	0,75	0,71	-	-	5,17	3,34	-
XI	0,67	0,41	0,74	0,74	-	-	6,56	4,37	-
XII	0,72	0,45	0,75	0,73	-	-	10,15	6,25	-
2016 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73
2017 I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-
II	0,83	0,52	0,88	0,78	-	-	-	-	-
III	0,71	0,49	0,86	0,76	-	-	-	-	-
IV	0,71	0,51	0,86	0,75	-	-	4,56	9,13	-
V	0,83	0,94	0,93	0,85	-	-	4,35	4,14	-
VI	0,91	1,18	1,00	1,13	3,14	-	2,73	3,07	2,93
Wskaźnik zmian w %									
<u>VI 2017</u> <u>V 2017</u>	110	126	108	133	x	x	63	74	x
<u>VI 2017</u> <u>VI 2016</u>	62	105	66	95	190	x	166	107	119

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiorzy mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczap	Sok pomidorowy ^a
2016 V	3,71	9,76	3,21	3,16	3,48	4,69	2,03
VI	3,68	9,80	3,29	3,20	3,55	4,65	2,03
VII	3,67	9,73	3,23	3,31	3,56	4,60	2,01
VIII	3,63	9,76	3,24	3,32	3,57	4,67	2,02
IX	3,58	9,73	3,38	3,38	3,59	4,69	2,03
X	3,54	9,70	3,32	3,31	3,60	4,80	2,21
XI	3,59	9,80	3,40	3,36	3,61	4,82	1,89
XII	3,57	9,65	3,32	3,29	3,57	4,77	1,86
2016 I-XII	3,68	9,78	3,29	3,25	3,56	4,70	2,06
2017 I	3,44	9,47	3,31	3,20	3,52	4,75	1,91
II	3,43	9,39	3,30	3,19	3,53	4,72	2,00
III	3,41	9,44	3,33	3,15	3,46	4,72	1,98
IV	3,42	9,51	3,29	3,15	3,40	4,75	1,98
V	3,37	9,40	3,33	3,19	3,46	4,77	1,93
Wskaźnik zmian w %							
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>	99	99	101	101	102	100	97
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	91	96	104	101	99	102	95

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiorzy*	Pieczarki
2016 II	2,31	2,00	2,42	1,89	4,62	5,30	12,18	7,43	-	6,08	7,47
III	2,31	1,97	2,39	1,89	4,59	5,48	14,32	7,69	-	7,08	7,41
IV	2,32	2,01	2,45	1,89	4,77	5,88	14,66	8,57	-	8,35	7,41
V	2,46	2,02	2,58	1,93	5,75	6,44	13,01	6,37	6,10	7,55	7,34
VI	2,87	1,97	2,74	2,55	6,67	6,82	12,43	4,47	-	3,87	7,43
VII	3,04	1,89	2,59	2,30	6,66	6,42	12,34	4,13	2,98	3,90	7,44
VIII	2,47	1,74	2,10	1,92	5,40	6,00	6,19	3,88	2,66	3,90	7,50
IX	2,09	1,73	1,83	1,76	4,40	5,33	5,04	4,13	3,14	3,77	7,56
X	1,88	1,35	1,72	1,69	4,03	5,27	5,75	4,89	5,47	3,76	7,59
XI	1,76	1,36	1,64	1,61	3,78	5,10	7,32	5,80	-	4,56	7,51
XII	1,76	1,27	1,59	1,60	3,80	5,33	9,95	7,62	-	6,95	7,80
2016 I-XII	2,29	1,77	2,20	1,91	4,93	5,73	10,31	6,04	4,08	5,45	7,51
2017 I	1,78	1,23	1,64	1,62	3,80	6,35	11,11	9,19	-	7,68	7,78
II	1,85	1,26	1,70	1,66	3,84	8,04	14,40	10,14	-	7,75	7,58
III	1,82	1,25	1,69	1,67	3,74	7,65	14,01	8,84	-	6,38	7,61
IV	1,80	1,22	1,65	1,66	3,81	6,61	12,90	10,11	6,99	6,30	7,65
V	1,82	1,48	1,75	1,74	4,40	6,63	12,26	7,07	7,03	7,17	7,57
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>	101	121	106	105	115	100	95	70	101	114	99
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	74	73	68	90	77	103	94	111	115	95	103

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
II	5,99	14,95	8,44	9,48	8,78	10,70	3,79	6,23	9,00	4,08
III	6,01	14,95	8,44	9,60	8,40	10,75	3,77	6,23	8,89	4,10
IV	5,99	15,00	8,38	9,68	8,50	10,80	3,75	6,30	8,91	4,09
V	6,01	15,15	8,46	9,74	8,56	10,75	3,74	6,35	9,00	4,05
VI	5,99	15,00	8,48	9,78	8,54	10,75	3,73	6,38	9,06	4,02
VII	5,96	15,00	8,42	9,68	8,56	10,80	3,74	6,33	9,06	4,04
VIII	5,97	15,05	8,34	9,66	8,54	10,70	3,74	6,35	9,06	4,05
IX	5,94	15,05	8,34	9,56	8,48	10,80	3,69	6,33	9,00	4,07
X	6,03	15,15	8,34	9,60	8,48	10,80	3,71	6,38	9,09	4,03
XI	6,04	15,30	8,36	9,66	8,54	10,75	3,71	6,38	9,06	3,95
XII	5,88	15,10	8,42	9,66	8,48	10,65	3,69	6,20	8,80	3,94
2016 I-XII	5,98	15,03	8,41	9,63	8,55	10,73	3,74	6,31	8,99	4,05
2017 I	5,99	15,25	8,38	9,68	8,44	10,70	3,73	6,35	8,94	3,91
II	5,97	15,25	8,38	9,70	8,54	10,65	3,71	6,28	8,86	3,94
III	6,06	15,30	8,38	9,60	8,52	10,65	3,70	6,33	8,89	4,04
IV	5,88	15,35	8,26	9,62	8,44	10,60	3,70	6,10	8,63	4,04
V	6,07	15,40	8,42	9,64	8,52	10,50	3,72	6,25	8,89	4,08
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2017</u> <u>IV 2016</u>	103	100	102	100	101	99	101	102	103	101
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	101	102	100	99	100	98	99	98	99	101

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

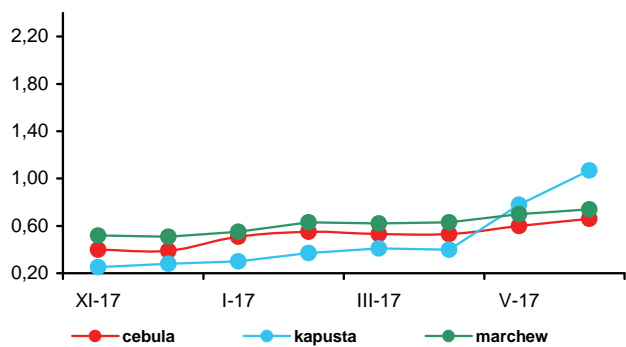
Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2016 I	85	88	78	51	-	-
II	87	89	79	54	65	-
III	89	91	80	55	70	-
IV	91	87	85	56	75	69
V	89	79	78	54	69	59
VI	92	81	81	49	70	55
VII	90	78	77	50	70	57
VIII	8585	80	80	54	-	-
IX	87	75	76	55	-	-
X	85	74	75	58	-	-
XI	79	68	72	55	-	-
XII	73	65	70	46	-	-
2017 I	72	56	65	50	-	-
II	65	50	55	51	-	-
III	60	48	50	50	-	-
IV	63	51	52	49	-	-
V	61	50	56	50	68	60

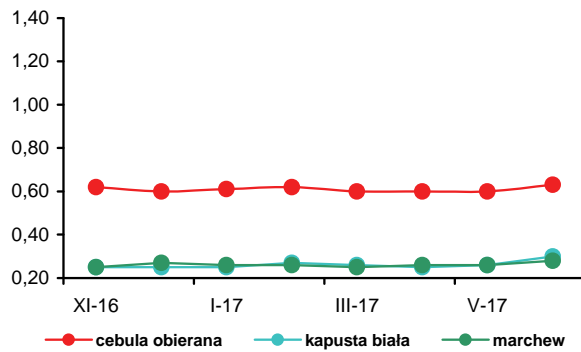
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

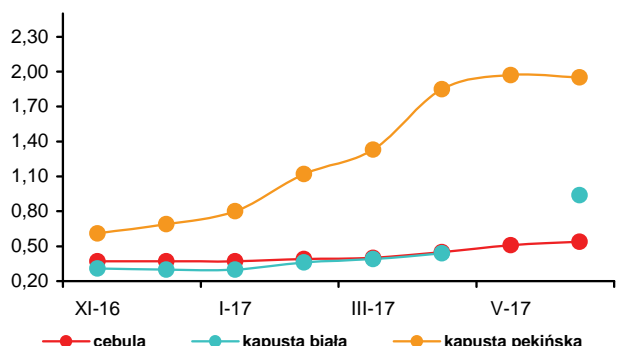
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

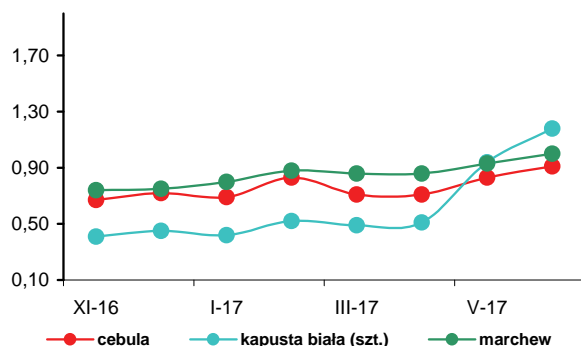
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

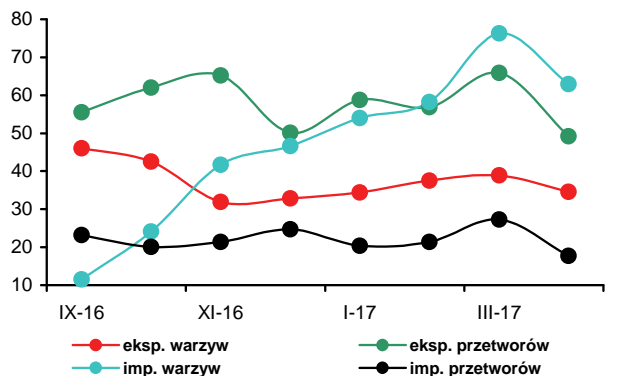
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

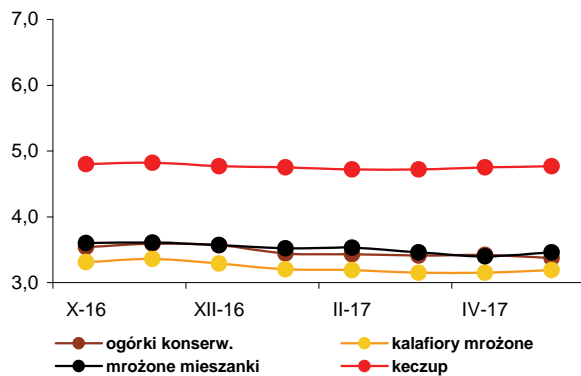
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

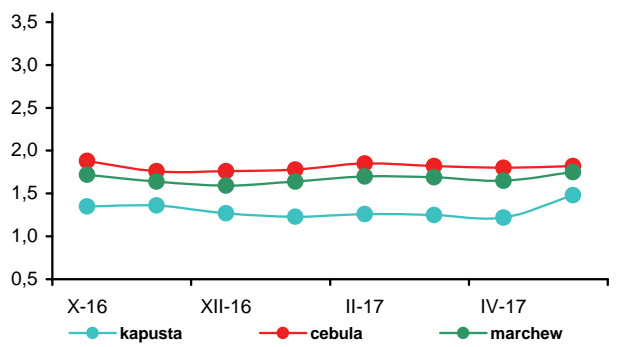
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

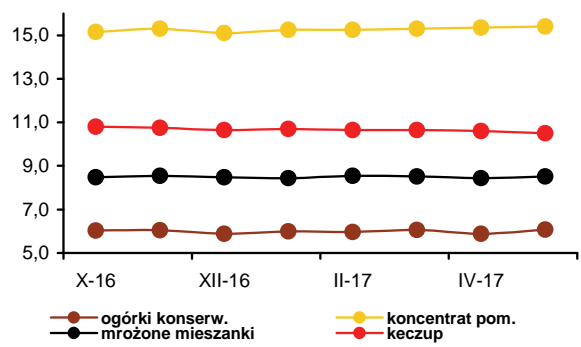
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Średnie ceny oferowane za jabłka w czerwcu 2017 r., w porównaniu z czerwcem 2016 r., w spółdzielniach ogrodniczych wzrosły o 85%, w firmach eksportujących o 82%, a na rynkach hurtowych o 39%. Wzrosty cen determinowane były przez spadek zapasów jabłek (o 5,3%), które wg WAPA¹ na dzień 1 czerwca wynosiły 144 tys. ton, a także szacowane spadki produkcji owoców. Gruszki na rynku owoców świeżych były droższe o 71%, a w hurcie o 41%. Truskawki

(których szacunkowe zbiory były mniejsze o co najmniej 12%) na rynku hurtowym podrożały o 38%, w skupie w spółdzielniach ogrodniczych o 33%, a w firmach eksportujących o 1%. Na rynkach hurtowych droższe były mandarynki (o 17%), pomarańcze (o 2%), a także banany (o 1%). Potaniały natomiast cytryny (o 33%) oraz winogrona (o 10%). Zakłady przetwórcze, z powodu małej podaży surowca, za truskawki do tłoczenia płaciły 3,67 zł/kg (trzykrotnie więcej niż przed rokiem), a za truskawki do mrożenia, 5,09 zł/kg (drożej o 46%) oraz za jabłka do tłoczenia 0,47 zł/kg (dwukrotnie więcej). W czerwcu 2017 r. w porównaniu z majem br. ceny jabłek oferowane przez spółdzielnie ogrodnicze wzrosły o 21%, płacone przez firmy eksportujące o 4%, a na rynkach hurtowych o 3%. Wzrosła też cena skupu jabłek w zakładach przetwórczych (o 24%). W skupie, w spółdzielniach ogrodniczych i w hurcie gruszki podrożały odpowiednio o 5 i 4%, a truskawki potaniały o 41 i 62%. Na rynkach hurtowych wzrosły ceny winogron (o 7%), cytryn (o 6%), a także pomarańczę (o 2%). Potaniały banany (o 8%) i mandarynki (o 4%).

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w maju 2017 r. w relacji do maja 2016 r. zwiększyły się o 8,1%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 3,7%. Najbardziej wzrosły ceny owoców cytrusowych (o 12,7%), owoców pestkowych (o 10,0%), następnie owoców jagodowych (o 9,4%), jabłek (o 8,6%) oraz bananów (o 4,8%). Przetwory owocowe były droższe o 4,5%. Obniżyły się ceny owoców suszonych i orzechów o 0,2%, a także owoców mrożonych o 2,7%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w kwietniu 2017 r. w relacji do kwietnia 2016 r. była o 12% większa. Produkcja soków pitnych z jabłek wzrosła o 54%, pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych o 4%,

a z owoców cytrusowych zmniejszyła się o 2%. Mniejsza o 63% była produkcja soków zagęszczonych, mrożonek (o 16%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 14%). Zwiększyła się natomiast produkcja dżemów (o 48%). W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych, w wyniku rosnącego popytu, zwiększyła się w relacji do analogicznego okresu 2016 r. o 12% do 228,4 tys. ton. Wyższa była produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 48%), z owoców cytrusowych (o 7%), a pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych nie zmieniła się. Zwiększyła się produkcja dżemów (o 38%) i owoców mrożonych (o 12%). Produkcja soków zagęszczonych zmniejszyła się o 62%, a kompotów i owoców pasteryzowanych (o 7%).

Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w maju 2017 r., w wyniku dużej podaży, zmniejszyły się o 2% wobec maja 2016 r., a pitnych soków pomarańczowych, z powodu wzrostu cen importowanych surowców, zwiększyły się o 10%. Ceny dżemów produkowanych z czarnych porzeczek były niższe o 9%, a z truskawek o 19%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w kwietniu 2017 r. wobec kwietnia 2016 r. był mniejszy o 21%, a przetworów owocowych o 19%. O spadku eksportu owoców świeżych zadecydowało głównie zmniejszenie sprzedaży jabłek (o 23%), a w przypadku przetworów, ograniczenie wywozu mrożonek (o 23%) i zagęszczonego soku jabłkowego (o 29%). Spadek wartości eksportu owoców świeżych, pod wpływem wyższych cen jabłek, był mniejszy i wyniósł 13% (do 49,6 mln EUR), natomiast niższe ceny zagęszczonego soku jabłkowego (o 19%), spowodował wyższą dynamikę spadku wartości eksportu przetworów owocowych (o 23% do 81,4 mln EUR). Import owoców świeżych zmniejszył się o 19% do 90,7 tys. ton, przy mniejszych zakupach owoców cytrusowych (o 22%) oraz bananów (o 4%). Mniejszy był też import przetworów owocowych o 7% (do 28,1 tys. ton). W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 44,8 mln EUR, wobec -22,7 mln EUR zanotowanych w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zmniejszyła się o 4% do 564,3 mln euro a importu nie zmieniła się i wyniosła 579,0 mln EUR.

¹ The World Apple and Pear Association

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) ^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2016 IV	1,03	2,63	4,40	-	-	-	-
V	1,01	2,74	5,46	-	-	-	-
VI	0,99	2,85	4,40	-	-	-	-
VII	0,97	1,80	7,43	3,38	5,86	2,83	2,5
VIII	1,20	1,83	10,17	3,25	4,71	2,23	1,68
IX	0,91	1,78	8,75	-	3,08	-	1,29
X	0,78	2,02	-	-	-	-	2,01
XI	0,88	2,34	-	-	-	-	-
XII	0,93	2,37	-	-	-	-	-
2016 I-XII	1,02	2,36	6,63	3,50	4,42	2,26	1,94
2017 I	0,95	2,66	-	-	-	-	-
II	1,01	2,79	-	-	-	-	-
III	1,08	3,59	-	-	-	-	-
IV	1,15	4,02	-	-	-	-	-
V	1,58	4,29	10,00	-	-	-	-
VI	1,91	4,50	5,87	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VI 2017</u> V 2017	121	105	59	x	x	x	x
<u>VI 2017</u> VI 2016	185	171	133	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) ^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tloczenia	Śliwki do mrożenia
2016 IV	0,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,24	-	1,17	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,23	3,49	2,16	1,69	0,69	5,32	-	-	-	-
VII	0,33	4,30	-	1,80	0,64	5,44	-	1,76	1,31	-
VIII	0,25	-	-	-	-	4,94	0,76	1,24	0,83	1,24
IX	0,26	-	-	-	-	4,65	0,62	-	-	0,82
X	0,25	-	-	-	-	4,53	-	-	-	0,72
XI	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016 I-XII	0,28	3,90	1,67	1,75	0,67	4,98	0,69	1,50	1,07	0,93
2017 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,47	5,09	3,67	2,90	1,00	4,10	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>VI 2017</u> V 2017	124	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2017</u> VI 2016	204	146	314	172	145	77	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Łukasówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2016 IV ^a	0,85	1,33	1,13	0,78	0,81	0,84	0,84	-	-	-	-	-
V ^a	0,95	1,34	1,15	0,80	0,82	0,86	0,86	-	-	7,00	-	-
VI ^a	0,90	1,23	1,15	0,76	0,77	0,82	0,84	-	-	5,00	5,50	-
VII ^a	0,84	1,12	1,13	0,73	0,68	0,73	0,81	-	-	5,25	4,47	-
VIII	0,84	-	-	0,82	0,65	0,83	0,83	1,78	-	8,67	4,50	1,30
IX	0,65	1,13	1,00	-	-	-	0,63	1,89	1,82	8,50	-	1,04
X	0,64	1,07	0,94	0,64	0,61	0,62	0,61	2,03	1,90	-	-	2,20
XI	0,76	1,21	1,16	0,74	0,76	0,76	0,76	2,18	2,06	-	-	-
XII	0,84	1,24	1,22	0,76	0,80	0,81	0,82	2,20	2,20	-	-	-
2016 I-XII	0,84	1,29	1,18	0,79	0,78	0,83	0,83	2,07	2,16	6,88	4,82	1,51
2017 I	0,89	1,32	1,28	0,74	0,81	0,84	0,86	2,20	2,20	-	-	-
II ^a	0,96	1,52	1,36	0,93	0,93	0,96	0,99	-	-	-	-	-
III ^a	1,04	1,53	1,35	0,97	0,96	0,98	1,02	-	-	-	-	-
VI ^a	1,07	1,53	1,37	1,00	0,98	1,02	1,05	-	-	-	-	-
V ^a	1,57	1,89	1,85	1,60	1,58	1,62	1,63	-	-	-	-	-
VI ^a	1,64	2,00	1,86	1,66	1,64	1,71	1,76	-	-	5,04	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>VI 2017</u> <u>V 2017</u>	104	106	101	104	104	106	108	x	x	x	x	x
<u>VI 2017</u> <u>VI 2016</u>	182	163	162	218	213	209	210	x	x	101	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2016 III	12 520	14 312	31 050	7 915	16 080	3 672	5 014
IV	12 056	12 112	29 131	9 733	16 287	3 090	5 326
V	12 367	10 460	26 269	9 652	14 281	2 468	5 478
VI	10 012	10 209	28 753	15 368	69 036	3 218	4 928
VII	8 855	11 014	62 661	16 213	102 369	2 409	5 929
VIII	74 408	13 073	36 269	24 442	60 536	3 031	5 732
IX	18 232	12 896	38 092	50 793	36 903	2 783	4 971
X	21 731	10 235	30 280	77 046	19 849	3 330	4 751
XI	20 111	11 068	27 873	58 226	19 324	3 674	4 590
XII	17 794	18 455	26 975	17 087	17 286	3 224	4 031
2016 I-XII	229 527	141 303	382 866	302 790	403 096	34 192	59 643
2017 I	13 245	10 730	24 075	4 771	17 445	2 459	3 944
II	15 778	10 095	26 861	4 197	17 953	3 225	4 404
III	20 668	13 554	33 659	3 475	21 778	3 669	4 985
IV	18 580	12 542	28 652	3 615	13 696	4 572	4 560
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	90	93	85	104	63	125	91
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	154	104	98	37	84	148	86

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016*												2017*				IV 2017
	2016*												2017*				IV 2016
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	(%)
Owoce świeże	151 098	163 319	176 563	145 469	119 004	75 518	46 193	50 490	75 474	107 397	137 108	1 358 959	154 302	157 852	158 000	139 697	79
Jablka	131 660	147 018	163 793	134 544	95 033	40 085	18 453	28 741	58 776	81 762	103 085	1 093 132	130 007	137 038	138 835	125 522	77
Gruszki	6 298	5 037	3 456	1 916	417	431	855	4 381	5 705	6 520	8 740	50 254	6 133	7 041	5 956	3 290	95
Truskawki	305	356	879	2 123	8 952	683	600	356	191	137	147	14 868	48	157	1 210	728	83
Śliwki	22	19	14	10	4	280	3 371	4 402	672	181	183	9 167	52	29	36	24	167
Maliny	124	98	255	133	949	3 927	4 897	4 541	1 004	318	79	16 505	7	374	280	221	87
Wiśnie	198	167	163	47	581	5 863	1 747	81	86	134	43	9 238	26	95	18	58	35
Przetwory owocowe	70 956	81 548	87 213	82 306	84 268	87 182	91 553	87 995	90 198	95 191	67 740	993 236	70 748	74 693	91 268	70 786	81
Zagęszczony sok jabłkowy	18 071	20 526	24 139	26 664	26 509	22 705	23 858	26 658	31 965	34 853	16 772	291 766	16 483	17 556	19 919	17 216	71
Truskawki w puszkach	607	961	887	983	929	1 071	1 065	680	912	669	531	9 996	586	779	841	961	108
Wiśnie w puszkach	279	670	456	398	407	676	547	455	464	353	293	5 346	404	245	700	435	95
Dżemy	2 505	2 944	2 761	2 978	2 867	2 678	2 663	2 905	3 298	2 607	2 440	32 845	2 644	2 756	3 302	1 641	59
Mrożonki	29 771	32 366	34 707	29 634	29 986	35 420	34 907	31 874	28 166	29 633	24 368	368 490	27 878	31 563	33 653	26 683	77
Owoce świeże	52 907	54 809	57 293	50 439	50 305	56 498	50 303	40 338	31 454	43 939	53 312	583 337	54 056	55 366	57 847	49 622	87
Jablka	38 395	41 638	46 658	40 362	27 716	12 058	5 949	8 098	16 665	23 913	30 052	318 210	37 096	39 726	42 510	37 541	80
Gruszki	3 089	2 490	1 477	885	205	242	514	2 228	2 680	3 082	4 132	23 759	2 960	3 558	2 523	1 207	82
Truskawki	317	345	356	1 606	9 285	1 200	1 369	712	399	212	278	16 239	140	165	445	246	69
Śliwki	34	32	22	15	4	191	1 668	2 228	404	63	40	4 718	45	33	55	35	160
Maliny	372	278	590	346	1 745	6 082	7 547	7 932	2 275	1 531	487	29 817	23	946	672	612	104
Wiśnie	174	140	160	46	499	4 137	1 148	80	71	110	45	6 725	23	84	15	61	38
Przetwory owocowe	90 104	96 913	105 293	103 070	101 133	112 362	117 985	111 931	110 677	111 431	79 045	1 228 420	79 927	85 204	100 905	81 402	77
Zagęszczony sok jabłkowy	20 743	23 614	28 077	30 649	29 621	24 376	25 823	28 403	29 670	34 239	16 879	314 721	15 744	17 096	18 545	16 154	58
Truskawki w puszkach	903	1 264	1 275	1 390	1 330	1 594	1 495	896	1 286	949	760	14 129	834	1 187	1 251	1 491	117
Wiśnie w puszkach	339	770	614	502	480	766	624	548	544	510	373	6 474	474	340	837	567	92
Dżemy	3 508	4 082	3 877	4 864	5 165	4 430	3 985	4 470	5 232	4 316	4 294	52 246	3 681	4 186	4 914	3 239	84
Mrożonki	36 498	37 245	41 560	36 724	33 702	41 292	42 473	41 064	36 711	37 525	29 618	450 401	33 337	35 738	40 367	32 845	79

* dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016*												2017*				IV 2017 IV 2016 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Owoce świeże	115 670	113 488	111 705	117 118	109 237	131 806	139 758	106 745	112 354	130 190	144 177	1 452 376	137 981	109 925	115 410	90 745	81
Banany	35 836	35 077	37 987	35 339	25 396	25 529	26 700	25 504	34 835	33 869	26 924	369 940	38 350	34 506	40 533	36 423	96
Owoce cytrusowe	56 140	49 266	34 776	27 202	15 278	14 576	14 582	17 827	32 779	59 136	87 772	479 325	73 618	53 077	43 458	27 102	78
Brzoskwinie i nekt.	88	101	203	4 043	15 598	30 162	31 966	16 587	2 090	744	1 185	102 779	2 963	2 908	2 967	2 843	1398
Winnogrona	2 765	3 822	5 849	4 501	1 992	6 587	17 108	18 179	17 137	9 881	3 488	95 200	3 017	2 967	5 637	5 132	88
Arbuzy	352	1 801	4 963	17 102	30 014	33 935	28 866	10 988	1 215	930	754	131 251	960	701	963	1 501	30
Jabłka	570	987	948	1 073	1 407	1 718	1 573	560	865	1 036	567	11 947	725	594	650	650	69
Przetwory razem	24 689	29 727	30 138	26 267	26 799	33 763	30 862	33 124	34 731	36 495	31 575	370 920	31 086	28 465	37 267	28 107	93
Soki zagęszczone	9 220	12 450	13 021	12 136	14 271	13 150	12 233	14 509	14 991	15 845	13 800	164 510	15 049	9 507	14 498	9 901	76
-sok pomarańczowy	2 367	3 401	3 198	2 620	2 343	2 200	2 655	2 635	2 156	2 473	4 208	32 339	2 242	1 531	2 471	1 924	60
Mrożonki	3 699	4 698	4 912	3 565	3 507	10 070	8 140	6 319	6 458	6 467	5 139	66 367	4 656	5 518	6 640	5 926	121
Susze	848	892	913	682	828	989	1 268	2 015	2 331	2 070	1 261	14 882	1 364	1 344	1 285	1 040	114
Dżemy	1 009	911	871	1 060	944	1 071	826	1 154	1 132	1 151	1 103	12 227	812	1 453	1 540	918	105
Przetwory puszkow.	9 832	10 602	10 215	8 717	7 171	8 374	8 261	8 897	9 641	10 813	10 007	111 026	8 851	10 443	13 181	10 216	100
-ananasy	906	1 856	1 157	1 419	1 033	1 201	1 589	1 377	1 219	1 219	1 436	15 869	1 803	1 576	2 112	2 407	208
-brzoskwinie	2 068	2 279	1 500	1 497	1 110	1 144	1 353	2 068	1 706	2 839	2 057	20 629	1 332	1 959	2 794	1 829	122
Owoce świeże	97 311	102 175	114 115	122 229	98 341	108 990	112 135	93 441	100 809	110 433	117 874	1 275 031	113 771	101 279	117 643	93 971	82
Banany	25 501	26 239	28 886	24 582	17 178	16 573	16 401	14 537	16 564	16 630	14 057	235 122	20 306	19 963	27 396	26 011	90
Owoce cytrusowe	35 103	33 339	27 281	27 531	20 589	21 417	18 264	17 246	26 008	40 001	57 718	369 710	48 900	39 261	33 066	21 585	79
Brzoskwinie i nekt.	139	186	365	4 830	14 207	22 912	23 330	12 078	1 540	624	1 002	81 228	2 525	2 349	2 924	2 549	699
Winnogrona	4 912	6 650	9 762	7 446	3 588	8 333	15 162	15 425	16 192	11 709	6 230	111 756	6 596	6 051	9 580	7 121	73
Arbuzy	297	1 040	2 798	8 215	9 200	8 002	5 334	1 659	784	614	456	38 634	713	660	1 033	1 290	46
Jabłka	482	759	923	910	933	1 021	801	525	672	1 009	742	9 322	733	524	632	592	64
Przetwory razem	39 501	55 850	51 729	41 744	38 918	49 833	46 386	49 826	49 489	53 989	52 632	582 308	43 665	42 157	55 192	41 456	80
Soki zagęszczone	11 942	15 488	16 155	15 245	16 045	16 367	14 858	16 706	14 947	18 379	18 500	195 675	15 765	11 977	17 167	12 732	79
-sok pomarańczowy	3 924	5 739	5 581	4 537	3 827	3 697	4 238	4 601	3 614	4 879	7 896	56 348	4 029	2 788	4 908	4 057	73
Mrożonki	6 795	8 581	8 448	5 956	5 849	16 278	12 739	9 645	9 558	10 151	8 097	108 291	7 208	8 020	10 377	9 273	110
Susze	3 286	2 799	3 552	2 861	3 077	2 873	3 828	5 587	6 484	6 312	4 416	47 960	4 205	4 126	4 553	3 216	91
Dżemy	1 337	1 537	1 370	1 696	1 769	1 957	1 655	2 408	2 408	2 338	2 235	21 936	1 639	2 423	2 395	1 600	117
Przetwory puszkow	15 930	27 021	21 798	15 782	11 975	12 087	12 925	14 992	15 671	16 391	18 798	203 892	14 136	15 233	20 395	14 386	66
-ananasy	1 075	2 105	1 315	1 671	1 210	1 309	1 807	1 570	1 675	1 520	1 792	18 688	2 179	1 958	2 596	2 758	210
-brzoskwinie	1 606	1 789	1 260	1 236	861	910	1 034	1 732	1 349	2 506	1 836	16 960	1 064	1 541	2 270	1 444	115

* dane nieostatyczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jablkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2016 III	0,28	0,49	0,97	0,41	2,83	-	1,09	0,62	1,15	1,31	1,15
IV	0,28	0,43	0,40	0,41	2,31	-	1,10	0,70	1,16	1,44	1,35
V	0,30	0,46	0,76	0,48	2,60	-	1,12	0,78	1,15	1,41	1,26
VI	0,29	0,49	1,04	0,40	1,84	0,86	1,05	0,72	1,12	1,43	1,18
VII	0,30	0,56	1,76	0,39	1,55	0,71	1,19	0,69	1,07	1,49	1,13
VIII	0,32	0,60	2,28	0,44	1,54	0,66	1,23	0,64	1,08	1,40	1,14
IX	0,28	0,51	2,00	0,43	1,75	0,99	1,33	0,63	1,07	1,32	1,20
X	0,28	0,47	2,08	0,46	2,27	0,82	1,31	0,66	0,93	1,41	1,17
XI	0,29	0,47	1,55	0,43	4,81	0,82	1,36	0,63	0,98	1,42	1,45
XII	0,29	0,47	1,89	0,43	6,15	1,04	1,37	0,64	1,01	1,43	1,28
2016 I-XII	0,29	0,47	0,43	0,51	1,81	1,19	0,68	1,08	1,08	1,41	1,22
2017 I	0,29	0,48	2,94	0,45	3,33	0,90	1,29	0,68	0,96	1,42	1,17
II	0,29	0,51	1,05	0,38	2,53	0,89	1,27	0,64	0,97	1,52	1,39
III	0,31	0,42	0,37	0,43	2,40	0,83	1,34	0,67	0,93	1,49	1,20
IV	0,30	0,37	0,34	0,44	2,77	-	1,35	0,68	0,94	1,55	1,30
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	97	88	92	102	115	x	101	101	101	104	108
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	107	86	85	107	120	x	123	97	81	108	96

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2016 IV	1,42	1,41	1,45	1,47	1,40	3,00	-	-	-	-	4,95	6,93	4,31	5,25	10,25
V	1,49	1,45	1,49	1,51	1,48	2,95	12,04	-	-	-	4,73	9,90	4,84	4,27	11,01
VI	1,46	1,44	1,47	1,48	1,46	3,18	4,61	5,83	7,92	-	4,75	11,29	5,27	4,72	12,29
VII	1,52	-	-	-	-	2,92	9,07	3,40	6,51	2,74	4,71	11,93	7,91	6,35	9,18
VIII	1,49	-	-	-	-	2,94	9,36	-	8,14	2,21	4,47	11,40	7,08	6,33	7,08
IX	1,47	1,39	1,55	1,57	1,55	2,83	9,48	2,13	-	1,85	4,04	8,43	6,79	5,79	5,86
X	1,29	1,25	1,32	1,38	1,31	2,62	11,75	-	-	2,84	3,83	5,61	5,91	5,63	5,69
XI	1,20	1,16	1,25	1,23	1,20	2,72	-	-	-	3,36	3,71	5,42	4,85	5,64	7,02
XII	1,20	1,15	1,23	1,24	1,21	3,01	-	-	-	-	3,73	4,78	4,31	4,78	9,74
2016 I-XII	1,41	1,37	1,43	1,45	1,41	2,89	9,39	3,79	7,52	2,60	4,43	7,93	5,39	4,98	9,25
2017 I	1,23	1,20	1,25	1,24	1,23	2,80	-	-	-	-	3,98	4,95	4,58	4,59	14,16
II	1,43	1,35	1,43	1,48	1,45	3,03	-	-	-	-	4,23	5,22	4,99	4,53	13,96
III	1,54	1,45	1,55	1,55	1,52	3,57	-	-	-	-	4,60	4,95	5,37	4,67	12,74
IV	1,60	1,43	1,60	1,59	1,57	3,59	-	-	-	-	5,05	5,07	5,76	4,74	11,31
V	2,01	1,85	1,98	1,97	1,96	4,34	16,80	-	-	-	5,17	7,09	6,45	4,75	10,36
VI	2,07	-	2,05	2,09	2,08	4,49	6,38	-	9,40	-	4,77	7,51	6,16	4,83	11,06
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VI 2017</u> <u>V 2017</u>	103	x	104	106	106	104	38	x	x	x	92	106	96	102	107
<u>VI 2017</u> <u>VI 2016</u>	139	x	140	141	143	141	138	x	x	x	101	67	117	102	90

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2016	II	8,20	9,03	2,27	2,60
	III	8,03	9,23	2,25	2,59
	IV	7,97	9,47	2,26	2,59
	V	7,90	9,47	2,30	2,60
	VI	7,90	9,53	2,31	2,65
	VII	7,93	9,43	2,31	2,61
	VIII	7,97	9,50	2,29	2,63
	IX	8,00	9,67	2,31	2,64
	X	8,00	9,70	2,27	2,64
	XI	7,93	9,87	2,27	2,53
	XII	7,93	9,83	2,25	2,49
2016	I-XII	8,01	9,44	2,28	2,60
2017	I	7,40	7,70	2,24	2,65
	II	7,30	7,77	2,24	2,72
	III	7,30	7,77	2,28	2,73
	IV	7,20	7,73	2,24	2,78
	V	7,20	7,67	2,25	2,85
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>		100	99	100	103
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>		91	81	98	110

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2016	III	2,62	5,21	-	-	-	14,34	5,54	4,60	7,90	6,18	
	IV	2,60	5,29	-	-	-	13,65	5,50	4,86	8,18	6,30	
	V	2,58	5,47	-	-	14,72	12,59	5,31	5,08	10,94	6,06	
	VI	2,62	5,70	-	15,91	6,43	13,80	5,27	5,42	12,95	6,68	
	VII	2,76	6,09	6,14	10,41	11,28	21,42	12,03	5,19	5,77	13,54	8,17
	VIII	2,78	5,89	3,81	-	13,48	20,28	8,04	4,97	5,86	14,06	8,76
	IX	2,52	4,97	3,24	-	-	20,06	6,57	4,81	5,75	12,01	8,74
	X	2,32	4,55	4,32	-	-	6,94	4,62	6,01	7,99	8,00	
	XI	2,35	4,68	-	-	-	8,54	4,51	5,90	7,07	5,81	
	XII	2,36	4,91	-	-	-	12,34	4,49	5,06	6,55	4,90	
2016	I-XII	2,57	5,25	4,38	13,16	11,48	11,25	5,03	5,31	9,70	6,71	
2017	I	2,37	5,11	-	-	-	15,77	4,60	5,16	6,56	5,13	
	II	2,36	5,47	-	-	-	16,33	4,75	5,09	6,47	5,91	
	III	2,43	5,76	-	-	-	15,20	5,07	5,17	6,42	6,44	
	IV	2,49	6,05	-	-	-	12,41	5,30	5,19	6,51	6,95	
	V	2,78	6,33	-	-	16,89	12,15	5,51	5,49	8,12	8,03	
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>V 2017</u> <u>IV 2017</u>		112	105	x	x	x	x	98	104	106	125	116
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>		108	116	x	x	x	115	97	104	108	74	133

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2016 III	13,19	3,63	4,29	15,84	8,42	6,14
IV	13,25	3,65	4,28	15,64	8,44	6,16
V	13,14	3,62	4,27	15,88	8,40	6,21
VI	13,17	3,63	4,22	15,76	8,46	6,25
VII	13,08	3,67	4,29	15,76	8,52	6,25
VIII	13,19	3,71	4,34	15,60	8,56	6,24
IX	13,17	3,64	4,38	15,62	8,64	6,27
X	13,17	3,61	4,22	15,46	8,72	6,31
XI	12,94	3,64	4,26	15,54	8,86	6,39
XII	13,14	3,63	4,26	15,34	8,84	6,35
2015 I-XII	13,16	3,65	4,29	15,66	8,55	6,25
2017 I	13,28	3,58	4,24	15,40	8,94	6,46
II	13,36	3,60	4,21	15,20	9,06	6,46
III	13,19	3,59	4,23	15,42	9,04	6,47
IV	13,25	3,51	4,21	15,18	8,98	6,44
V	13,53	3,61	4,21	15,28	9,12	6,49
Wskaźniki zmian cen (%)						
$\frac{V\ 2017}{IV\ 2017}$	102	103	100	101	102	101
$\frac{V\ 2017}{V\ 2016}$	103	100	99	96	109	105

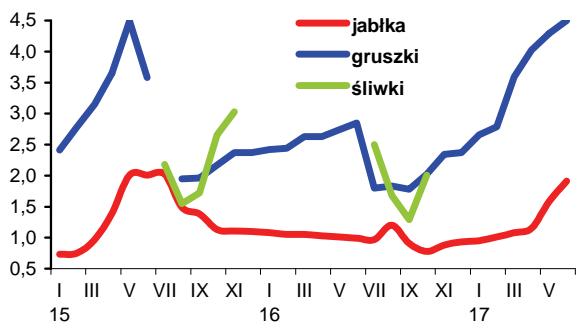
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

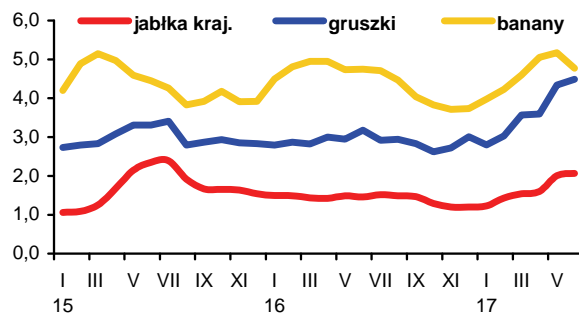
Miesiące	Jabka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2015 XI	68	70	-	40	54	-
XII	59	73	-	50	54	-
2016 I	57	75	-	51	58	-
II	51	77	-	59	73	-
III	48	74	-	65	82	-
IV	49	72	-	69	87	-
V	51	73	-	72	89	-
VI	53	75	81	75	90	-
VII	56	78	86	77	91	49
VIII	61	77	-	79	96	56
IX	64	78	-	81	94	44
X	66	81	-	85	92	45
XI	59	80	-	86	94	49
XII	61	83	-	88	95	-
2017 I	62	85	-	89	94	-
II	64	86	-	90	95	-
III	63	87	-	89	94	-
IV	61	88	-	88	93	-
V	68	89	-	89	90	-
VI	60	91	-	90	92	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

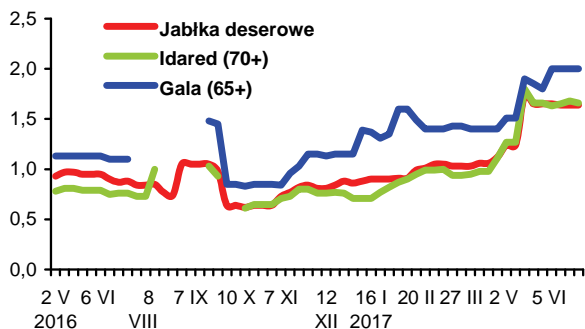
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2015 - 2017 r. (zł/kg)

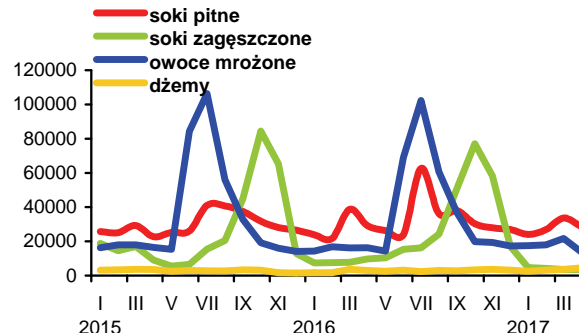
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2015 -2017 (zł/kg)

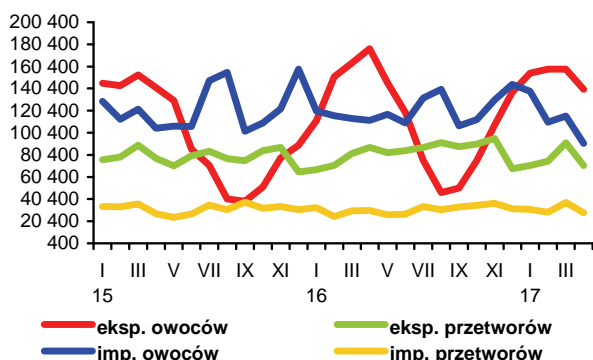
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od V. 2016 r. do V. 2017 r. (zł/kg)

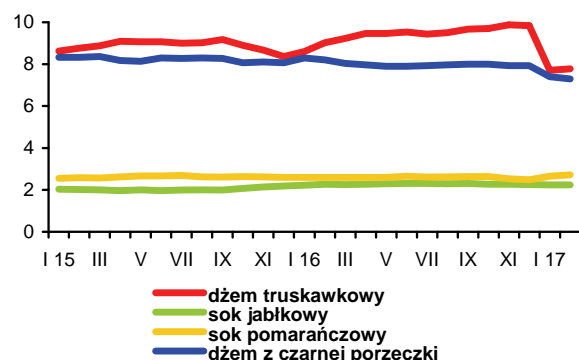
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2015 - 2017 r. (tony)

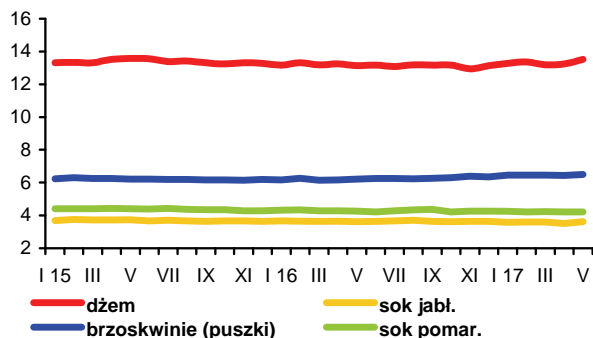
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2015 - 2017 r. (tony)

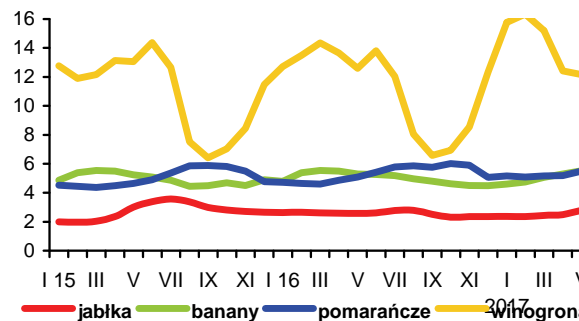
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2015 - 2017 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2015 - 2017 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2015 - 2017 r. (zł/kg)

Światowe ceny podstawowych artykułów mlecznych nadal rosną. W czerwcu na europejskich giełdach towarowych ceny masła wzrosły do rekordowego poziomu 5581 EUR/t, tj. o 16% w relacji do maja. Odtłuszczone mleko w proszku podrożało o 11% do 2020 EUR/t. Średnia cena sera Cheddar na rynkach Unii Europejskiej wzrosła o 4% do 3510 EUR/t. W ciągu roku masło podrożało ponad dwukrotnie, co świadczy o rosnącym popycie na ten produkt, natomiast z uwagi na duże zapasy interwencyjne w UE wzrost cen odtłuszczonego mleka w proszku był znacznie mniejszy i wyniósł 19%.

Pod wpływem wzrostu cen przetworów mlecznych na światowym rynku rośnie zapotrzebowanie krajowego przemysłu mleczarskiego na surowiec. To powoduje, że ceny skupu mleka utrzymują się na wysokim poziomie, mimo sezonowego wzrostu dostaw. W maju średnia cena skupu mleka wzrosła o 0,5% do 131,62 zł/hl, przy zwiększeniu skupu o 6,1% do ok. 1 mld l. Ceny mleka surowego nadal są znacznie wyższe niż przed rokiem. W okresie styczeń-maj br., w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., przy zwiększeniu skupu o 3,3% do ok. 4,7 mld l, przeciętny poziom cen skupu mleka wzrósł o 24,4% do 131,70 zł/hl.

Wzrost cen odnotowano również na pozostałych poziomach krajowego rynku mleka. Na targowiskach ceny krów dojnych wzrosły o 5,5% w porównaniu z kwietniem (do 3108 zł/szt.), ale ich przeciętny poziom w pierwszych pięciu miesiącach br. był o 4,3% niższy niż w analogicznym okresie ub. r. Ceny jałówek 1-rocznych wzrosły o 0,6% w skali miesiąca (do 2069 zł/szt.), a ich średni poziom w okresie styczeń-maj br., pod wpływem wzrostu cen skupu i poprawy opłacalności produkcji mleka, był o 16,3% wyższy niż przed rokiem.

Ceny zbytu przetworów mlecznych wzrosły średnio o 0,5% w porównaniu z kwietniem. Podrożała większość przetworów, z wyjątkiem chudego i półtłustego mleka UHT, półtłustego i tłustego mleka świeżego w kartonie, odtłuszczonego mleka w proszku (spadek cen o 0,5-1,1%), serków twarogowych, serków homogenizowanych zwykłych (spadek o 0,1-0,4%), a także tłustego mleka w folii, tłustego mleka UHT, mleka skondensowanego, jogurtów i śmietany „kremówki” (ceny stabilne). Najbardziej wzrosły ceny masła w blokach kierowanego na eksport (o 5,3%), pod wpływem dynamicznie rosnących cen światowych, przy wzroście cen masła konfekcjonowanego o 2,1% i masła z dodatkiem oleju o 0,3%. Sery dojrzewające podrożały o 1,4-2,1%, śmietana o zawartości 12 i 18% tłuszczu o 0,9-1,0%. Ceny zbytu innych przetworów mlecznych wzrosły w granicach 0,3-0,6%.

W okresie styczeń-maj br., pod wpływem poprawy koniunktury na światowym rynku mleka, przeciętny poziom cen zbytu przetworów mlecznych był o ok. 14% wyższy niż w analogicznym okresie 2016 r. Zdecydował o tym przede wszystkim wzrost cen masła (w blokach o 46%, konfekcjonowanego o 37% i z dodatkiem oleju o 26%), serów dojrzewających (po 32%), mleka w proszku (pełnego o 28% i chudego o 17%) oraz mleka UHT (o 10-11%).

W maju ponownie wzrosły ceny detaliczne przetworów mlecznych oraz masła. Przetwory mleczne podrożały średnio o 0,5% w porównaniu z kwietniem, w tym najbardziej mleko zagęszczone i w proszku (o 1,5%), a najmniej jogurty oraz sery dojrzewające i topione (o 0,1-0,2%). Ceny pozostałych przetworów wzrosły o 0,5-0,9%. Miesięczny wzrost cen masła wyniósł 2,6%. W pierwszych pięciu miesiącach br. przeciętny poziom cen detalicznych przetworów mlecznych i masła był odpowiednio o 3,5 i 20,3% wyższy niż w takim samym okresie ub.r.

Pod wpływem wzrostu cen zbytu i poprawy opłacalności eksportu, a także zwiększonego spożycia krajowego, przy 3% wzroście skupu mleka, w ciągu pierwszych czterech miesięcy 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., przemysł mleczarski zwiększył produkcję wielu grup przetworów mlecznych. Przede wszystkim wzrosła produkcja serów twardych, pleśniowych i proszkowanych (o 17%), przy wzroście produkcji serów dojrzewających i twarogów po 4% oraz przy stabilizacji produkcji serów topionych. Równocześnie wyprodukowano o 80% więcej wyrobów seropodobnych wytwarzanych z białka mleka z dodatkiem tłuszczów roślinnych. Zwiększono również produkcję fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty oraz śmietany

(o 7-9%), a także suszonej serwatki oraz przetworzonego mleka płynnego, łącznie z mlekiem odsprzedawanym innym mleczarniom do dalszego przerobu (o 1-3%). Produkcja pozostałych przetworów mlecznych zmniejszyła się, przy czym najgłębszy był spadek produkcji mleka zagęszczonego (o 24%), chudego mleka w proszku (o 14%) oraz jogurtów (o 9%). Produkcja masła i tłuszczów mlecznych oraz pełnego mleka w proszku spadła po 5%.

Wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej w okresie styczeń-kwiecień br. były znacznie lepsze niż w takim samym okresie 2016 r. Eksport przetworów mlecznych zwiększył się o 4% do ok. 1,3 mld l w przeliczeniu na mleko surowe, a jego wartość wzrosła o 35% do 661,9 mln EUR, w wyniku wzrostu cen transakcyjnych prawie wszystkich artykułów mlecznych, tj. suszonej serwatki (o 63%), mleka płynnego i śmietany (o 56%), masła (o 49%), mleka w proszku (o 27%), serów i twarogów (o 17%), jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 10%) oraz lodów (o 4%). Jedynie ceny eksportowe kazeiny były o 3% niższe niż przed rokiem.

Import w analizowanym okresie zmniejszył się o 15% do ok. 510 mln l w ekwiwalencie mleka surowego, ale z powodu wyższych cen jego wartość wzrosła o 2% do 276,0 mln EUR. W efekcie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 21% do ok. 815 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, natomiast wartość dodatniego salda obrotów handlowych z zagranicą wzrosła aż o 75% do 385,9 mln EUR.

Teresa Zdziarska

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2015 I-XII	10 567,4	113,40	.
2016 I-XII	10 809,6	110,76	.
2016 IV	916,4	102,35	105,16
V	981,5	100,19	102,76
VI	927,5	99,97	101,75
VII	937,3	101,28	102,42
VIII	920,4	104,88	107,26
IX	871,7	111,81	114,21
X	866,1	120,29	121,95
XI	828,9	129,69	130,00
XII	891,2	135,97	136,07
2017 I	921,6	132,03	132,02
II	854,1	132,56	131,70
III	967,8	131,49	131,03
IV	954,4	130,93	129,95
V	1012,8	131,62	130,10
Wskaźnik zmian w %			
V 2017 IV 2017	106,1	100,5	100,1
V 2017 V 2016	103,2	131,4	126,6

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2015 I-XII	3 123,0	161,6	46,0	412,5	359,2	191,4	429,9	309,5
2016^a I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2016 ^a III	278,8	15,6	3,8	34,6	29,6	18,8	39,1	25,9
IV	267,3	17,5	3,0	32,6	28,5	19,0	35,8	24,6
V	262,1	18,2	3,8	32,7	31,7	19,2	37,7	26,2
VI	246,7	15,6	2,6	34,4	31,2	15,0	35,0	26,4
VII	267,1	13,7	2,1	32,8	30,4	16,5	34,4	26,1
VIII	265,8	12,1	2,3	31,3	29,8	16,5	36,7	27,6
IX	260,0	9,1	2,8	30,2	27,5	14,3	38,2	25,3
X	258,7	7,8	2,3	29,3	28,1	16,0	37,8	27,6
XI	254,9	6,4	2,4	27,8	26,5	14,8	38,4	27,9
XII	285,9	10,6	3,0	25,5	28,5	17,5	36,5	32,4
2017 ^a I	271,5	13,2	4,5	28,6	27,7	18,1	36,9	26,6
II	251,4	11,1	3,7	28,5	27,3	15,9	35,1	24,9
III	280,8	13,1	2,4	34,2	32,5	17,8	43,3	28,0
IV	270,6	14,5	2,8	30,3	32,2	17,3	37,1	26,0
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
IV 2017 III 2017	96,4	110,6	117,3	88,6	98,9	97,2	85,5	92,9
IV 2017 IV 2016	101,3	83,0	95,9	93,0	112,8	91,1	103,6	105,9

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2016 III	1,87	1,80	7,35	10,55	12,67	14,26	0,89	5,43	9,83	11,00
IV	1,87	1,80	7,29	10,11	12,29	13,82	0,88	5,42	9,84	10,50
V	1,86	1,78	7,30	10,08	12,13	13,71	0,89	5,36	9,83	10,38
VI	1,85	1,76	7,32	10,15	12,93	14,30	0,88	5,39	9,81	11,04
VII	1,85	1,78	7,50	10,24	14,14	15,48	0,89	5,38	9,77	11,77
VIII	1,86	1,81	7,76	10,31	14,97	16,33	0,88	5,45	9,78	12,84
IX	1,87	1,87	8,20	10,73	16,66	17,81	0,88	5,53	9,86	13,91
X	1,89	1,92	8,35	11,17	18,38	19,05	0,88	5,70	9,96	14,97
XI	1,89	1,99	8,66	11,93	19,16	19,71	0,91	5,74	10,04	15,41
XII	1,89	2,01	8,97	12,23	19,72	20,22	0,93	5,79	10,02	15,43
2017 I	1,91	2,03	9,03	13,72	19,45	20,06	0,96	5,81	10,10	15,16
II	1,89	2,01	8,87	13,45	17,90	19,12	0,98	5,76	10,12	14,76
III	1,86	2,01	8,53	13,37	18,14	19,27	0,97	5,78	10,11	14,15
IV	1,86	2,00	8,27	13,05	18,56	19,59	0,99	5,75	10,07	14,04
V	1,86	2,00	8,21	13,11	19,55	20,01	0,99	5,80	10,12	14,34
VI ^a	1,89	1,96	7,92	11,99	20,55	20,79	.	5,40	9,14	14,32
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2017</u> IV 2017	100,0	100,0	99,3	100,5	105,3	102,1	100,0	100,9	100,5	102,1
<u>V 2017</u> V 2016	100,0	112,4	112,5	130,1	161,2	146,0	111,2	108,2	103,0	138,2

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR z 25 VI 2017 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2016 III	2,51	2,75	17,04	3,36	3,90	0,72	1,19	1,65	13,87	17,53
IV	2,48	2,71	16,92	3,38	3,84	0,72	1,18	1,64	13,83	17,33
V	2,48	2,72	17,00	3,37	3,82	0,72	1,19	1,63	13,69	17,11
VI	2,48	2,69	16,84	3,35	3,83	0,72	1,18	1,63	13,83	17,02
VII	2,47	2,69	16,89	3,34	3,89	0,72	1,16	1,63	13,67	17,32
VIII	2,49	2,70	16,95	3,35	4,03	0,72	1,16	1,63	13,63	17,75
IX	2,49	2,70	16,62	3,34	4,19	0,72	1,16	1,63	13,62	18,45
X	2,51	2,70	16,71	3,34	4,51	0,72	1,17	1,63	13,87	19,17
XI	2,52	2,74	16,65	3,32	4,70	0,73	1,16	1,65	13,90	20,08
XII	2,53	2,78	16,38	3,35	4,90	0,74	1,17	1,65	13,88	20,55
2017 I	2,56	2,79	16,49	3,39	5,02	0,74	1,21	1,67	14,00	20,99
II	2,54	2,78	16,40	3,43	5,03	0,74	1,24	1,67	13,93	20,89
III	2,55	2,73	16,46	3,44	4,99	0,75	1,26	1,68	13,96	20,61
IV	2,57	2,73	16,37	3,44	4,98	0,75	1,26	1,68	13,93	20,55
V	2,54	2,77	16,51	3,49	5,03	0,75	1,26	1,67	13,98	20,51
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2017</u> IV 2017	98,8	101,5	100,9	101,5	101,0	100,0	100,0	99,4	100,4	99,8
<u>V 2017</u> V 2016	102,4	101,8	97,1	103,6	131,7	104,2	105,9	102,5	102,1	119,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

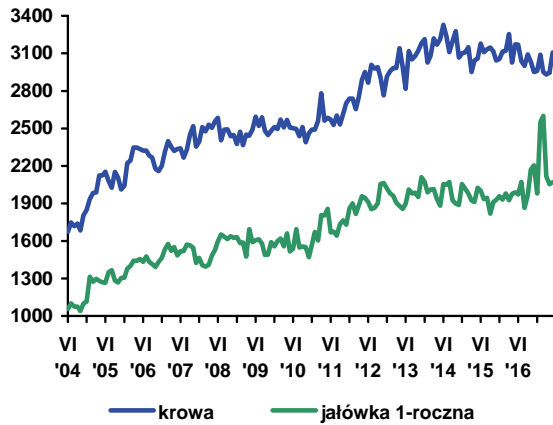
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2015 I-XII	142,4	223,2	41,3	525,8	101,5	238,5	106,4	76,2	13,7	212,4	38,7	72,6
2016 I-XII	109,9	233,4	45,1	603,2	91,8	221,6	114,1	85,0	16,3	252,9	63,2	60,8
2016 III	8,7	19,7	4,3	51,7	8,9	18,1	12,7	6,8	0,8	16,5	6,6	4,4
IV	11,5	18,2	5,2	53,7	6,9	19,6	10,7	6,9	0,9	17,9	6,5	4,4
V	10,0	21,3	5,5	54,3	7,1	16,9	8,8	7,9	1,0	23,0	5,9	4,0
VI	9,6	20,0	4,1	51,0	7,9	18,7	9,2	7,2	1,0	24,5	5,8	4,0
VII	9,8	19,1	3,1	55,8	7,4	17,2	7,5	7,1	1,9	26,9	4,2	6,7
VIII	8,7	20,8	3,4	48,9	7,5	19,1	8,5	7,4	1,7	34,4	4,3	9,4
IX	8,9	20,6	3,8	54,5	7,9	20,8	7,8	8,0	1,9	24,6	4,0	9,2
X	8,1	19,8	3,5	56,5	8,1	17,3	8,9	6,8	1,5	21,6	6,8	4,1
XI	7,6	20,9	2,3	53,2	7,5	16,9	8,8	7,0	2,1	16,7	5,8	3,5
XII	7,8	17,9	2,4	42,8	6,6	18,6	7,2	7,9	1,5	17,6	6,4	3,0
2017 I	7,0	18,0	3,8	43,8	7,9	19,8	11,0	6,7	1,8	17,8	6,3	4,0
II	12,6	19,6	5,2	44,0	8,1	17,0	6,9	7,2	1,4	13,4	6,0	4,3
III	13,7	20,8	4,9	45,1	8,3	19,8	7,8	8,3	1,4	14,4	6,7	6,3
IV	11,7	18,4	3,1	47,6	7,6	16,9	4,8	6,5	1,2	12,6	5,1	7,6
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	85,4	88,4	62,6	105,5	91,2	85,2	61,5	78,8	84,8	87,7	76,4	120,2
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	101,2	100,7	59,4	88,6	109,1	86,1	44,9	94,6	123,6	70,5	78,4	171,5

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

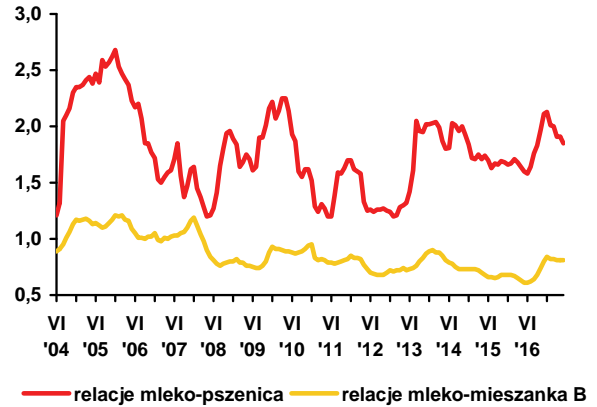
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2015 I-XII	1 972	2 677	2 924	506	1 098	719	2 289	3 442	3 531	409	1 330	433
2016 I-XII	1 738	2 672	2 892	457	1 114	674	2 023	3 260	3 698	497	1 146	493
2016 III	1 790	2 478	2 544	360	1 077	629	1 638	2 945	3 480	466	1 144	537
IV	1 691	2 460	2 470	353	1 164	585	1 867	3 307	3 453	378	1 175	583
V	1 352	2 517	2 519	382	1 128	573	1 982	3 166	3 216	511	1 145	526
VI	1 616	2 451	2 626	431	1 088	606	2 224	3 076	3 191	370	1 157	625
VII	1 752	2 484	2 587	437	1 089	628	1 999	3 135	3 355	598	1 133	414
VIII	1 725	2 627	3 143	442	1 083	671	1 967	3 279	3 417	410	1 125	301
IX	1 574	2 709	2 968	507	1 119	765	2 327	3 408	3 690	508	1 144	349
X	1 580	2 897	3 559	522	1 117	778	2 439	3 524	4 040	585	1 056	569
XI	1 851	3 273	3 801	587	1 144	841	2 333	3 566	4 301	570	1 112	713
XII	2 230	2 986	4 201	583	1 199	809	2 288	3 453	4 488	590	1 116	620
2017 I	2 431	2 977	3 964	581	1 172	895	1 762	3 579	4 522	611	1 128	682
II	2 237	2 904	3 760	623	1 184	1 031	1 748	3 244	4 522	619	1 143	677
III	2 307	2 936	3 907	671	1 263	948	1 572	3 394	4 305	624	1 055	548
IV	2 292	2 926	3 970	581	1 233	1 088	2 190	3 128	4 781	548	1 090	465
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>IV 2017</u> <u>III 2017</u>	99,3	99,7	101,6	86,6	97,6	114,8	139,3	92,2	111,1	87,8	103,3	84,9
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	135,5	118,9	160,7	164,6	105,9	186,0	117,3	94,6	138,5	145,0	92,8	79,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

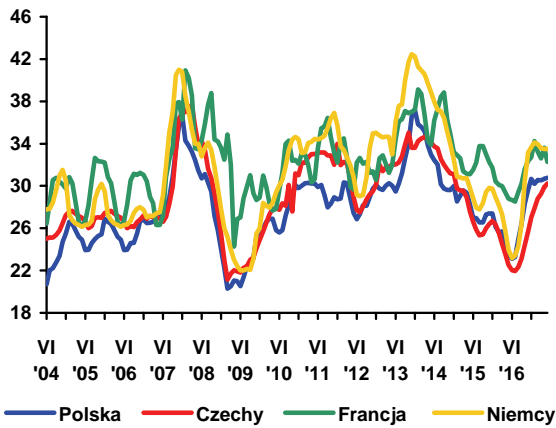
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

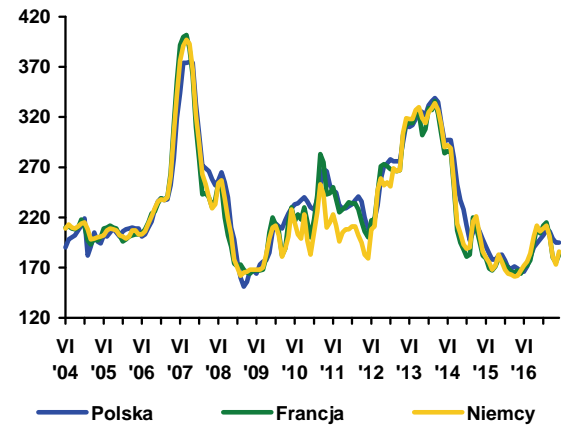
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

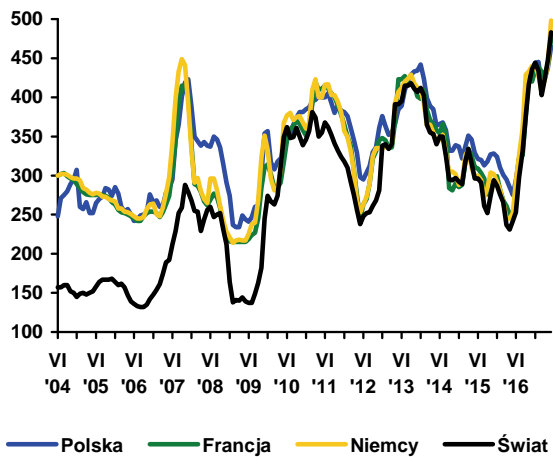
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

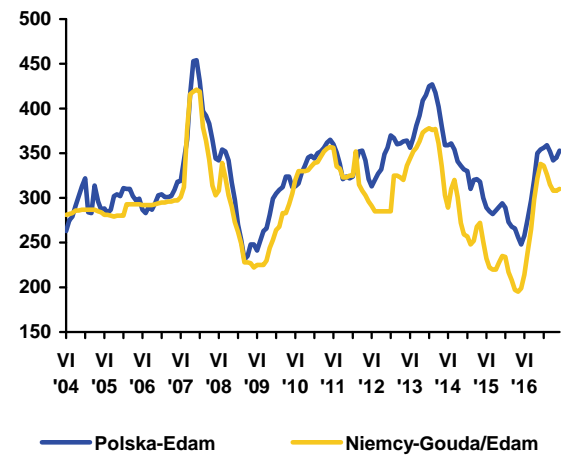
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

W okresie styczeń-maj 2017 r. skupiono 170,1 tys. ton bydła (wagi żywej), tj. o 4,2% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a w przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 81,2 tys. ton wołowiny (wzrost o 6,6%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,24 zł/kg i była o 5,8% wyższa niż przed rokiem, natomiast w maju br. była wyższa niż w maju 2016 r. o 3,1% (6,28 zł/kg). Cena skupu młodego bydła wyniosła w maju br. 6,44 zł/kg i była podobna jak przed miesiącem. Zwiększenie cen skupu żywca wołowego, przy niskich cenach pasz wpłynęło na poprawę relacji cen żywiec: mieszanka B2 dla opasów. Relacja ta była korzystniejsza w pierwszych pięciu miesiącach br. niż w analogicznych miesiącach 2016 r.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu czerwca 2017 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (5,76 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,50 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie południowym (10 533 zł/tonę), a byków w regionie centralnym (12 334 zł/tonę), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat i krów były najwyższe w regionie północnym (odpowiednio 13 004 i 11 179 zł/tonę).

Na poziomie detalu od stycznia do maja 2017 r. mięso wołowe zdrożało średnio o 2,2%, a cielęce o 1,5%. W maju 2017 r. w porównaniu z poprzednim miesiącem przeciętne ceny detaliczne wołowiny i cielęciny były niższe średnio o 0,2%. Mięso wieprzowe zdrożało o 2,8%, natomiast drobiowe o 1,1%. Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa wołowego zmieniły się nieznacznie. W maju 2017 r. w porównaniu ze styczniem 2017 r. spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały: szponder (mięso wołowe z kością) z 18,85 do 19,00 zł/kg, rostbef i antrykot z 26,81 do 27,05 zł/kg, mięso wołowe bez kości z udźca z 32,88 do 33,20 zł/kg, mięso cielęce z kością z 28,57 do 28,64 zł/kg. Niższe ceny notowano tylko dla mięsa cielęcego bez kości (spadek z 47,39 do 47,33 zł/kg).

Polska wołowina pozostaje konkurencyjna cenowo na rynku unijnym. W okresie 12-18.06.2017 przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 14% niższa niż

średnio w UE i wyniosła (322,32 EUR/dt), tusz młodego bydła w wieku 8-12 miesięcy (kategorii Z klasy U+R+O) o 16% niższa (320,74 EUR/dt), a tusz młodego męskiego bydła w wieku 12-24 miesiące (kategorii A klasy U+R+O) o 12% niższa (322,33 EUR/dt). Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe również u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech (o 17%), Niemczech (o 11%), Hiszpanii (o 16%), Francji (o 5%) i Wielkiej Brytanii (o 24%).

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszych czterech miesiącach 2017 r. był mniejszy o ok. 1% w porównaniu z rokiem poprzednim. Było to wypadkową spadku eksportu mięsa schłodzonego o 4%, bydła o 11% oraz wzrostu wywozu mięsa solonego i wędzonego ponad 4-krotnie, mięsa mrożonego o 11% i przetworów o 3%. Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 90%. Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w tym okresie został zmniejszony o 3% do 22,2 tys. ton.

Ceny eksportowe wołowiny mrożonej w okresie styczeń-kwiecień 2017 r. spadły o 1% do 3,25 EUR/kg, a schłodzonej wzrosły o 4% do 3,34 EUR/kg. Ceny transakcyjne przetworów wołowych były natomiast wyższe niż przed rokiem o 3% (3,57 EUR/kg). Średnia cena eksportowa bydła zwiększyła się o 3%, a jego udział w wywozie zmalał z powodu rosnącego zainteresowaniem tuczem i ubojem bydła z przeznaczeniem na eksport w postaci mięsa wołowego, za które uzyskuje się wyższe ceny. Ceny importowe wołowiny mrożonej spadły o 5% do 3,76 EUR/kg, a wołowiny schłodzonej wzrosły o 5% do 2,84/kg.

¹ A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy

² U, R, O – klasy uformowania tuszy, U- tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R - tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O - tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 - ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim otłuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej*	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2015	I-XII	832,1	410,4	19,2	370,0	56,3	31,8	22,6
2016	I-XII	589,7	398,1	16,4	359,4	69,1	40,1	26,9
2016	IV	32,7	34,8	1,4	31,4	6,2	4,2	1,9
	V	31,2	31,0	1,3	27,9	5,8	3,4	2,2
	VI	33,8	35,6	1,8	31,8	5,2	2,8	2,3
	VII	30,8	34,2	1,6	30,8	4,9	2,9	1,8
	VIII	30,5	32,2	1,3	28,7	5,4	3,2	2,0
	IX	31,2	33,7	1,1	30,8	5,7	3,2	2,3
	X	30,6	34,2	1,3	31,1	6,6	3,6	2,9
	XI	33,3	34,0	1,3	30,9	6,9	4,2	2,4
2017	XII	31,2	32,3	1,2	29,0	5,7	3,3	2,3
	I	32,5	30,1	0,9	27,3	5,6	3,2	2,1
	II	32,0	33,0	1,2	29,8	5,5	3,2	2,1
	III	39,0	36,8	1,6	33,2	6,3	3,8	2,4
	IV	30,9	30,3	1,1	27,2	4,9	2,9	1,9
w % skupu	V	35,7	-	-	-	-	-	-
	sprzed roku	114,4	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	115,5	-	-	-	-	-	-

* dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	
2015	XII	6,16	9,84	25,08	26,05	4,07	4,23	
2016	III	5,50	9,28	25,11	26,21	4,57	4,77	
	IV	5,94	9,24	25,02	26,03	4,21	4,38	
	V	6,09	9,33	25,02	25,93	4,11	4,26	
	VI	6,11	9,17	25,02	25,94	4,09	4,25	
	VII	5,96	10,72	25,10	26,12	4,21	4,38	
	VIII	6,08	9,10	25,11	26,18	4,13	4,31	
	IX	6,07	9,11	25,12	26,24	4,14	4,32	
	X	5,86	9,11	25,21	26,32	4,30	4,49	
	XI	5,94	9,08	25,21	26,33	4,24	4,43	
	XII	6,22	9,60	25,25	26,60	4,06	4,28	
	2017	I	6,31	8,82	25,05	26,81	3,97	4,25
		II	6,19	9,32	25,03	27,00	4,04	4,36
III		6,19	8,79	25,09	26,95	4,05	4,35	
IV		6,24	8,87	25,18	27,04	4,04	4,33	
V		6,28	9,13	25,19	27,05	4,01	4,31	
w % ceny	sprzed roku	103,1	-	-	-	-	-	
	sprzed m-ca	100,6	-	-	-	-	-	

* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

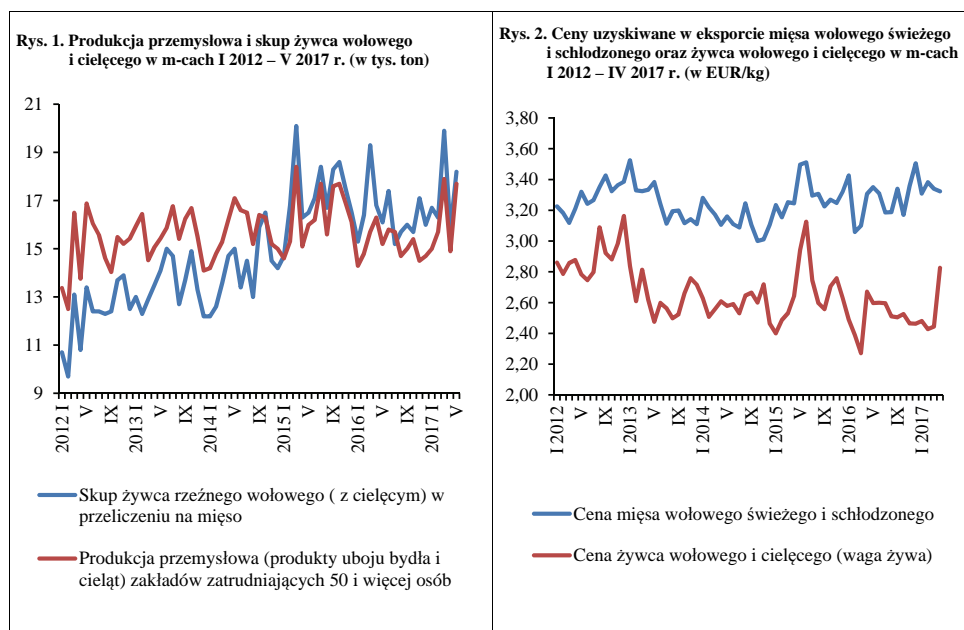
Wyszczególnienie	IX 2016	X 2016	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,22	6,04	6,21	6,38	6,37	6,34	6,25	6,21	6,28	6,34
Byki (12-24 miesiące)	7,16	7,00	7,14	7,29	7,32	7,21	7,04	7,01	7,02	7,08
Krowy	4,60	4,49	4,63	4,75	4,81	4,86	4,92	5,00	5,04	5,09
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,67	11,80	11,76	12,00	11,64	12,19	12,07	12,17	13,00	13,33
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	13103	12759	13208	13266	12853	12657	12295	12254	12632	12643
ćwierci z krów rzeźnych	9631	9435	9708	10237	10273	10124	10146	10328	10823	10860
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	363,98	359,35	367,38	373,89	374,98	374,63	372,39	370,16	372,63	372,73
Polska	316,65	312,39	306,82	312,90	318,55	319,74	312,38	314,29	319,36	322,32

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

Wyszczególnienie		Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU	
2016	III	368,48	384,27	382,40	335,15	405,79	307,26	428,89	374,22	
	IV	372,93	402,02	390,36	339,40	401,54	313,42	422,05	378,92	
	V	332,52	385,02	360,93	310,74	366,81	290,73	405,58	350,07	
	VI	342,87	402,81	372,98	321,22	377,01	304,04	424,16	362,21	
	VII	338,49	384,61	369,58	322,92	374,00	299,59	409,46	357,08	
	VIII	353,31	379,26	368,79	325,50	376,85	313,43	418,37	361,47	
	IX	359,84	373,29	369,51	322,02	378,52	314,21	430,90	363,35	
	X	364,85	361,71	370,85	322,99	372,33	310,88	409,77	360,23	
	XI	373,60	357,92	377,23	326,64	384,51	309,92	419,31	366,72	
	XII	395,31	379,65	394,70	344,58	410,48	325,25	444,63	385,38	
	2017	I	366,77	362,87	371,96	324,06	388,56	309,29	408,05	374,40
		II	378,17	375,38	383,60	336,31	408,70	319,66	421,56	375,30
III		371,60	380,66	380,94	337,74	405,26	315,52	412,79	372,11	
IV		361,96	395,37	379,44	337,55	398,41	317,63	421,87	371,77	
V		360,54	406,45	381,50	337,77	393,78	321,72	427,29	371,73	

Źródło: Dane KE.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

Ceny trzody w Unii Europejskiej, w tym także w Polsce, rosła od połowy 2016 r. W I kwartale 2017 r. przeciętna cena trzody klasy E wyniosła 153,51 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w Polsce 150,82 EUR. W porównaniu z I kwartałem 2016 r. ceny w UE-28 były wyższe o 20,4%, a w Polsce o 19,3%. W II kwartale cena trzody klasy E w UE-28 wyniosła 173,20 EUR/100 kg, a w Polsce 175,00 EUR. Oznacza to wzrost cen w stosunku do II kwartału 2016 r. odpowiednio o 25 i 27%. Większy wzrost przeciętnej ceny w Polsce niż w UE-28 wynikał z dużego popytu na polską trzodę ze strony Niemiec. W Niemczech od początku 2017 r. ma miejsce spadek ubojów, wynikający ze spadku pogłowia. W I kwartale 2017 r. w porównaniu z I kwartałem 2016 r. uboje trzody w Niemczech (wyrażone w sztukach) były o 1,8% mniejsze, a wyrażone w tonach o 1,6%. W związku z tym Niemcy zintensyfikowały zakupy w Polsce. W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. polski eksport wieprzowiny do Niemiec był o 29% większy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

W drugiej połowie roku popyt ze strony Niemiec na polską wieprzowinę może jednak być mniejszy, gdyż w Niemczech powoli wygasa spadkowa tendencja pogłowia. Z danych niemieckiego urzędu statystycznego wynika, że w maju 2017 r. pogłowie trzody w Niemczech wyniosło 27,1 mln sztuk i było nieznacznie mniejsze (o 0,2%) niż przed rokiem. Pogłowie prosiąt zmniejszyło się w skali roku o 3%, a macior prośnych o 1%. Pogłowie warchlaków wzrosło natomiast o 2%, a trzody na ubój o 1%. Spadek pogłowia prosiąt na tamtejszym rynku będzie mógł być uzupełniony importem. Niemcy są największym importerem prosiąt w Unii Europejskiej (Polska zajmuje drugą pozycję po Niemczech). Około 35% podaży tuczników pochodzi z prosiąt, importowanych głównie z Danii. Z danych duńskiego urzędu statystycznego wynika, że na początku kwietnia 2017 r. duńskie pogłowie trzody wyniosło 12,2 mln sztuk i było o 1,5% mniejsze niż rok wcześniej. W skali roku pogłowie prosiąt wzrosło o 2%, a macior prośnych o 1,6%. Pogłowie trzody na ubój zmniejszyło się natomiast o 8,1%.

Wyniki te potwierdzają wcześniejsze przypuszczenia, że w 2017 r. postępować będzie proces odbudowy pogłowia w wielu krajach unijnych. Sądzić więc można, że w II półroczu 2017 r. ceny trzody w Unii Europejskiej będą nadal wyższe niż rok wcześniej, choć roczna stopa ich wzrostu może być mniejsza niż w I półroczu. Tym bardziej, że z każdym miesiącem pogłębia się spadek eks-

portu produktów wieprzowych z UE-28 do krajów trzecich. W styczniu 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, eksport produktów wieprzowych z UE-28 do krajów trzecich był większy o 23,5%, a mięsa o prawie 30%. W lutym (w stosunku do lutego 2016 r.) było to odpowiednio 2% i 10%. W marcu eksport produktów wieprzowych obniżył się o 0,5%, ale eksport mięsa był większy o 2,4%. W kwietniu roczny spadek eksportu produktów wieprzowych wyniósł 28%, a mięsa o 31%.

Dla krajów Unii Europejskiej za najważniejsze rynki eksportowe produktów wieprzowych należy uznać kraje azjatyckie, takie jak Chiny i Hongkong, Japonię czy Korea Płd. W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. eksport produktów wieprzowych do Chin zmniejszył się o 17% w skali roku (w tym: w styczniu wzrósł o 35%, w lutym był mniejszy o 7,4%, w marcu o 21%, a w kwietniu o 52%), eksport do Hongkongu wzrósł w tym okresie o 1% (w tym: w styczniu o 15%, w lutym o 4,4%, w marcu o 20,3%, a w kwietniu obniżył się o 30%). Podobnie było z eksportem do pozostałych krajów azjatyckich. Eksport do Japonii w okresie czterech pierwszych miesięcy 2017 r. był o 9% większy niż w analogicznym okresie 2016 r., ale w kwietniu mniejszy o 4%. Eksport do Korei Płd. w okresie czterech pierwszych miesięcy 2017 r. był o 33% większy niż przed rokiem, ale w kwietniu już tylko o 10,5%. Tak więc we wszystkich znaczących dla Unii Europejskiej kierunkach następuje zmiana tendencji, wynikająca z wysokiej konkurencyjności eksportu ze Stanów Zjednoczonych i z Brazylii.

Narastający spadek eksportu także przemawia za zmniejszeniem stopy wzrostu cen trzody w Unii Europejskiej, mogącej nastąpić w drugiej połowie 2017 r. Podejrzewać można, że w okresie tym popyt na polską wieprzowinę ze strony Niemiec także nie będzie już tak silny jak w I półroczu. W związku z tym ceny trzody w Polsce mogą zrównać się ze średnimi cenami w Unii Europejskiej lub w skrajnym przypadku być od nich o 1-2% niższe. Ocenia się, że we wrześniu cena trzody w Polsce może zawierać się w przedziale 5,50-5,80 zł/kg, a w grudniu 4,95-5,20 zł/kg. Cena we wrześniu byłaby więc o 4-10% wyższa niż we wrześniu 2016 r., a w grudniu niższa o ok. 2% lub wyższa o ok. 3%.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2015	IX	117,3	100,9	67,6	99,3	63,3	115,3	4,4
	X	131,1	109,2	69,5	99,4	61,7	98,2	9,4
	XI	128,9	115,0	65,8	103,8	57,5	111,0	7,9
	XII	135,0	113,3	58,5	99,5	60,9	106,1	-2,4
2016	I	126,5	108,4	58,9	97,0	52,8	98,7	6,1
	II	126,5	125,3	65,9	118,7	53,9	106,7	12,0
	III	131,7	97,8	63,2	99,5	68,1	103,3	-4,9
	IV	119,9	112,8	67,0	120,1	56,2	104,5	10,8
	V	122,5	105,0	66,5	111,6	57,1	100,5	9,4
	VI	119,2	100,8	71,1	114,7	52,7	91,5	18,4
	VII	111,3	95,0	57,4	88,4	54,6	89,7	-1,3
	VIII	125,0	115,2	65,7	106,1	61,6	104,8	4,1
	IX	123,5	105,3	70,4	104,1	58,0	91,6	12,4
	X	129,7	105,1	68,2	98,1	66,4	107,6	1,8
	XI	131,6	102,1	66,4	100,9	60,5	105,2	5,9
	XII	134,8	99,9	61,7	105,5	57,9	95,1	3,8
2017	I	122,9	97,1	65,2	110,7	54,0	102,3	11,2
	II	119,0	94,0	69,6	105,6	52,3	97,0	27,4
	III	137,8	104,7	79,9	126,4	63,7	93,5	-13,6
	IV	120,8	100,6	51,5	76,9	50,6	90,0	0,9
	V	125,0	102,1	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2015	IX	4,61	7,6	6,5	135,41	3,4	262,64	1,8	151
	X	4,38	7,3	6,2	135,71	3,2	261,84	1,7	151
	XI	3,87	6,5	5,5	136,53	2,8	261,29	1,5	146
	XII	3,84	6,3	5,4	136,76	2,8	261,17	1,5	144
2016	I	3,96	6,4	5,5	136,37	2,9	260,16	1,5	143
	II	4,10	6,9	5,7	137,95	3,0	258,05	1,6	139
	III	4,20	7,1	5,9	136,91	3,1	255,47	1,6	146
	IV	4,10	7,0	5,8	136,81	3,0	254,47	1,6	147
	V	4,50	7,6	6,4	136,59	3,3	252,96	1,8	153
	VI	4,90	8,2	7,0	137,30	3,6	253,06	1,9	151
	VII	5,30	8,8	7,6	137,31	3,9	253,46	2,1	155
	VIII	5,31	9,3	8,0	137,36	3,9	253,98	2,1	155
	IX	5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164
	X	5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167
	XI	4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171
	XII	5,03	8,6	7,3	138,87	3,6	251,54	2,0	165
2017	I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167
	II	4,83	8,0	6,9	139,65	3,5	252,69	1,9	172
	III	4,99	8,2	6,9	139,83	3,6	252,84	2,0	175
	IV	5,39	8,8	7,5	137,85	3,9	252,69	2,1	182
	V	5,53	8,7	7,5	137,04	4,0	252,29	2,2	188

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2015 IX	6,04	12,65	19,94	12,52	14,00	24,24	15,50	110,7	121,6	123,8
X	5,74	12,63	19,88	12,61	14,09	24,09	15,44	111,6	121,2	122,4
XI	5,07	12,42	19,83	12,55	13,98	24,22	15,31	112,6	122,1	122,0
XII	5,03	12,39	19,83	12,50	13,79	24,01	15,41	111,3	121,1	123,3
2016 I	5,19	12,32	19,78	12,36	13,69	23,92	15,37	111,1	120,9	124,4
II	5,37	12,23	19,70	12,30	13,65	24,08	15,27	111,6	122,2	124,1
III	5,50	12,27	19,71	12,33	13,49	24,09	15,26	109,9	122,2	123,8
IV	5,37	12,25	19,72	12,26	13,55	24,12	15,20	110,6	122,3	124,0
V	5,89	12,56	19,76	12,28	13,62	24,04	15,09	108,4	121,7	122,9
VI	6,41	12,84	19,82	12,34	13,89	24,43	15,31	108,2	123,3	124,1
VII	6,94	13,10	20,07	12,53	14,25	24,65	15,10	108,8	122,8	120,5
VIII	6,95	13,18	20,21	12,38	14,46	24,92	15,53	109,7	123,3	125,4
IX	6,93	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7
X	6,58	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1
XI	6,43	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3
XII	6,59	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5
2017 I	6,43	13,13	20,32	12,62	x	25,01	x	x	123,0	x
II	6,33	12,99	20,34	12,67	x	25,16	x	x	123,7	x
III	6,40	13,05	20,39	12,72	x	24,97	x	x	122,5	x
IV	7,05	13,44	20,47	12,90	x	25,12	x	x	122,7	x
V	7,23	13,68	20,65	13,11	x	25,25	x	x	122,3	x

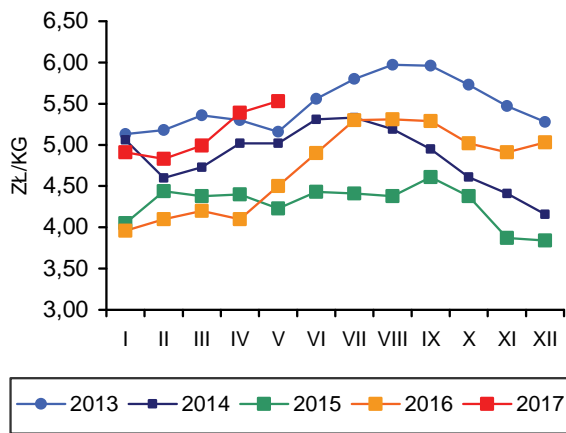
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

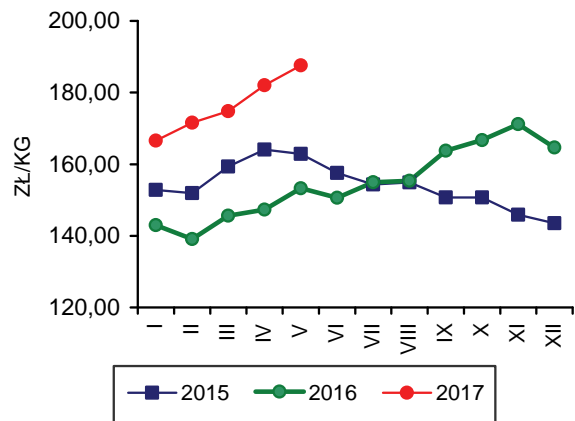
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-28	Niemczech	Danii
2015 IX	146,65	145,41	149,22	131,07	99,2	97,4	110,9
X	141,97	137,94	145,67	132,84	97,2	94,7	103,8
XI	132,07	123,47	134,04	129,09	93,5	92,1	95,6
XII	126,18	119,77	128,77	123,47	94,9	93,0	97,0
2016 I	127,45	122,08	132,89	121,82	95,6	91,9	100,2
II	127,66	126,29	133,20	121,81	98,9	94,8	103,7
III	127,29	130,92	131,93	120,13	102,9	99,2	109,0
IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1
V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2
VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7
VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7
VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0
IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2
X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6
XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6
XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6
2017 I	151,69	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8
II	152,31	148,98	156,61	141,49	97,8	95,1	105,3
III	156,53	153,49	161,92	143,98	98,1	94,8	106,6
IV	168,85	169,22	176,82	153,96	100,2	95,7	109,9
V	174,01	176,02	182,65	161,56	101,2	96,4	109,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

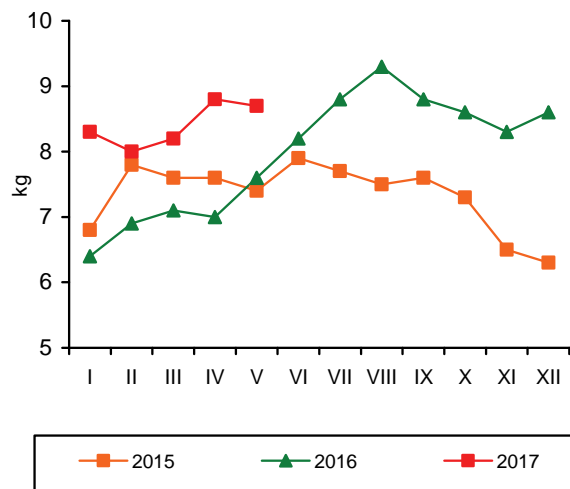
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

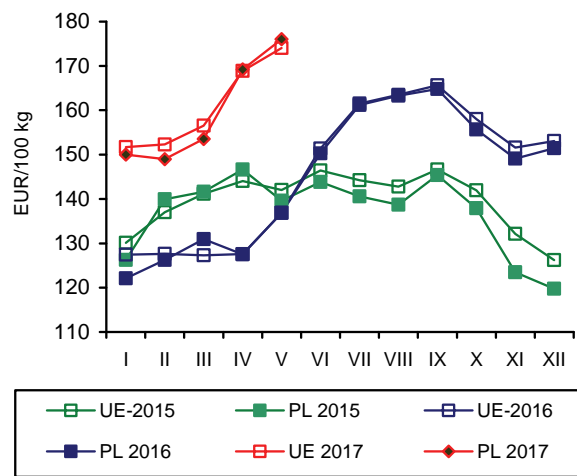
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

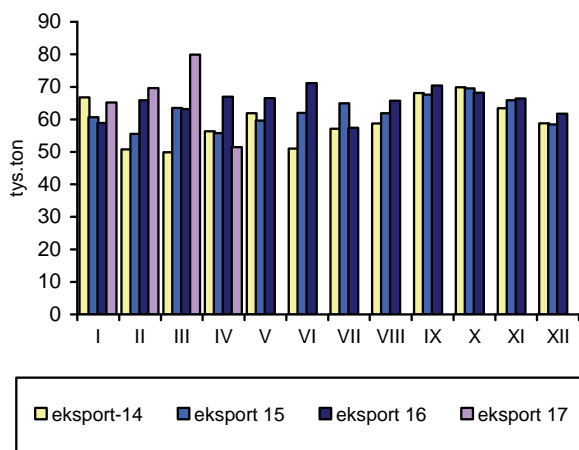
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

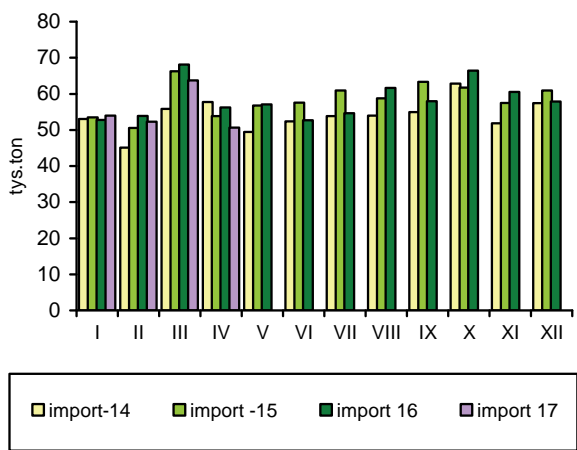
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w maju 2017 r. ok. 232 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 11% więcej niż przed miesiącem i o 18,4% więcej niż rok wcześniej. W okresie pięciu miesięcy br. łącznie produkcja mięsa drobiowego w dużych zakładach przemysłowych była o 8,4% wyższa niż w tym samym okresie przedniego roku. Dynamika ta jest jednak znacząco wolniejsza niż w roku 2016, kiedy wskaźnik wzrostu wyniósł 15,7%. Jest to w dużym stopniu następstwem występowania w Polsce ognisk wirusa grypy ptaków w okresie od grudnia ubiegłego do kwietnia bieżącego roku.

Skutkiem wystąpienia wirusa jest też spowolnienie przyrostu eksportu. Sprzedaż zagraniczna w pierwszych czterech miesiącach br. była tylko o 4,8%, tj. o ponad 15 tys. ton większa niż przed rokiem. Jest to w dużym stopniu następstwem restrykcji importowych wprowadzonych przez wiele państw spoza UE będących odbiorcami polskiego drobiu. Efekty tego uwidoczniły się w kwietniu, kiedy to eksport był o 9,5% mniejszy niż przed miesiącem i o 9,2% mniejszy niż przed rokiem. Eksport stanowił w kwietniu ok. 34% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego, podczas gdy jeszcze w marcu było to ok. 42%. Import mięsa drobiowego zwiększył się w pierwszych czterech miesiącach br. o ponad 48%, tj. o 5,5 tys. ton w relacji do analogicznego okresu 2016 r. Nadal jest to jednak niewielki odsetek krajowej konsumpcji.

W okresie pięciu miesięcy 2017 r. nieznacznie wzrosły przeciętne koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kurcząt podrożały o 0,7% w relacji rok do roku. Pasje dla indyków były o 1,6% droższe. W maju 2017 r., w porównaniu z kwietniem, pasze dla kurcząt były średnio droższe o 4,7%, a dla indyków o 0,6%. Ceny skupu kurcząt do kwietnia wykazywały wzrost. W maju ich poziom obniżył się o 2,5% w relacji miesiąc do miesiąca, a w czerwcu ponownie wzrósł o 4,7%. Jednak ich poziom był o 2,6% niższy niż w czerwcu 2016 r. Ceny skupu indyków rzeźnych wzrosły w czerwcu w relacji do maja o 5% i były o 2% wyższe niż w roku poprzednim. W pierwszym półroczu br. przeciętna cena skupu kurcząt była o 1,7% niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, a indyków o 8% niższa. Średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,52 wobec 2,58 przed rokiem, a na rynku indyków 3,79 wobec 4,18. W czerwcu relacje

te poprawiły się w przypadku kurcząt do 2,55, a w przypadku indyków do 4,00. Były to jednak relacje niższe niż w czerwcu 2016 r. Optymalność produkcji kurcząt i indyków uległa więc dalszemu pogorszeniu.

Przeciętna cena zbytu tuszki kurcząt w zakładach przemysłu drobiarskiego była w czerwcu br. o 4,8% wyższa niż przed miesiącem, ale o 6,9% niższa niż przed rokiem. Cena zbytu indyków obniżyła się w relacji do maja o 2,2% i była o 1,7% niższa niż w czerwcu 2016 r. Średnia miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego w okresie styczeń-maj 2017 r. wyniosła 6,79 zł/kg i była o 0,1% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Można więc stwierdzić, że mimo grypy ptaków, ceny drobiu na rynku detalicznym były stabilne.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim utrzymały się. W kwietniu 2017 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 52,9% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 52,5%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE wzrosła w tym czasie o 1,7%, podczas gdy cena polska o 0,3%. Spośród obserwowanych państw członkowskich UE spadek cen kurcząt patroszonych notowano w Czechach, Holandii i na Węgrzech, a wzrost w Hiszpanii, Niemczech i we Francji. W relacji do stycznia 2017 r. w kwietniu przeciętna unijna cena kurczęcia wzrosła o 2,7%, a cena polska o 7,9%.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych wyniosła średnio w czwartym kwartale 2016 r. 1,67 kg, a wędlin drobiowych 0,19 kg. Było to odpowiednio o 3,7% i 11,8% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W całym roku konsumpcja bezpośrednia mięsa drobiowego była wyższa o 2,6%, a wędlin drobiowych o 4,3% niż w 2015 r.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017
I	146,0	162,0	174,0	195,0	212,0
II	131,0	142,0	159,0	188,0	196,0
III	148,0	157,0	174,0	198,0	230,0
IV	157,0	169,0	171,0	218,0	209,0
V	151,0	163,0	182,0	196,0	232,0
VI	144,0	145,0	173,0	206,0	
VII	157,0	169,0	174,0	201,0	
VIII	151,0	154,0	165,0	206,0	
IX	150,0	171,0	172,0	211,0	
X	175,0	179,0	201,0	217,0	
XI	162,0	163,0	189,0	220,0	
XII	155,0	156,0	190,0	207,0	
RAZEM	1827,0	1930,0	2124,0	2463,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2016	2017	2016	2017
I	2958	4179	72222	82545
II	2743	4586	76211	82987
III	2612	5008	81296	87226
IV	3143	3232	86933	78969
V	4120		85630	
VI	2965		86315	
VII	4402		83359	
VIII	4009		81933	
IX	4748		90229	
X	5014		97592	
XI	4614		97405	
XII	5222		84670	
RAZEM	46550		1023795	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a,b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	1318	1281	3,14	3,12	6,63	6,76	6,82	6,60
II	1310	1302	3,27	3,28	6,58	6,26	6,64	6,66
III	1290	1300	3,38	3,41	6,55	6,17	6,84	6,94
IV	1278	1304	3,28	3,28	6,45	6,02	6,67	6,89
V	1264	1315	3,48	3,20	6,92	5,82	7,05	6,88
VI	1293		3,44	3,35	6,55	6,10	6,96	
VII	1313		3,55		6,97		7,12	
VIII	1300		3,53		6,83		7,23	
IX	1288		3,37		6,33		7,06	
X	1269		3,18		6,68		6,74	
XI	1253		3,10		6,49		6,67	
XII	1265		3,08		6,09		6,45	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1377	1350	1343	6,02	5,91	4,94	8,85	8,83	7,90
II	1395	1331	1369	6,02	5,73	5,05	8,74	8,73	8,20
III	1393	1347	1351	5,97	5,65	5,05	9,68	9,78	8,44
IV	1361	1325	1358	5,99	5,48	5,14	8,75	8,50	8,75
V	1342	1328	1366	5,97	5,38	5,21	8,86	8,85	8,71
VI	1337	1332		5,99	5,36	5,47	8,94	8,67	8,52
VII	1343	1355		5,99	5,17		8,86	8,10	
VIII	1339	1336		5,96	5,09		8,97	8,19	
IX	1325	1317		5,94	5,03		8,96	8,06	
X	1333	1300		5,98	4,97		8,96	7,91	
XI	1338	1290		5,97	5,01		8,81	8,68	
XII	1350	1311		5,94	5,00		9,84	9,01	

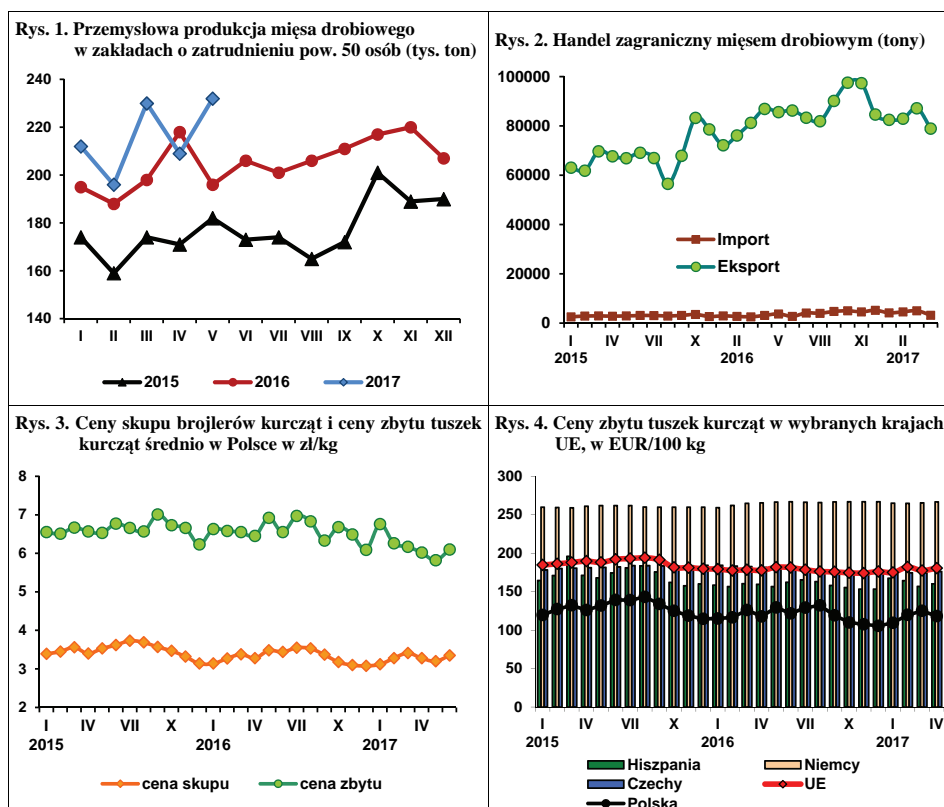
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	1,49	1,54	1,55	0,20	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,51	0,18	0,17	0,18
III	1,47	1,47	1,55	0,19	0,18	0,18
IV	1,63	1,61	1,67	0,19	0,17	0,19

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i MF.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
VI	138,67	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12
VII	138,98	262,00	183,95	153,92	225,00	201,00	180,93	192,50
VIII	142,74	260,13	183,86	151,94	225,00	201,00	183,58	191,81
IX	132,94	260,00	183,52	151,98	225,00	201,00	175,70	189,31
X	125,02	260,00	183,51	152,47	225,00	198,90	162,16	186,84
XI	118,85	260,00	183,70	150,15	225,00	193,59	157,70	181,58
XII	114,62	260,00	184,36	149,45	225,00	188,10	159,94	179,85
2016 I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,61
III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	179,01
IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	186,00	159,55	177,68
V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	186,00	156,69	181,83
VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	186,00	162,25	181,41
VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	186,00	165,52	178,59
VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	182,13	163,04	176,24
IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	181,20	158,18	175,79
X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	179,71	155,47	174,55
XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	174,33	153,32	174,20
XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	171,00	158,25	174,46
2017 I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	171,00	167,56	176,00
II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	171,00	164,31	178,47
III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	171,00	156,94	177,62
IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	171,00	160,21	180,74

Źródło: Dane MRiRW.

W czerwcu 2017 r. średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych, sprzedawanych przez zakłady pakujące, wyniosła 30,57 zł/ 100 sztuk i była o 2,2% niższa niż w maju, ale o 0,9% wyższa niż w roku poprzednim. W relacji rok do roku najbardziej, bo aż o 9,5% podrożały jaja bardzo duże, klasy XL. Jaja duże, klasy L były droższe o 1,9%, natomiast jaja średnie, klasy M potaniały o 15,2%, a jaja małe, klasy S o 4%. W relacji miesiąc do miesiąca w czerwcu potaniały jaja wszystkich klas wagowych z wyjątkiem jaj małych, klasy S, których ceny wzrosły o 3,9%. W pierwszym półroczu 2017 r. przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 33,25 zł/100 sztuk i była o 0,9% wyższa niż w analogicznym okresie 2016 r.

Przeciętne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek w okresie pięciu miesięcy br. były o 1% niższe niż w takim samym okresie roku poprzedniego, a ceny jaj sprzedawanych przez

fermy produkcyjne wzrosły o ok. 18%. Ceny producenta wynosiły średnio w tym okresie ok. 0,31 zł/sztukę, wobec 0,26 zł w 2016 r. Optymalność produkcji jaj, która w 2016 r. kształtowała się na bardzo niskim poziomie, pod koniec ubiegłego i w pierwszych pięciu miesiącach bieżącego roku uległa znaczącej poprawie. W maju notowano już jednak spadek cen sprzedaży jaj przez fermę o ok. 6,5%. Ma to związek z silnym zmniejszeniem sprzedaży zagranicznej jaj świeżych.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego były w czerwcu 2017 r. o 1,7% niższe niż przed miesiącem, ale aż o ok. 31% wyższe niż przed rokiem. Na rynku jaj przerobowych występuje nadal silna wahliwość cen skupu. Ceny te kształtowały się w 2017 r. w przedziale od 2970 do 3269 zł/tonę.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych w 2016 r. była o ok. 2% niższa niż w 2015 r. W kwietniu br. jaja w detalu

sprzedawane były średnio po 0,52 zł/sztukę - podobnie jak w całym pierwszym kwartale 2017 r. W maju cena obniżyła się do 0,51 zł/sztukę, tj. o ok. 2%. Średnia cena detaliczna jaj z pięciu miesięcy br. była o 3,2% wyższa niż w analogicznym okresie przed rokiem.

W 2016 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 1,2%, a import o 16,1% większy niż w roku poprzednim. Eksport przetworów z jaj wzrósł o 30,2%, natomiast import o 33,8%. W pierwszych czterech miesiącach 2017 r. sprzedano za granicą o 25% mniej jaj w skorupkach, ale o 7,1% więcej przetworów z jaj niż w 2016 r. Zmniejszenie eksportu jaj świeżych to w dużym stopniu efekt grypy ptaków. Niektórzy importerzy nie objęli natomiast restrykcjami produktów poddanych obróbce

termicznej, stąd wzrost eksportu przetworów z jaj. Import jaj świeżych zwiększył się o ok. 26%, a przetworzonych o 43,8%.

W pierwszym półroczu 2016 r. bezpośrednie spożycie jaj w gospodarstwach domowych wyniosło 11,7 sztuk na mieszkańca, tj. było o 2,4% mniejsze niż w analogicznym okresie 2015 r. W okresie trzech kwartałów 2016 r. łączna miesięczna konsumpcja bezpośrednia jaj zwiększyła się w relacji rok do roku nieznacznie, bo tylko o 0,3%. W czwartym kwartale konsumpcja bezpośrednia była o 0,7% mniejsza niż przed rokiem, ale w całym 2016 r. nie uległa zmianie w porównaniu z rokiem poprzednim. Jest to jednak poziom o 2,2% niższy niż w 2014 r.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	1403	2269	24131	19136	383	588	1655	2330
II	1097	1847	22617	16729	530	863	2224	2207
III	1646	1980	22399	16092	396	701	2271	2590
IV	1704	1268	19164	14285	382	279	2062	1665
V	1590		21546		603		2836	
VI	1776		18793		554		2313	
VII	1921		18576		707		1631	
VIII	1762		18420		637		1997	
IX	1307		16709		818		2125	
X	1445		18178		769		2445	
XI	1853		17930		493		2629	
XII	1985		18434		426		2310	
RAZEM	19489		236897		6698		26498	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

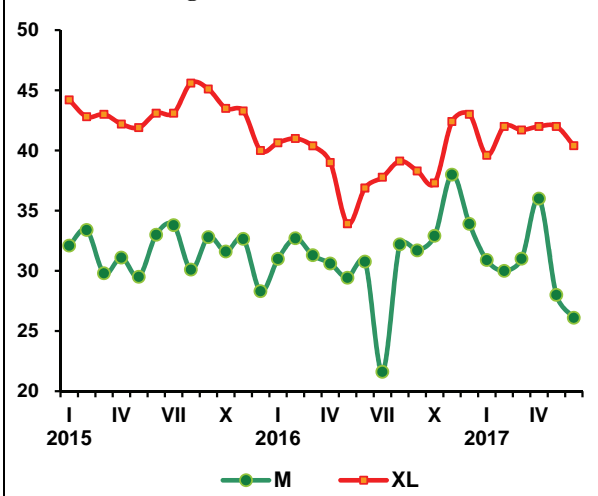
Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	40,64	39,60	34,64	34,90	30,99	30,90	30,06	24,00
II	41,00	42,00	36,69	34,00	32,70	30,00	23,66	25,00
III	40,38	41,70	35,23	33,00	31,29	31,00	28,62	30,00
IV	39,01	42,00	33,13	40,50	30,61	36,00	26,01	26,00
V	33,91	42,00	33,13	32,00	29,42	28,00	23,03	23,00
VI	36,88	40,40	31,29	31,90	30,77	26,10	24,90	23,90
VII	37,78		29,42		21,61		18,92	
VIII	39,12		33,14		32,20		24,30	
IX	38,30		36,50		31,70		25,70	
X	37,30		34,10		32,90		20,40	
XI	42,40		38,40		38,00		28,99	
XII	43,00		35,70		33,90		30,60	

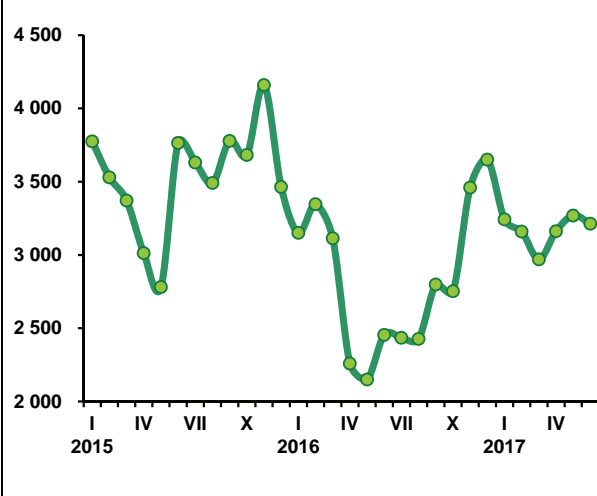
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL -/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W krótkookresowej prognozie z lutego 2017 r. Komisja Europejska przewidywała, że produkcja baraniny w 2017 r. w UE-28 będzie o 1,7% większa niż przed rokiem, a import o 0,5%. Tymczasem w I kwartale 2017 r., uboje owiec (w wadze poubojowej) w UE-28 były o 1,5% mniejsze niż rok wcześniej, a import, który w okresie styczeń-kwiecień 2017 r. wyniósł 75,4 tys. ton był o 19,3% mniejszy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Pomimo mniejszej podaży, ceny zarówno owiec ciężkich, jak i jagniąt były niższe niż rok wcześniej, o czym prawdopodobnie zdecydował mniejszy popyt.

W I kwartale 2017 r. przeciętna cena jagniąt wyniosła 527 EUR, a w II kwartale 521 EUR/100 kg wagi poubojowej. W skali roku ceny te obniżyły się odpowiednio o 10 i 5%. Przeciętna cena owiec ciężkich w I kwartale 2017 r. wyniosła w UE-28 462,3 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 11% niższa niż w I kwartale 2016 r. W II kwartale wyniosła ona 518 EUR/100 kg i była prawie taka sama jak przed rokiem. Mniejsza stopa spadku cen jagniąt i stagnacja cen owiec ciężkich w II kwartale 2017 r. mogą sugerować nadchodzącą zmianę tendencji tych cen, które w drugiej połowie roku mogą zacząć wzrastać.

W Polsce przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła w I kwartale 2017 r. 357,5 EUR/100 kg i była o 2,6% niższa niż rok wcześniej. W II kwartale wyniosła ona 361 EUR/100 kg i była taka sama jak rok wcześniej, podobnie jak średnia cena unijna.

Cena skupu żywca baraniego wyniosła w I kwartale 2017 r. 6,62 zł/kg i była o 6% niższa niż w I kwartale 2016 r. W maju br. cena ta obniżyła się do 6,09 zł/kg. Była ona niższa niż w maju 2016 r. o 12% i o 18% niższa niż w kwietniu 2017 r. O tak wysokiej jej redukcji z miesiąca na miesiąc zdecydowała między innymi odmienna struktura skupu owiec. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w maju owce o wadze 17-24 kg stanowiły 12% skupowanych owiec, podczas gdy w kwietniu 38%.

W okresie pierwszych czterech miesięcy 2017 r. polski eksport owiec rzeźnych wyniósł 614,4 ton wagi żywej i był o 5% większy niż rok wcześniej. Eksport mięsa owczego wyniósł 345 ton i był o 13% mniejszy niż w analogicznym okresie 2016 r. Wzrósł natomiast (o 10%) import tego mięsa, który osiągnął 458,8 ton. Ponad połowa importu pochodziła z Nowej Zelandii.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	Zmiana w % 2016/2015
I półrocze	928	609	664	109
II półrocze	876	478	526	110
Rok	1 804	1 087	1 190	109,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2015	130,5	94,2	284,5	178,7	150,8	135,5	125,5	78,9	66,2	62,1	68,6	147,6	1523 ^a
2016	73,3	86,9	114,4	345,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	56,2	92,3	40,2	193,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2015	41,5	108,9	131,1	143,2	110,8	115,9	123,2	40,9	86,4	41,4	75,3	44,0	1063 ^a
2016	107,2	85,9	131,2	135,1	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	258,3	78,9	100,0	94,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a dane nieostateczne

Źródło: Dane CIHZ.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2015/2016	7,51	7,31	7,27	6,98	7,05	6,50	8,01	6,48	5,97	8,59	5,86	6,89
2016/2017	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56	6,20	6,26	7,39	7,45	6,09
miesiąc roku poprzedniego = 100	94,5	108,9	88,7	104,4	95,7	100,3	94,4	95,7	104,9	86,0	127,1	88,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2016	8,1	17,6	1,67	3,56
V	8,1	17,6	1,83	3,89
VI	7,9	17,2	1,80	3,83
VII	7,7	16,7	1,76	3,74
VIII	7,7	16,7	1,78	3,78
IX	7,6	16,5	1,76	3,74
X	7,6	16,5	1,76	3,74
XI	7,5	16,3	1,70	3,61
XII	8,3	18,0	1,90	4,12
I 2017	7,8	16,6	1,81	3,85
II	7,7	16,3	1,78	3,79
III	7,8	16,6	1,84	3,92
IV	8,1	17,6	1,67	4,13
V	7,9	17,1	1,87	4,07

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2015/2016	52,71	53,41	52,97	53,17	52,40	54,08	54,47	55,18	54,51	54,90	55,73	55,46
2016/2017	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94	55,04	54,35	53,10	53,55	54,38
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,0	103,2	104,6	102,3	104,9	102,0	100,9	99,7	99,7	96,7	96,1	98,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2015/2016	567,9	590,3	611,7	636,2	639,2	635,5	619,3	604,4	575,8	578,8	562,1	544,9
2016/2017	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	623,7	619,1	570,3	522,8	487,2	515,6	516,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,9	94,1	95,7	94,1	97,1	98,1	100,0	94,4	90,8	84,2	91,7	94,7
Włochy												
2015/2016	581,9	601,3	610,4	640,9	659,2	663,9	657,5	596,3	552,3	594,0	530,1	517,7
2016/2017	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	616,0	588,8	527,2	492,3	513,7	627,5	572,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,8	95,1	94,7	93,9	96,1	92,8	89,6	88,4	89,1	86,5	118,4	110,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2015/2016	517,9	480,4	476,5	485,8	477,0	495,1	498,9	508,3	520,2	531,7	526,2	522,1
2016/2017	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7	461,1	455,3	470,6	491,5	520,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,4	102,4	103,6	100,7	98,3	94,7	96,0	90,7	87,5	88,5	93,4	99,8
Wielka Brytania												
2015/2016	546,2	478,4	466,6	472,4	455,4	484,9	500,6	511,8	536,7	546,6	529,6	549,9
2016/2017	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7	448,3	466,5	484,5	530,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,2	103,7	103,6	99,9	94,6	90,4	90,9	86,1	83,5	85,3	91,5	96,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2015/2016 NZD/szt. 15 kg	69,49	75,40	70,20	68,08	67,30	69,92	61,66	56,74	60,03	49,93	48,81	48,55
2016/2017 NZD/szt. 15 kg	62,40	61,03	61,15	61,34	63,26	65,85	63,26	58,10	62,49	54,82	57,59	57,19
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,8	80,9	87,11	90,09	94,00	99,9	102,6	102,4	104,1	109,8	118,0	117,8

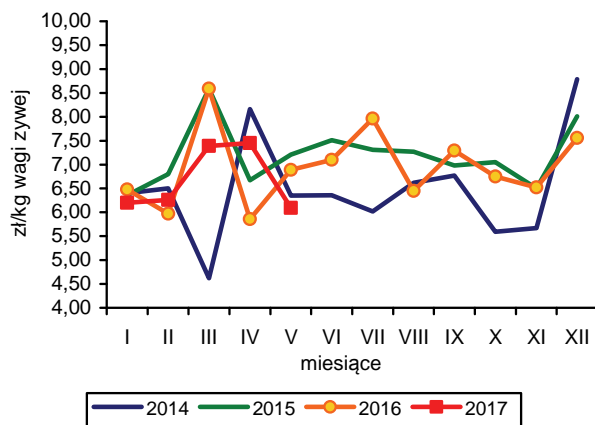
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

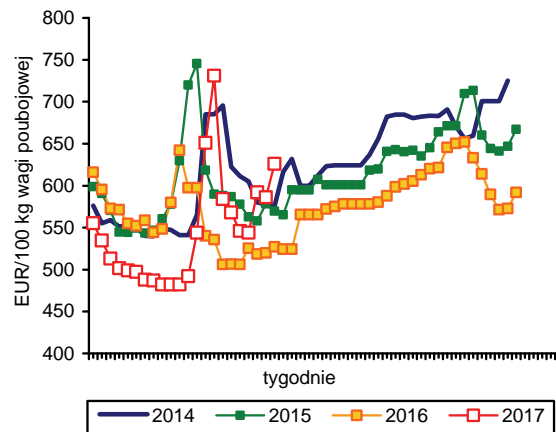
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2015/2016 AUD/100 kg cwe	586	586	484	549	495	511	516	526	538	515	538	555
2016/2017 AUD/100 kg cwe	613	626	614	608	693	537	510	599	634	622	663	647
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,6	106,8	126,9	110,7	140,0	105,1	98,8	113,9	117,8	120,8	123,2	116,6

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

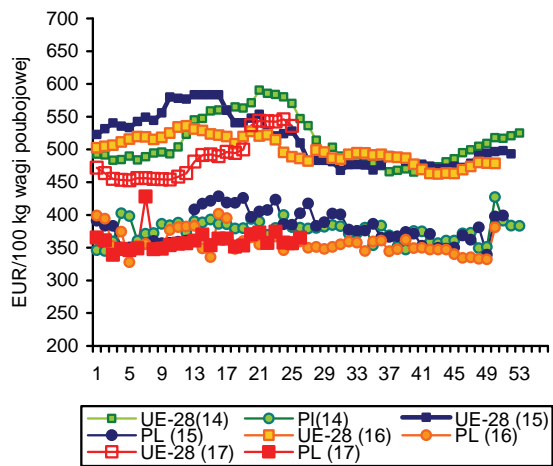
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

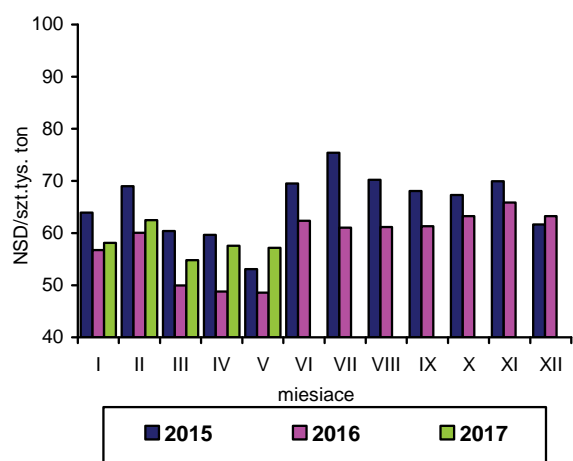
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

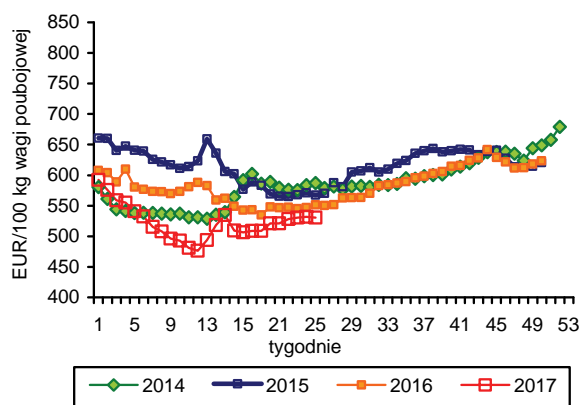
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

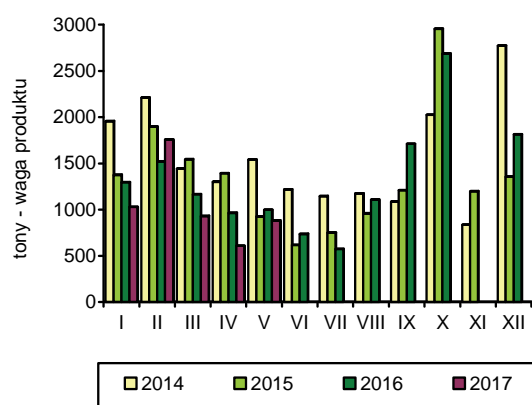
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28.

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-maj 2017 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 86,4 tys. ton i były o 0,3% niższe niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Zwiększyły się przede wszystkim połowy szprotów (o 17,4% do 59,1 tys. ton) oraz łososi (2-krotnie do 3,8 tys. sztuk). Wyładunki pozostałych najważniejszych gatunków ryb były niższe niż przed rokiem. Największy spadek odnotowano w połowach dorszy (o 41,1% do 3,1 tys. ton) oraz storni (o 30,1% do 7,4 tys. ton). Połowy śledzi zmniejszyły się o 19,2% do 51,3 tys. ton).

W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 149,3 tys. ton i była o 0,4% niższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Bardzo duży spadek produkcji wystąpił w asortymencie ryb wędzonych – o 28,1% do 22,5 tys. ton. Ograniczono zarówno produkcję wędzonych łososi (o 21,4% do 15,6 tys. ton), jak pozostałych gatunków ryb (o 39,5% do 6,9 tys. ton). Niższa niż przed rokiem była także produkcja marynat (o 2,1% do 26,9 tys. ton), świeżych i chłodzonych filetów z ryb morskich (o 2,5% do 18,4 tys. ton) oraz mrożonego mięsa z ryb morskich (o 13,5% do 2,8 tys. ton). Spadek wolumenu produkcji tych grup produktów został zrekompensowany zwiększoną podażą z zakładów przetwórczych m.in. konserw i prezerw (o 7,3% do 30,3 tys. ton), całych, mrożonych ryb morskich (o 33,9% do 10,1 tys. ton), mrożonych filetów z ryb morskich (o 21,6% do 12,4 tys. ton) oraz filetów solonych (wzrost o 10,8% do 3,4 tys. ton).

Pogorszyła się sytuacja ekonomiczno-finansowa sektora przetwórstwa ryb. W I kwartale 2017 r. duże zakłady zanotowały stratę netto w wysokości 118,2 mln zł wobec 45,4 mln zł zysku odnotowanego rok wcześniej. Wpływ na to miał ponad 4,3-krotny wzrost w tym okresie kosztów finansowych wynikający przede wszystkim z aktualizacji wartości aktywów finansowych oraz rosnące koszty materiałowo-surowcowe (o 9,1% do 1,92 mld zł). Przychody ogółem zwiększyły się o 2,3% do 2,62 mld zł, w tym ze sprzedaży produktów o 9,3% do 2,36 mld zł. Ponownie zdecydowanie wyższe było tempo wzrostu przychodów uzyskiwanych ze sprzedaży ekspertowej (wzrost o 12,6% do 1,58 mld zł) niż realizowanej w kraju (wzrost o 2,6% do 0,78 mld zł).

W okresie styczeń-kwiecień 2017 r. eksport ryb, owoców morza oraz ich przetworów wyniósł 179,2 tys. ton (w wadze produktu) o wartości 2,75 mld zł i był odpowiednio o 10,8 i 11,8% większy niż rok wcześniej. Zwiększył się głównie eksport ryb świeżych i chłodzonych (2,5-krotnie do 30,9 tys. ton), pod wpływem wzrostu krajowych połowów szprotów oraz rozpoczęcia w br. połowów błękitków przez flotę dalekomorską. Mniejszy

niż przed rokiem był natomiast wywóz ryb wędzonych, solonych i suszonych (o 12,3% do 16,3 tys. ton) oraz przetworów i konserw z ryb (o 3,6% do 45,4 tys. ton). Spadek wolumenu eksportu tych grup produktów został jednak z nadwyżką zrekompensowany wyższymi cenami transakcyjnymi i wzrostem wartości sprzedaży. Dobre wyniki odnotowano w eksporcie filetów i mięsa z ryb, gdzie zwiększono zarówno jego ilość, jak i wartość (odpowiednio o 5,6 i 14,3%). W okresie styczeń-kwiecień br. wyeksportowano łącznie 28,5 tys. ton łososi (wzrost o 3,0%), 21,7 tys. ton śledzi (spadek o 7,5%) oraz 7,5 tys. ton dorszy (spadek o 7,5%).

Import ryb, owoców morza oraz ich przetworów wyniósł w analizowanym okresie 178,5 tys. ton o wartości 2,78 mld zł, tj. 6,4% mniej i 3,0% więcej niż przed rokiem. Spośród głównych grup produktów zwiększył się przywóz ryb mrożonych (o 6,4% do 38,7 tys. ton) oraz przetworów i konserw z ryb (o 4,0% do 14,7 tys. ton), przy ograniczeniu importu ryb świeżych i chłodzonych (o 19,3% do 47,9 tys. ton) oraz filetów i mięsa z ryb (o 8,9% do 62,6 tys. ton). Zwiększony import dotyczył głównie makreli (o 14,2%), mintajów (9,4%), łupaczy (o 44,1%) i morszczuków (o 13,4%). Niższe było natomiast zapotrzebowanie na łososie (o 6,2%), śledzie (o 21,8%), dorsze (o 16,5%) i pstrągi (o 21,4%). Ceny zakupu wszystkich wymienionych gatunków ryb (poza mintajami) były w analizowanym okresie wyższe niż rok wcześniej.

W maju 2017 r., po okresie dwumiesięcznego spadku, ceny detaliczne ryb i owoców ponownie wzrosły (o 0,4%). W porównaniu z kwietniem br. najbardziej wzrosły ceny ryb mrożonych oraz ryb i owoców morza suszonych, solonych i wędzonych (o 0,7%). W maju br. produkty rybne były droższe niż w grudniu ub.r. o 1,4%, natomiast w okresie styczeń-maj w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego, podrożały przeciętnie o 4,7%. Tempo wzrostu ceny ryb było w tym okresie nieznacznie wyższe od wzrostu cen mięsa (o 0,3 pkt. proc.).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łośność bałtycki
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2016 V	7 306	3 840	1 053	744	1 207	14 150	5 574	340
VI	2 400	5 061	885	753	1 582	10 681	135	2
VII	562	2 562	236	511	1 534	5 405	1 944	4
VIII	563	2 427	143	377	1 870	5 380	1 801	23
IX	1 785	5 193	780	649	1 003	9 410	476	37
X	1 230	3 133	865	645	486	6 359	232	14
XI	1 617	4 351	1 103	780	219	8 070	1 002	103
XII	1 584	3 192	1 095	727	161	6 759	1 827	1 573
2017 ^{a,b} I	7 179	2 600	637	1 997	201	12 614	4 411	380
II	10 763	1 770	368	2 104	105	15 110	6 037	404
III	23 060	5 115	754	2 192	303	31 424	9 749	605
IV	11 643	2 363	575	680	599	15 860	9 324	1 014
V	6 413	2 807	762	459	942	11 383	4 251	1 431
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{V\ 2017}{V\ 2016}$	87,8	73,1	72,4	61,7	78,0	80,4	76,3	420,9
$\frac{I-V\ 2017}{I-V\ 2016}$	117,4	80,8	58,9	69,9	93,2	99,7	96,5	205,4

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 01.07.2017 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MG MiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2016 IV	4 784	5 590	8 004	16 961	7 501	1 221	1 187	35 339
V	4 094	4 857	7 470	16 080	7 294	1 228	912	32 501
VI	4 613	4 867	7 523	17 309	7 332	1 189	1 075	34 312
VII	4 353	4 315	6 395	14 397	6 975	1 020	944	29 460
VIII	4 762	4 874	7 479	17 469	8 323	863	1 124	34 584
IX	5 337	6 052	7 424	19 134	9 207	1 162	1 332	37 947
X	5 890	5 580	8 287	20 699	10 173	1 214	1 314	40 456
XI	6 022	6 312	9 563	21 457	10 820	1 195	1 259	43 354
XII	5 371	6 333	11 437	22 222	12 293	1 280	1 563	45 363
2017 I	4 424	5 237	6 175	17 903	7 774	1 247	1 432	33 739
II	4 119	5 099	6 465	20 235	10 051	1 305	1 470	35 918
III	4 759	8 879	7 115	23 365	10 824	1 331	1 584	44 118
IV	5 094	6 221	6 551	17 681	7 418	1 121	1 446	35 547
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{IV\ 2017}{IV\ 2016}$	106,5	111,3	81,8	104,2	98,9	91,8	121,8	100,6
$\frac{I-IV\ 2017}{I-IV\ 2016}$	97,5	121,0	75,7	105,2	99,6	106,2	122,6	99,6

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 ^b I-XII	476,9	140,5	78,6	56,4	85,3	564,1	199,6	102,3	45,3	174,5
2016 ^b IV	43,1	10,9	6,3	4,4	5,2	44,2	14,7	8,4	2,8	14,5
V	46,6	12,1	6,9	4,6	8,8	39,8	12,0	7,7	3,1	13,8
VI	41,7	13,3	6,7	4,4	10,2	35,7	12,8	8,2	3,4	8,3
VII	32,8	9,3	5,4	4,0	8,5	34,2	10,8	5,8	3,2	11,8
VIII	28,9	10,5	5,5	4,5	3,0	43,3	13,9	7,0	3,5	15,6
IX	36,7	11,4	7,6	4,4	5,2	52,5	19,2	8,5	4,1	16,5
X	35,8	11,8	6,9	4,5	5,1	57,0	20,9	11,4	4,0	16,5
XI	43,1	12,3	7,2	5,0	9,4	60,2	22,2	9,5	4,9	19,0
XII	49,5	12,7	6,7	6,6	11,3	50,6	19,1	7,9	4,9	13,6
2017 ^b I	38,7	10,7	6,2	3,8	9,3	43,2	15,4	9,3	3,3	11,8
II	39,9	12,3	6,6	3,7	7,6	47,7	17,3	11,5	3,9	11,2
III	55,2	13,1	7,9	4,6	8,4	51,6	19,0	10,2	4,6	13,7
IV	45,4	9,3	6,4	4,2	4,6	36,0	10,8	7,7	2,9	11,2
Wskaźnik zmian (%)^d										
IV 2017 IV 2016	105,3	85,2	101,8	95,3	88,2	81,6	73,6	92,0	102,9	77,1
I-IV 2017 I-IV 2016	110,8	96,4	105,6	88,7	125,5	93,6	91,1	106,4	104,0	80,7

^a z eksportem burtowym, ^b dane wstępne, ^c wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,66	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,29	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	
2016 ^a I-XII	7,98	7,62	4,81	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,90
2016 ^a IV	7,81	6,72	4,75	5,00	4,72	8,13	6,83	13,68	26,33	12,60
V	7,79	7,21	4,50	5,20	4,92	8,73	6,48	13,47	28,86	12,80
VI	7,99	6,68	4,75	5,44	4,84	8,61	6,22	13,84	29,02	13,28
VII	7,73	8,12	4,69	5,90	5,12	7,60	6,84	13,92	29,42	14,19
VIII	7,92	7,76	4,54	5,68	4,93	8,15	5,77	14,24	25,69	14,09
IX	7,85	8,25	4,50	5,46	-	7,62	5,27	13,31	25,26	15,28
X	7,84	8,33	4,85	5,69	4,22	6,99	5,58	13,79	28,29	15,87
XI	8,51	8,31	5,18	5,75	5,34	6,28	5,39	13,58	29,16	16,04
XII	8,29	8,31	5,45	5,84	5,77	7,43	6,15	14,22	32,12	14,78
2017 ^a I	8,31	8,22	5,44	5,02	5,57	7,99	6,45	14,74	33,48	17,68
II	8,54	7,83	5,26	5,62	5,39	8,28	5,83	14,30	30,08	17,03
III	7,84	7,21	5,24	5,29	5,29	7,81	6,05	13,70	28,22	15,06
IV	8,00	7,27	4,92	5,18	5,17	7,39	6,43	13,56	28,42	16,14
Wskaźnik zmian (%)										
IV 2017 IV 2016	102,4	108,2	103,6	97,4	109,5	90,9	94,1	99,1	107,9	128,1
I-IV 2017 I-IV 2016	102,5	114,6	110,4	100,6	108,5	93,8	88,2	98,9	116,8	118,5

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	2,73	1,10
2016 ^a I-XII	11,10	27,52	24,47	25,75	57,55	55,52	96,73	2,58	1,19
2016 ^a IV	9,63	31,30	23,07	24,26	53,25	55,76	119,03	2,49	1,24
V	11,32	24,72	25,69	25,57	54,43	56,75	164,23	2,48	1,01
VI	11,33	27,85	26,04	24,94	56,43	57,55	134,69	2,58	1,19
VII	11,57	27,52	27,97	26,27	58,07	56,06	97,76	2,52	-
VIII	11,47	26,94	24,01	26,18	56,41	57,61	95,65	2,75	-
IX	11,20	31,30	27,89	26,65	57,61	56,57	76,89	2,60	1,05
X	11,56	27,14	27,98	26,44	61,49	59,89	82,78	2,86	1,85
XI	11,75	26,88	26,74	25,46	63,02	58,23	77,68	2,96	1,68
XII	11,97	29,26	23,86	27,91	65,63	59,22	86,57	-	1,84
2017 ^a I	11,70	24,03	18,03	23,19	62,95	55,84	109,06	-	b.d.
II	11,49	24,69	18,75	24,06	66,19	52,46	112,30	3,47	b.d.
III	11,45	24,37	26,00	24,22	66,03	54,20	120,77	3,46	b.d.
IV	11,63	23,51	24,86	23,46	68,12	57,58	159,00	3,09	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
<u>IV 2017</u> <u>IV 2016</u>	120,8	75,1	107,8	96,7	127,9	103,3	133,6	124,1	x
<u>I-IV 2017</u> <u>I-IV 2016</u>	112,8	85,7	93,8	96,7	122,9	106,6	112,4	132,1	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2016 IV	11,64	-	13,79	61%	14,88	62%	14,42	-	10,49	84%	10,99	73%
V	11,80	-	13,70	60%	15,13	63%	14,76	-	10,55	85%	11,22	74%
VI	11,80	-	13,70	61%	15,36	63%	14,85	-	10,60	85%	11,27	74%
VII	11,77	-	13,41	59%	15,25	63%	14,66	-	10,61	85%	11,42	74%
VIII	11,81	-	13,45	59%	15,68	65%	14,70	-	10,64	85%	11,53	74%
IX	11,70	-	13,50	59%	15,56	65%	14,89	-	10,65	84%	11,86	76%
X	11,76	-	13,78	59%	15,71	65%	15,15	-	10,67	83%	12,08	76%
XI	11,08	-	13,59	58%	15,72	64%	15,13	-	10,82	84%	12,25	75%
XII	11,10	-	13,91	60%	15,73	64%	15,25	-	10,85	84%	12,35	76%
2017 I	11,49	-	13,98	60%	15,67	64%	15,66	-	10,89	84%	12,45	76%
II	11,69	-	14,08	60%	15,76	64%	15,88	-	10,88	83%	12,57	76%
III	11,79	-	14,00	60%	15,77	64%	15,96	-	11,25	86%	12,61	76%
IV	12,37	-	14,90	64%	15,95	65%	17,87	-	11,27	87%	12,56	76%
V	12,31	-	14,41	62%	15,86	64%	17,51	-	11,49	88%	12,51	75%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	104,3	x	105,2	x	104,8	x	118,6	x	108,9	x	111,5	x
<u>I-V 2017</u> <u>I-V 2016</u>	105,0	x	103,9	x	105,2	x	114,3	x	107,1	x	114,4	x

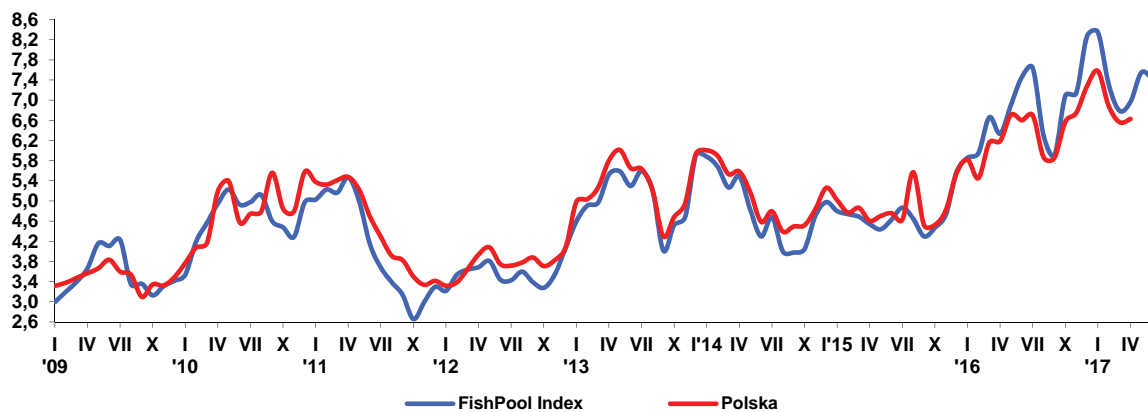
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

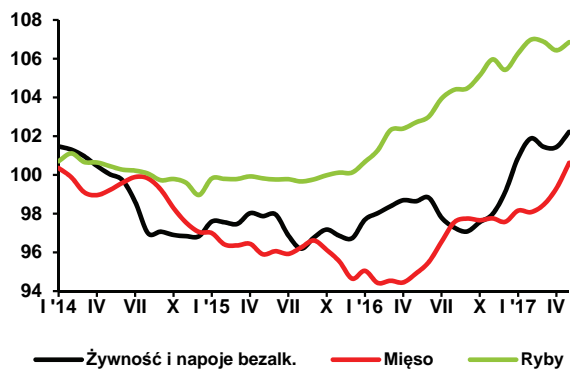
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2013I-XII	21,83	26,65	75,66	31,94	16,54	25,35	27,50	33,41	16,05	14,60	22,01
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2016 IV	24,13	32,31	78,90	32,77	15,57	25,26	27,81	33,65	15,15	-	22,78
V	24,09	32,35	80,90	32,81	15,53	25,26	27,75	33,24	15,19	-	22,98
VI	24,19	32,41	82,00	32,74	15,58	25,16	27,75	32,94	15,28	-	22,49
VII	24,09	32,42	85,00	33,09	15,57	25,19	28,00	33,18	15,40	-	22,78
VIII	24,15	32,48	87,40	33,24	15,54	25,06	28,19	33,29	15,47	-	22,89
IX	24,09	32,54	88,80	33,14	15,59	25,32	28,31	33,00	15,55	-	23,04
X	24,15	32,58	90,60	33,24	15,60	25,23	28,56	33,18	15,90	-	23,16
XI	24,36	32,74	94,50	33,84	15,73	25,39	28,81	33,00	16,21	14,80	23,25
XII	24,40	32,87	95,30	33,68	15,64	25,35	28,81	32,71	16,32	13,53	23,31
2017 I	24,58	33,13	97,50	33,59	15,96	25,32	28,63	32,65	16,46	14,91	23,43
II	24,54	32,92	100,00	33,67	16,18	25,39	28,63	32,76	16,49	15,18	23,47
III	24,65	32,80	101,00	33,41	16,15	25,35	28,75	32,71	16,57	-	23,22
IV	24,45	32,56	101,00	33,37	16,03	25,16	28,63	32,59	16,51	-	23,26
V	24,80	32,63	102,10	33,41	16,14	25,32	28,88	33,06	16,66	-	23,35
Wskaźnik zmian (%)											
<u>V 2017</u> <u>V 2016</u>	102,9	100,9	126,2	101,8	103,9	100,2	104,1	99,5	109,7	x	101,6
<u>I-V 2017</u> <u>I-V 2016</u>	102,8	102,0	128,5	102,4	103,5	100,6	103,6	98,4	109,8	102,9	103,2

Źródło: Dane GUS.

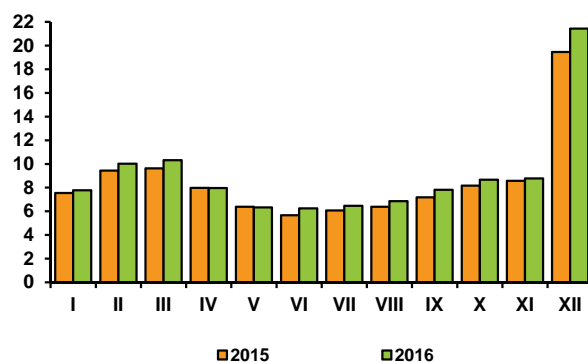
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

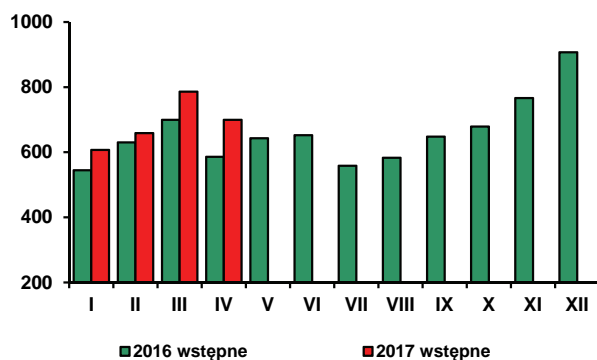
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2013=100)

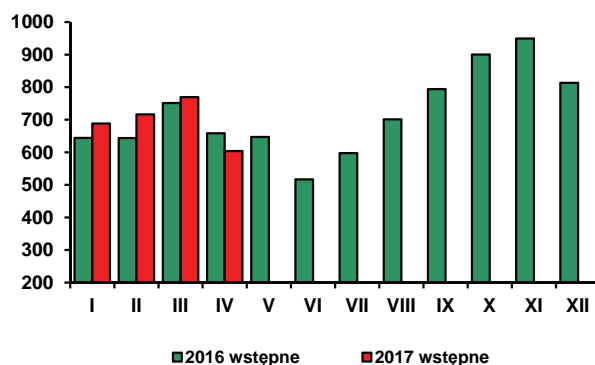
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W maju 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,8%, w tym żywności o 0,8%, a napojów bezalkoholowych o 0,6%. Podrożały wszystkie grupy produktów żywnościowych, z wyjątkiem jaj i warzyw. Najbardziej zwiększyły się ceny owoców (o 5,8%), tłuszczów jadalnych (o 2,7%) i artykułów mięsnych (o 1,3%). Wzrost cen owoców był efektem istotnej wyższości cen cytrusów (o 15,1%), owoców pestkowych (o 12,4%) i jabłek (o 10,9%). Spośród tłuszczów najbardziej podrożały margaryny (o 4,3%) i masło (o 2,6%), przy wzroście cen olejów o 1,5% oraz tłuszczów wieprzowych o 0,8%. Wzrostowi cen mięsa wieprzowego o 2,8% i drobiowego o 1,1% towarzyszył niewielki spadek cen wołowiny (o 0,2%). Więcej niż przed miesiącem konsumenci płacili za cukier i wyroby cukiernicze (o 0,7%, w tym za cukier o 0,2%, a wyroby cukiernicze o 0,8%), artykuły mleczarskie (o 0,5%, w tym twarogi o 0,8%), ryby i owoce morza (o 0,4%) oraz pieczywo i produkty zbożowe (o 0,3%, w tym mąkę o 1,8%, makarony o 0,8%, a pieczywo o 0,1%). Tańsze niż przed miesiącem były natomiast jaja (o 0,9%) i warzywa (o 2,6%), głównie za sprawą niższych cen warzyw świeżych o 8,0%. Zmiany cen poszczególnych rodzajów warzyw były różnokierunkowe. Obniżyły się m.in. ceny pomidorów (o 29%), sałaty (o 10%) i kalafiorowych (o 5%), a wzrosły - ogórków (o 30,5%), kapusty (o 22,8%), marchwi i buraków (o 6-7%) oraz ziemniaków (o 17,7%).

W maju 2017 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 3,7% wyższe niż w analogicznym miesiącu 2016 r., przy wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,9%. Wzrost cen żywności wyniósł 3,9%, a napojów bezalkoholowych 1,2%. Podrożały wszystkie podstawowe grupy produktów spożywczych, z wyjątkiem warzyw. Najbardziej zwiększyły się ceny cukru (o 13,8%) oraz tłuszczów (o 12,3%), w tym masła o 22,7%. Wzrost cen owoców o 8,1% był konsekwencją mniejszej niż przed rokiem podaży spowodowanej niekorzystnymi warunkami pogodowymi (wiosennymi przymrozkami). Do wzrostu cen mięsa i jego przetworów (o 5,9%) przyczyniła się głównie znacząca wyższość cen mięsa wieprzowego (o 14,2%) i wędlin (o 5,3%). Ceny mięsa wołowego podniosły się o 2,9%, przy stabilizacji cen drobiu. W maju za jaja konsumenci musieli zapłacić o 5,5% więcej, a za artykuły mleczarskie o 4,5% więcej niż rok wcześniej. Spośród artykułów mleczarskich najbardziej podrożały sery dojrzewające i topione (o 7,0%) oraz jogurty (o 5,8%). Ceny ryb i owoców morza zwiększyły się przeciętnie o 4,0%, w tym ryb i owoców morza suszonych, solonych i wędzonych o 8,0%, ryb świeżych o 5,8%, a mrożonych o 1,9%. W stosunkowo niewielkim stopniu, bo o 1,8% wzrosły średnie ceny dżemów, miodu, czekolady i wyrobów cukierniczych. Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili również za produkty zbożowe (przeciętnie o 1,7%), w tym za pieczywo o 2,2%, makarony o 1,8%, ryż o 1,2%, a kasze i ziarna zbóż o 0,9% więcej. Nieznacznie tańsza niż w maju ub.r. była natomiast mąka (o 0,2%). Łączne ceny warzyw obniżyły się o 2,2%. Zdecydował o tym głównie spadek cen marchwi o 32,7%, cebuli o 14,4% i ziemniaków o 13,9%. Jednakże za pomidory i ogórki należało zapłacić odpowiednio o 10,4 i 18,3% więcej niż przed rokiem. W maju br. napoje bezalkoholowe były średnio o 1,2% droższe niż rok wcześniej. Wzrost cen kawy wyniósł 2,7%, herbaty 2,3%, soków owocowych i warzywnych 1,2%, a wód mineralnych 0,7%.

W pierwszych miesiącach 2017 r. żywność była jedną z najsilniej drożących grup towarów i usług konsumpcyjnych. W maju br., w ujęciu rocznym, bardziej niż żywność podrożały jedynie towary i usługi związane z transportem (o 4,2%), w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 7,6%. Wzrosty opłat związanych z transportem i wyższe ceny żywności miały decydujący wpływ na ukształtowanie się wskaźnika inflacji podnosząc go odpowiednio o 0,39 i 0,87 pkt. proc. Można przypuszczać, że także w kolejnych miesiącach br. żywność będzie głównym czynnikiem inflacyjnym, z uwagi na spodziewany wzrost dynamiki cen owoców w następstwie strat związanych z przymrozkami w Polsce oraz wśród pozostałych znaczących europejskich producentów owoców.

Korzystne tendencje na rynku pracy, wzrost dochodów ludności i poprawa nastrojów konsumentów przyczyniły się do podtrzymania dodatniej dynamiki sprzedaży detalicznej żywności. W maju br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ było o 4,5%

wyższe niż przed rokiem, a liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się o 17,5%. W końcu maja br. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 7,4% i była o 0,3 pkt. proc. mniejsza niż przed miesiącem i o 1,7 pkt. proc. mniejsza niż przed rokiem. Nominalna dynamika wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób zwiększyła się w maju do 5,4% r/r wobec 4,1% w kwietniu. Nominalne tempo wzrostu płac osiągnęło najwyższy poziom od stycznia 2012 r. W ujęciu realnym, po skorygowaniu wskaźnikiem zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych, dynamika wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw wzrosła w maju br. do 3,4% r/r wobec 2,1% w kwietniu.

Z danych GUS wynika, że w maju br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r., sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zwiększyła się o 2,1%.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w maju 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 ceny towarów i usług konsumpcyjnych nie zmieniły się, a w strefie euro i w Polsce spadły po 0,1%. W porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r. przeciętny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych w UE-28 wzrósł o 1,6%, w strefie euro o 1,4%, a w Polsce o 1,5%. Najniższą roczną stopę inflacji odnotowano w Irlandii (0,0%), Rumunii (0,5%) oraz Danii i Holandii (po 0,7%), a najwyższą – w Estonii (3,5%), na Litwie (3,2%) i w Wielkiej Brytanii (2,9%).

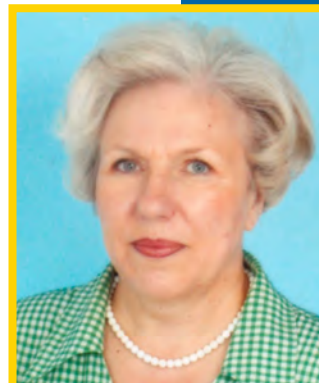
Ceny żywności w maju br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 i w strefie euro wzrosły przeciętnie po 0,3%. Żywność podrożała w dwudziestu krajach, potaniała w sześciu, a w dwóch pozostałych - jej ceny nie uległy zmianie. Najwyższy wzrost cen żywności odnotowano w Słowenii (o 2,4%), na Cyprze (o 1,3%), w Estonii (o 1,2%) oraz na Węgrzech i Słowacji (po 1,1%). W Polsce wyniósł on 0,7%. Mniej niż w kwietniu za żywność płacili mieszkańcy Grecji (o 1,4%), Belgii (o 0,9%) oraz Bułgarii, Litwy, Malty i Finlandii (o 0,4-0,6%). W Niemczech i Francji ceny żywności były stabilne.

W maju br. w UE-28 ceny żywności były o 1,7% wyższe, a w strefie euro o 1,4% wyższe niż w analogicznym miesiącu ub.r. W 24 krajach przewyższyły one poziom sprzed roku, a w czterech pozostałych były niższe niż rok wcześniej. Najwyższy ich wzrost odnotowano w Estonii (o 6%), Czechach (o 4,5%), Bułgarii (o 4,0%), na Słowacji (o 3,5%) i w Polsce (o 3,1%), a spadek – w Irlandii (o 2,2%), Finlandii (o 1,0%) oraz w Belgii i Grecji (po 0,3%).

Według FAO, w maju 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły przeciętnie o 2,2%. Podrożały cztery z pięciu monitorowanych grup artykułów rolno-spożywczych, tj. produkty mleczne (o 5,1%), oleje roślinne (o 4,7%), mięso (o 1,5%) i zboża (o 1,4%). Potaniał natomiast cukier (o 2,3%). Wzrost cen produktów mlecznych był efektem wysokiej dynamiki cen masła spowodowanej rosnącym popytem wewnętrznym w Unii Europejskiej i Ameryce Północnej. O wzroście cen olejów zdecydowały głównie wyższe ceny oleju palmowego i sojowego. Wzrostowi światowych cen wieprzowiny i wołowiny towarzyszyła stabilizacja cen drobiu. Do wzrostu cen wieprzowiny przyczynił się utrzymujący się wysoki popyt w UE oraz wzrost zapotrzebowania na ten rodzaj mięsa ze strony Chin i Korei. Ceny wołowiny zwiększyły się głównie w wyniku ograniczeń eksportowych z Oceanii. Spadkowi cen cukru (zapoczątkowanemu w lutym br.) sprzyjała stopniowa odbudowa światowych zapasów cukru po dwóch latach ich spadku.

W maju br. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 10,1% wyższy niż rok wcześniej. Zdecydował o tym wzrost cen produktów mlecznych (o 50,8%), mięsnych (o 11,2%) i olejów roślinnych (o 3,3%). Niższe niż przed rokiem były ceny zbóż (o 2,9%) i cukru (o 5,2%).

¹ W podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Krystyna
Świątek

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2017 r.

Wyszczególnienie	V 2017			I - V 2017
	IV 2017=100	V 2016=100	XII 2016 = 100	I - V 2016 = 100
O G Ó Ł E M	100,0	101,9	101,0	102,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,8	103,7	103,1	103,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	100,9	100,5	101,0
Odzież i obuwie	99,7	94,9	98,2	94,5
Mieszkanie	100,1	101,5	101,0	101,3
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,0	101,8	101,1	101,5
w tym nośniki energii	99,9	101,3	100,6	101,0
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	100,4	100,4	100,5
Zdrowie	99,5	100,2	100,6	100,8
Transport	97,7	104,2	97,4	108,4
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	98,0	107,6	96,6	115,4
Łączność	102,4	101,7	101,9	99,5
Rekreacja i kultura	99,0	102,1	100,5	100,7
Edukacja	100,0	101,0	100,2	100,9
Restauracje i hotele	100,4	101,9	101,2	101,9
Inne towary i usługi	100,1	102,7	101,0	103,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w maju 2017 r.

Wyszczególnienie	V 2017			I-V 2017
	IV 2017 = 100	V 2016=100	XII 2016=100	I-V 2016=100
Żywność (bez napojów)	100,8	103,9	103,3	103,6
Pieczywo i produkty zbożowe	100,3	101,7	101,1	101,5
Pieczywo	100,1	102,2	101,3	102,0
Ryż	99,3	101,2	100,9	101,5
Makarony	100,8	101,8	101,8	101,2
Mięso i przetwory	101,3	105,9	103,1	104,4
Mięso wieprzowe	102,8	114,2	104,8	110,7
Mięso wołowe	99,8	102,9	101,7	102,2
Drób	101,1	100,0	106,4	99,6
Przetwory mięsne i wędliny	100,9	104,9	101,5	103,7
Ryby i owoce morza	100,4	104,0	101,4	104,7
Mleko, sery i jaja	100,3	104,6	101,8	103,7
Artykuły mleczarskie	100,5	104,5	101,7	103,5
Mleko	100,6	103,0	101,0	101,7
Sery twarogowe	100,8	102,2	101,2	101,4
Sery dojrzewające i topione	100,2	107,0	100,6	106,1
Jaja	99,1	105,5	102,7	104,5
Oleje i pozostałe tłuszcze	102,7	112,3	103,1	110,5
Masło	102,6	122,7	103,0	120,3
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,8	106,3	101,8	104,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	104,3	103,6	103,7	102,3
Oleje roślinne	101,5	103,9	102,9	102,2
Owoce	105,8	108,1	116,1	105,4
Jabłka	110,9	108,6	118,3	96,0
Owoce cytrusowe	115,1	112,7	130,9	105,9
Banany	104,0	104,8	123,2	96,1
Warzywa	97,4	97,8	104,8	102,1
Ziemiaki	117,7	86,1	134,8	86,0
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,7	103,8	101,2	103,9
Cukier	100,2	113,8	100,3	118,4
Napoje bezalkoholowe	100,6	101,2	101,4	100,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8							
Pieczywo i produkty zbożowe	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3							
Mięso	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3							
Ryby i owoce morza	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4							
Mleko, sery, jaja	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3							
Tłuszcze	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7							
Owoce	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8							
Warzywa	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4							
Cukier i wyroby cukiernicze	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7							
Cukier	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0							
III. Średnia płaca ^a	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

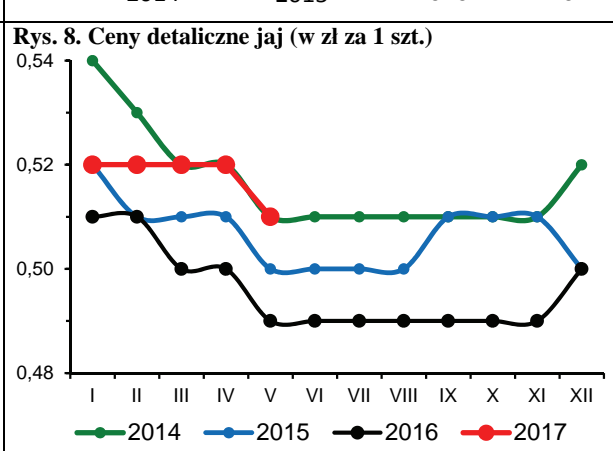
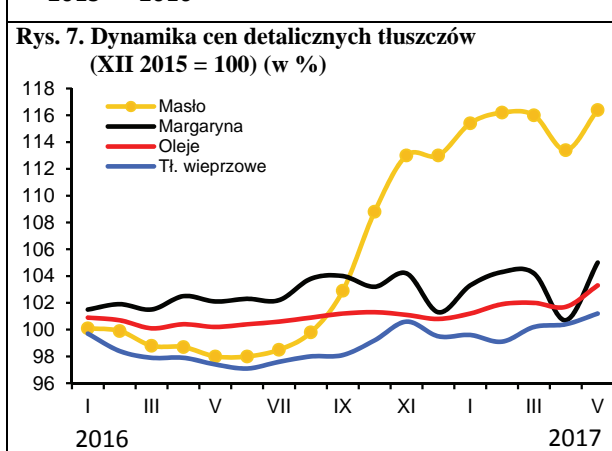
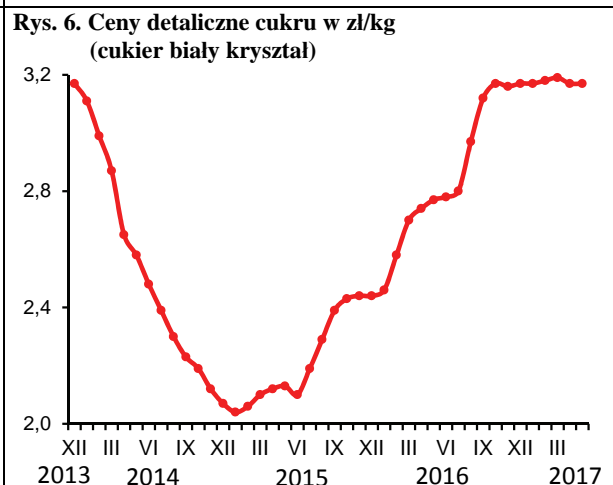
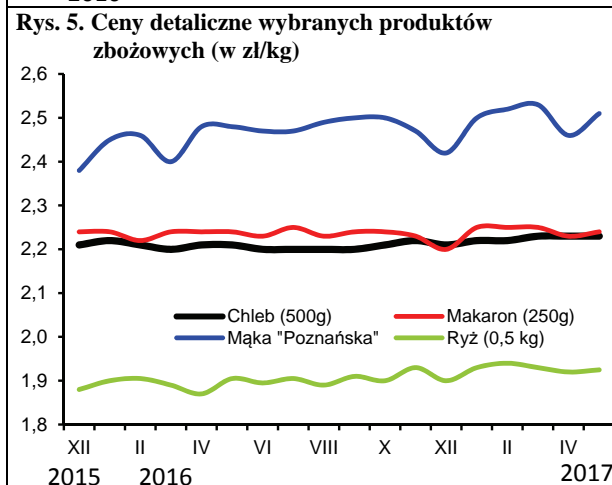
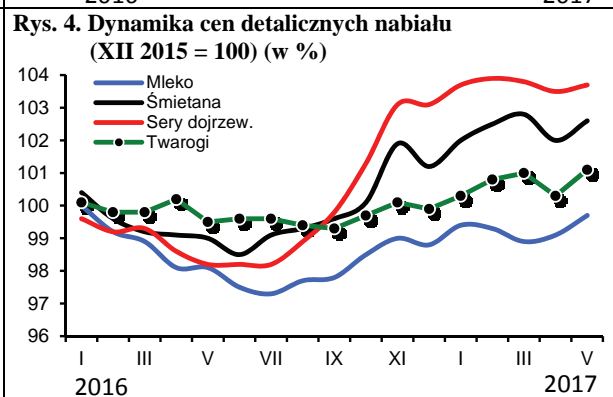
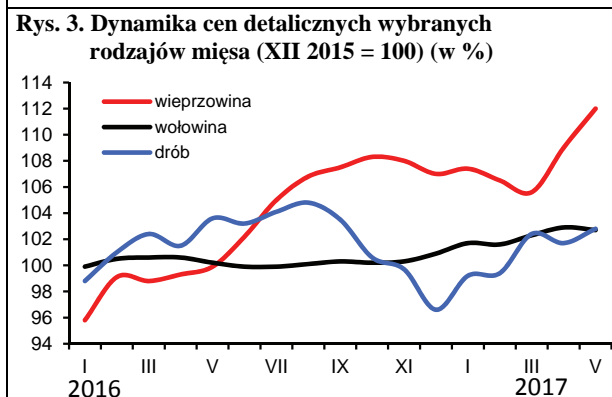
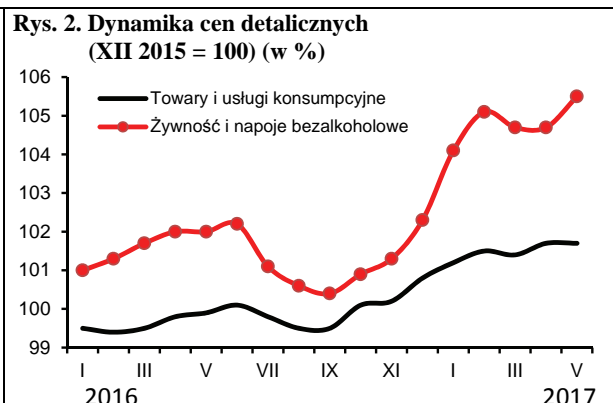
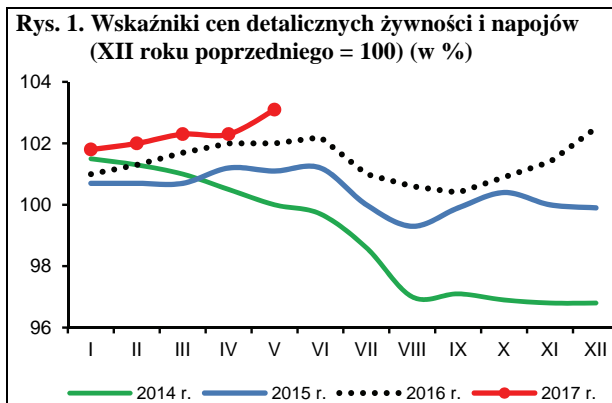
Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7							
Pieczywo i produkty zbożowe	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7							
Mięso	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9							
Ryby i owoce morza	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0							
Mleko, sery, jaja	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6							
Tłuszcze	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3							
Owoce	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1							
Warzywa	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8							
Cukier i wyroby cukiernicze	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8							
Cukier	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9							
III. Średnia płaca ^a	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2016 r. b – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,80	3,81	3,78	3,74	3,81	3,79	3,81	3,78	3,82	3,80	3,86	3,80
	b	3,86	3,88	3,86	3,84	3,85							
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,21	2,22	2,21
	b	2,22	2,22	2,23	2,23	2,23							
Makaron – 250 g	a	2,24	2,22	2,24	2,24	2,24	2,23	2,25	2,23	2,24	2,24	2,23	2,20
	b	2,25	2,25	2,25	2,23	2,24							
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,45	2,46	2,40	2,48	2,48	2,47	2,47	2,49	2,50	2,50	2,47	2,42
	b	2,50	2,52	2,53	2,46	2,51							
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,03	26,06	26,21	26,03	25,93	25,94	26,12	26,18	26,24	26,32	26,33	26,20
	b	26,81	27,00	26,95	27,04	27,05							
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,68	32,57	32,61	32,59	32,59	32,47	32,44	32,55	32,56	32,38	32,17	32,53
	b	32,88	32,56	32,91	33,24	33,20							
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg ^a	a	13,69	13,65	13,49	13,55	13,62	13,89	14,25	14,46	14,50	14,57	14,41	14,61
	b	17,39	16,80	16,55	17,32	18,13							
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,83	6,64	6,84	6,67	7,05	6,96	7,12	7,23	7,06	6,74	6,67	6,50
	b	6,60	6,66	6,94	6,89	6,88							
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	23,92	24,08	24,09	24,12	24,04	24,43	24,65	24,92	24,86	25,04	25,08	24,96
	b	25,01	25,16	24,97	25,12	25,25							
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg ^b	a	15,37	15,27	15,26	15,20	15,09	15,31	15,10	15,53	15,59	15,64	15,93	15,83
	b	17,34	17,37	17,18	17,35	17,45							
Filety mrożone z morskiczka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	23,71	23,86	23,92	24,13	24,09	24,19	24,09	24,15	24,09	24,15	24,36	24,40
	b	24,58	24,54	24,65	24,45	24,80							
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,80	2,76	2,75	2,71	2,72	2,69	2,69	2,70	2,70	2,70	2,74	2,78
	b	2,79	2,78	2,73	2,73	2,77							
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,05
	b	1,06	1,06	1,06	1,07	1,07							
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,16	13,14	13,21	13,23	13,16	13,32	13,20	13,24	13,21	13,24	13,32	13,31
	b	13,41	13,37	13,30	13,21	13,33							
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,85	17,80	17,53	17,33	17,11	17,02	17,32	17,75	18,45	19,17	20,08	20,55
	b	20,99	20,89	20,61	20,55	20,51							
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	5,78	5,77	5,75	5,73	5,68	5,68	5,72	5,76	5,80	5,85	5,99	6,02
	b	6,07	6,13	6,10	6,03	6,11							
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,51	0,51	0,50	0,50	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,50
	b	0,52	0,52	0,52	0,52	0,51							
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,96	3,96	3,90	3,84	3,82	3,83	3,89	4,03	4,19	4,51	4,70	4,90
	b	5,02	5,03	4,99	4,98	5,03							
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,87	3,86	3,92	3,96	3,98	3,90	3,88	3,95	3,85	3,76	3,95	3,88
	b	3,87	3,86	3,87	3,91	3,94							
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,90	5,82	5,76	5,81	5,79	5,81	5,82	5,83	5,90	5,91	5,88	5,88
	b	5,95	6,10	6,18	6,07	6,21							
Słonina – 1 kg	a	5,47	5,39	5,38	5,36	5,30	5,31	5,39	5,45	5,48	5,53	5,61	5,68
	b	5,68	5,67	5,72	5,78	5,87							
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,68	1,66	1,66	1,65	1,66	1,63	1,62	1,62	1,62	1,64	1,65	1,66
	b	1,66	1,63	1,65	1,65	1,66							
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,46	2,58	2,70	2,74	2,77	2,78	2,80	2,97	3,12	3,17	3,16	3,17
	b	3,17	3,18	3,19	3,17	3,17							
Jabłka – 1 kg	a	2,64	2,65	2,62	2,60	2,58	2,62	2,76	2,78	2,52	2,32	2,35	2,36
	b	2,37	2,36	2,43	2,49	2,78							

^a od 2017 r. - bez kości, ^b od 2017 r. - „Podwawelska”. Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W maju 2017 r. utrzymał się zwiększony popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, przy niewielkich zmianach cen. Nieznacznie wzrosły ceny na rynku materiałów budowlanych oraz środków ochrony roślin. Niższe niż przed miesiącem były ceny nośników energii, w tym głównie gazu ziemnego oraz paliw ropopochodnych. Malejący popyt na nawozy mineralne wpłynął na obniżki ich cen. Relacje cen większości środków produkcji do cen zbóż oraz żywca wieprzowego były w maju nieco bardziej korzystne w porównaniu do poprzedniego miesiąca i wyraźnie lepsze niż rok wcześniej.

W maju 2017 r. średnie ceny nawozów mineralnych zmalały w porównaniu z miesiącem poprzednim. Zdecydował o tym przede wszystkim słabnący popyt na nawozy azotowe, które rolnicy kupują głównie w pierwszych miesiącach roku, ale także systematycznie malejące ceny nawozów w handlu światowym. W maju przeciętny spadek cen nawozów mineralnych na krajowym rynku wyniósł 0,3%, przy czym staniały przede wszystkim nawozy zawierające w swoim składzie fosfor. W porównaniu z początkiem roku nawozy były średnio o 0,6% droższe. W tym czasie zwiększyły się ceny nawozów azotowych (średnio o 4,7%), natomiast ceny pozostałych nawozów mineralnych zmalały. Pomimo sezonowego wzrostu średnich cen w pierwszych miesiącach roku, nawozy mineralne były w maju 2017 r. średnio o 6,3% tańsze niż rok wcześniej. Obniżki cen wystąpiły głównie w przypadku nawozów wieloskładnikowych (przeciętnie o 11,0%). Sól potasowa potaniała o 7,3%, superfosfaty o 4,7%, a nawozy azotowe o 4,0%.

W kolejnych miesiącach można się spodziewać posezonalnych obniżek cen, co będzie spowodowane malejącym popytem, ale również wyraźną tendencją spadku cen w handlu światowym w związku z brakiem poprawy koniunktury na globalnym rynku zbóż i roślin oleistych. Dynamika spadku cen w drugim półroczu będzie prawdopodobnie zbliżona do tej, jaką obserwowano rok wcześniej. Pod koniec 2017 r. nawozy mineralne będą prawdopodobnie o około 6-7% tańsze niż rok wcześniej.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Na zakup 1 kg NPK należało w maju 2017 r. przeznaczyć równowartość 4,9 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg mniej niż miesiąc wcześniej oraz o 1,1 kg mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,7 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,2 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej również były lepsze niż w kwietniu i nadal wyraźnie lepsze niż rok wcześniej. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 63 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg mniej niż w poprzednim miesiącu i o 20 kg mniej niż rok wcześniej.

W maju 2017 r. odnotowano kolejny spadek cen nawozów mineralnych w handlu światowym. W rezultacie utrwalił się trwający już od kilku lat długookresowy trend spadkowy. W maju 2017 r. ceny nawozów były średnio 5,7%¹ niższe niż miesiąc wcześniej, przy czym mocznik² potaniał o 12,2%, fosforan amonu³ o 2,5%, a superfosfat potrójny⁴ o 1,1%. Ceny soli potasowej⁵ wzrosły o 0,9%. Ceny nawozów na światowym rynku w maju 2017 r. były przeciętnie o 12,3% niższe niż rok wcześniej. Sól potasowa potaniała o 18,2%, mocznik o 10,0%, a zmiany cen superfosfatu potrójnego i fosforanu amonu były stosunkowo niewielkie. W kolejnych miesiącach ceny nawozów w handlu światowym pod wpływem słabnącego popytu prawdopodobnie powinny jeszcze zmaleć.

W maju 2017 r. po raz kolejny zmalały ceny bezpośrednich nośników energii, o czym zdecydowały obniżki cen paliw ropopochodnych oraz gazu ziemnego. Nośniki energii były w maju przeciętnie o 1,3% tańsze niż miesiąc wcześniej. Olej opałowy potaniał o 5,0%, gaz ziemny propan-butan o 3,7%, a olej napędowy o 2,2%. Pomimo obniżek cen obserwowanych w ostatnich miesiącach, bezpośrednie nośniki energii były w maju 2017 r. średnio o 6,5% wyższe niż rok wcześniej. Droższy niż rok wcześniej był przede wszystkim gaz LPG (o blisko 30%) oraz paliwa ropopochodne (średnio o 8,1%).

W maju 2017 r. ceny na światowym rynku surowców energetycznych zmalały średnio o 4,1%⁶. O spadku cen zdecydowały obniżki cen ropy naftowej, w tym ropy Brent o 4,0%. Ropa Brent była w maju 2017 r. o 7,9% droższa niż rok wcześniej. Wyższe ceny w porównaniu z rokiem poprzednim są m.in. konsekwencją porozumienia krajów zrzeszonych w OPEC w sprawie ograniczenia wydobycia surowca.

Na rynku maszyn rolniczych w dalszym ciągu odczuwalny jest brak środków na działania modernizacyjne w ramach PROW 2014-2020, co skutkuje niewielkim popytem. W okresie styczeń-maj 2017 r. liczba rejestracji nowych ciągników zmalała o 1,8% w porównaniu z analogicznym okresem i tak bardzo słabego pod tym względem 2016 r.⁷. Można przypuszczać, że tendencje sprzedaży większości pozostałych środków mechanizacji rolnictwa były podobne. Niewielkiej sprzedaży maszyn w maju towarzyszyły stabilne ceny. Ceny maszyn rolniczych były jednak o 3,2% wyższe niż rok wcześniej, na co złożyły się podwyżki cen w pierwszym kwartale.

W maju 2017 r. średnie ceny materiałów budowlanych wzrosły o 0,3%, a środków ochrony roślin o 0,2%. W ciągu 12 miesięcy ceny pestycydów wzrosły przeciętnie o 1,3%, a materiałów budowlanych nie zmieniły się.

**Arkadiusz
Zalewski**

- 1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
- 2 Notowania fob Yuzhnyy
- 3 Notowania fob Gulf
- 4 Notowania fob Tunis
- 5 Notowania fob US Vancouver
- 6 Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy
- 7 Informacje Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego na podstawie danych CEPIK

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		V 2016	V 2017	V 2017 IV 2017	V 2017 XII 2016	V 2017 V 2016	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	117,36	110,68	100,2	103,5	94,3	5,57	0,71
Saletra amonowa 34%N	1 dt	134,84	125,92	100,1	103,3	93,4	5,22	0,67
Mocznik 46%N	1 dt	151,64	152,28	100,2	107,2	100,4	4,66	0,60
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	1 dt	92,24	88,28	98,5	97,6	95,7	6,22	0,80
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	1 dt	163,56	155,08	99,8	99,4	94,8	5,46	0,70
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	224,52	197,96	99,2	96,8	88,2	4,36	0,56
Sól potasowa 60%K ₂ O	1 dt	167,92	155,72	99,9	97,9	92,7	3,66	0,47
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	194,04	174,24	99,9	98,8	89,8	4,38	0,56

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		V 2016	V 2017	V 2017 IV 2017	V 2017 XII 2016	V 2017 V 2016	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	44,41	45,17	100,1	100,3	101,7	63,64	8,17
Dursban 480 EC	1 l	51,56	49,37	99,4	96,3	95,8	69,55	8,93
Decis Mega 50 EW	250 ml	36,50	36,41	100,1	100,3	99,8	51,30	6,58
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	40,34	41,42	100,4	102,3	102,7	58,35	7,49
Gwarant 500 SC	1 l	53,30	53,39	100,1	99,3	100,2	75,22	9,65
Miedzian 50 WP	1,5 kg	65,98	66,40	99,9	100,2	100,6	93,55	12,01
Roundup	1 l	36,01	37,19	100,5	102,8	103,3	52,40	6,73
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	78,53	82,51	100,8	103,6	105,1	116,24	14,92
Fusilade Forte	1 l	133,69	136,21	100,5	102,1	101,9	191,90	24,63
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,82	19,47	100,1	101,6	103,5	27,43	3,52
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,52	34,61	100,5	100,9	100,3	48,76	6,26

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		V 2016	V 2017	V 2017 IV 2017	V 2017 XII 2016	V 2017 V 2016	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	1 t	751,47	774,21	99,7	100,3	103,0	1090,74	140,00
Ekogroszek	1 t	776,98	795,35	100,2	100,6	102,4	1120,53	143,82
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,42	4,60	98,1	97,3	104,1	6,48	0,83
Olej napędowy	1 l	4,09	4,45	97,8	96,3	108,8	6,27	0,80
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,56	2,85	95,0	94,7	111,3	4,02	0,52
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,61	2,09	96,3	90,9	129,8	2,94	0,38
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,05	32,27	99,8	99,8	100,7	45,46	5,84
Olej silnikowy syntetyczny „Mobil 1 0W-40”	1 l	41,25	41,72	99,9	100,8	101,1	58,78	7,54
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	12,59	12,93	99,8	101,3	102,7	18,22	2,34
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,64	0,65	100,0	101,6	101,6	0,92	0,12

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		V 2016	V 2017	V 2017 IV 2017	V 2017 XII 2016	V 2017 V 2016	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Cement	50 kg	21,72	21,10	101,2	101,0	97,1	29,73	3,82
Wapno	1 t	573,55	593,20	100,0	101,4	103,4	835,73	107,27
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	157,99	163,82	100,2	107,6	103,7	230,80	29,62
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3375,70	3413,16	99,9	101,2	101,1	4808,62	617,21
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,34	13,44	100,7	102,7	100,7	18,93	2,43
Dwuteownik gruby	1 t	3451,15	3448,32	100,1	101,0	99,9	4858,16	623,57
Blacha dachowa	1 m ²	28,91	30,17	101,4	105,1	104,4	42,50	5,46
Tynk „Atlas”	25 kg	51,69	49,62	99,0	98,1	96,0	69,91	8,97
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,15	1,13	100,9	100,0	98,3	1,59	0,20
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	694,57	714,96	100,6	102,0	102,9	1007,27	129,29
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	726,94	747,41	100,2	101,8	102,8	1052,99	135,16
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	75,22	64,59	100,0	97,8	85,9	91,00	11,68
Okno drewniane szklone	1 szt.	1763,40	1881,20	100,2	102,2	106,7	2650,32	340,18
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1634,78	1634,99	100,1	100,3	100,0	2303,45	295,66

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

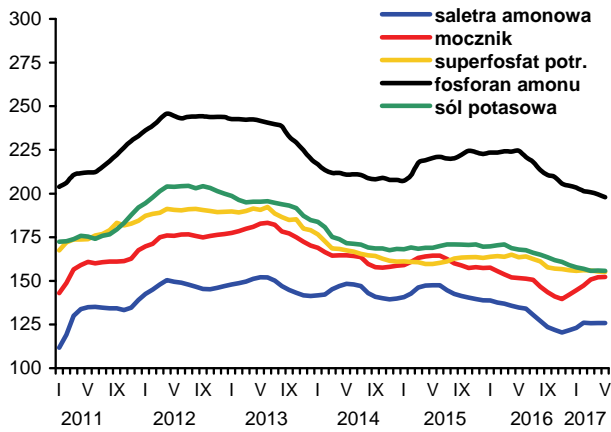
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł		Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	V 2016	V 2017	V 2017 IV 2017	V 2017 XII 2016	V 2017 V 2016	pszenicy dt	zyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	565066,8	567965,9	100,0	101,3	100,5	8001,77	1027,06
Kombajn do ziemniaków	84337,6	86524,7	100,0	101,5	102,6	1219,00	156,46
Samochód dostawczy	102677,5	108901,7	98,3	103,6	106,1	1534,26	196,93
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	51969,8	53260,6	99,4	101,4	102,5	750,36	96,31
Siewnik poplonów	3424,5	3444,7	100,3	101,0	100,6	48,53	6,23
Ciągnik Ursus 11054	174995,4	179366,9	99,9	102,0	102,5	2527,01	324,35
Ciągnik 90 kW	213552,0	224455,9	100,4	103,0	105,1	3162,24	405,89
Przyczepa do ciągnika samowładowca	38125,9	39586,5	100,1	100,5	103,8	557,71	71,58
Kopaczka elewatorowa	15587,5	16144,8	100,1	102,2	103,6	227,46	29,19
Zestaw uprawowo-siewny	53310,8	54685,9	100,1	102,6	102,6	770,44	98,89
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7601,8	8087,0	100,1	104,6	106,4	113,93	14,62
Prasa zwijająca, stałokomorowa	64956,0	66990,4	100,4	102,7	103,1	943,79	121,14
Opryskiwacz 400 l	5323,1	6194,3	100,3	107,7	116,4	87,27	11,20
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	8484,5	8411,7	100,1	99,0	99,1	118,51	15,21
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14793,2	14912,2	100,0	100,2	100,8	210,09	26,97
Pług 4-skibowy	12850,1	12261,4	100,1	96,3	95,4	172,74	22,17
Kultywator 2,1-2,8 m	4187,2	4818,4	100,0	105,2	115,1	67,88	8,71
Glebozryzarka	5988,68	6043,1	100,1	101,0	100,9	85,14	10,93
Rozsiewacz nawozów zawieszany	5569,12	6156,3	101,1	106,4	110,5	86,73	11,13
Dojarka 2 konwie ^a	7695,6	7099,4	100,0	100,0	92,3	100,02	53,94
Dojarka z rurociągiem ^a	40906,4	41411,6	100,0	99,4	101,2	583,43	314,63
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18569,4	18529,3	100,0	99,4	99,8	261,05	140,78

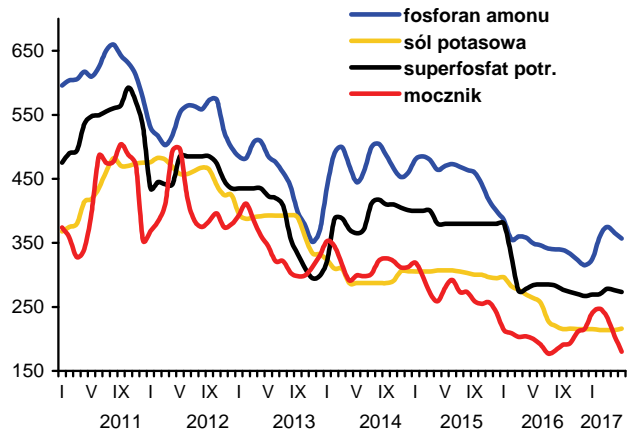
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

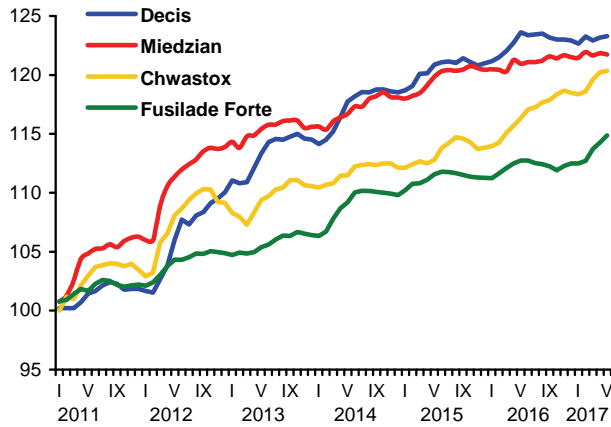
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

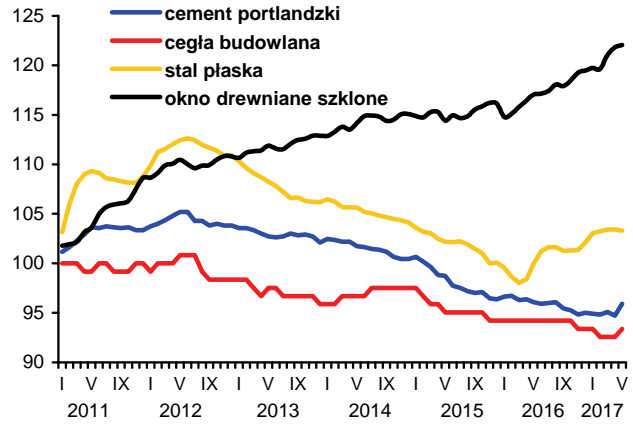
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

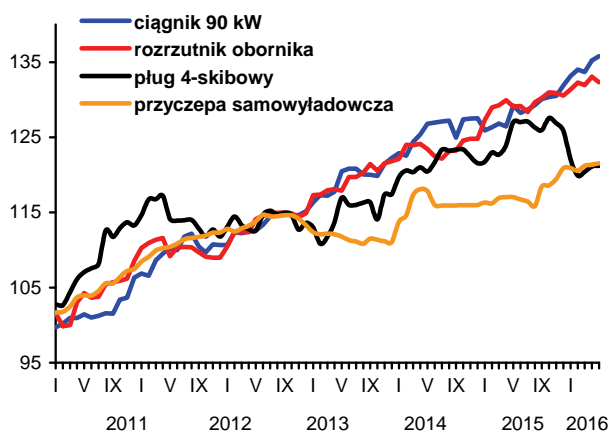
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

